

คู่มือการประกันคุณภาพ การศึกษากายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
Commission on Higher Education

คู่มือการประกันคุณภาพ
การศึกษาภายในสถานศึกษา
ระดับอุดมศึกษา

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

มกราคม 2551

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับปรับปรุง

โดย : คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา (ค.ป.ภ.)
คณะอนุกรรมการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

พิมพ์ครั้งที่ 1 : เมษายน 2550

จำนวนพิมพ์ : 8,000 เล่ม

พิมพ์ครั้งที่ 2 : มกราคม 2551

จำนวนพิมพ์ : 4,200 เล่ม

ISBN : 978-974-9762-75-2

Website : <http://www.mua.go.th>

จัดพิมพ์เผยแพร่ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
328 ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 0-2610-5373, 0-2610-5374
โทรสาร 0-2354-5530, 0-2354-5491

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์
296 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 40 ถนนจรัญสนิทวงศ์
บางยี่ขัน บางพลัด กรุงเทพฯ 10700
โทรศัพท์ 0-2433-0026-7, 0-2433-8586
โทรสาร 0-2433-8587

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา : นายอนันต์ ศรีจำพันธ์
ภาพปก : หจก.ภาพพิมพ์

คำนำ (การพิมพ์ครั้งที่ 1)

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา หรือที่เรียกโดยย่อว่า “ค.ป.ภ.” ซึ่งมีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ได้พิจารณาเห็นว่าในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมาได้มีการจัดทำมาตรฐานที่เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเพื่อตอบสนองต่อเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ทั้งในระดับชาติและระดับอุดมศึกษา อาทิ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในชั้นภายใต้หลักการให้มีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 สามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบ มีความสมดุลของมุมมองการบริหารจัดการทุกด้าน และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับมาตรฐานต่าง ๆ รวมทั้งตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ซึ่งคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ให้ความเห็นชอบให้สถาบันอุดมศึกษานำตัวบ่งชี้นี้ไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อความมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีความพร้อมรองรับการประเมินคุณภาพการศึกษาภายนอกแล้ว

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ให้สถาบันอุดมศึกษามีแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาที่ชัดเจน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นคู่มือให้สถาบันอุดมศึกษาได้ใช้ในการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน เพื่อการสร้างบัณฑิตให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณภาพอย่างแท้จริง รวมทั้งสร้างผลผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคม และนำพาประเทศสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

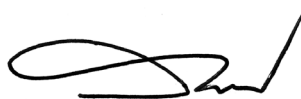
(นายเกษณพงศ์ กীরติกร)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

คำนำ (การพิมพ์ครั้งที่ 2)

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้อย่างชัดเจนและมีความต่อเนื่อง โดยได้เผยแพร่ไปยังสถาบันอุดมศึกษาทั่วประเทศ รวมทั้งใช้เป็นเอกสารในการประชุม สัมมนา และฝึกอบรมผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดขึ้น ซึ่งได้รับการตอบรับจากผู้ใช้และผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นอย่างดี ในกรณีนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงเนื้อหาให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้ผู้นำคู่มือฯ ไปใช้มีความเข้าใจตรงกัน จึงได้จัดทำคู่มือฯ ฉบับปรับปรุงนี้ขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ขอขอบคุณคณะกรรมการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ที่ได้จัดทำและปรับปรุงคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าสถาบันอุดมศึกษาจะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป

(นายสุเมธ แยมน์นุ่น)

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญแผนภาพ

สารบัญตาราง

บทที่ 1	การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา	1
1.	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพ	1
2.	การประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นผลมาจาก พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545	3
3.	การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	4
3.1	กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546	5
3.2	ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	7
3.3	ประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	9
3.4	แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	9
4.	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก	11
บทที่ 2	ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ	13
1.	แนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา	13
2.	องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน	19
องค์ประกอบที่ 1	ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	19
องค์ประกอบที่ 2	การเรียนการสอน	23
องค์ประกอบที่ 3	กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	45
องค์ประกอบที่ 4	การวิจัย	50
องค์ประกอบที่ 5	การบริการทางวิชาการแก่สังคม	59
องค์ประกอบที่ 6	การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	66
องค์ประกอบที่ 7	การบริหารและการจัดการ	72
องค์ประกอบที่ 8	การเงินและงบประมาณ	89
องค์ประกอบที่ 9	ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	94

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	100
1. ตัวบ่งชี้หลักเพื่อประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	100
2. ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านและการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	103
3. ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านในมุมมองด้านการบริหารจัดการ	104
บทที่ 4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพสำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการ	105
องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	106
องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน	108
องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา	115
องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย	120
องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม	124
องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	126
องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ	128
องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ	134
องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	136
บทที่ 5 กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	139
1. แนวทางการจัดการกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	139
2. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษา	144
2.1 การเตรียมการของสถาบันก่อนการตรวจเยี่ยมของผู้ประเมิน	144
2.2 การดำเนินการของสถาบันระหว่างการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินคุณภาพ	147
2.3 การดำเนินการของสถาบันภายหลังการประเมินคุณภาพ	148
บรรณานุกรม	149
ภาคผนวก 1 นิยามศัพท์เฉพาะ	153
ภาคผนวก 2 แนวทางการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	165
ภาคผนวก 3 ตารางเปรียบเทียบตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)	199
ภาคผนวก 4 แบบรายงานผลการประเมิน	205

สารบัญแผนภาพ

หน้า

แผนภาพที่ 1	ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ	2
แผนภาพที่ 2	ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก	12

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน	16
ตารางที่ 2.2	สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	17
ตารางที่ 2.3	สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตามมุมมองการบริหารจัดการด้านต่างๆ	18
ตารางที่ 3.1	มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน	103
ตารางที่ 3.2	มุมมองด้านบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ตามมุมมองเหล่านั้น	104
ตารางที่ 5.1	วงจรในการจัดกระบวนการประเมินคุณภาพภายใน	141
ตารางที่ ส.1	ตารางสรุปการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพเฉพาะตัวบ่งชี้ ของ สกอ.	170
ตารางที่ ส.2	ตารางสรุปการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเฉพาะตัวบ่งชี้ ของ สกอ.	173
ตารางที่ ส.3	ตารางสรุปการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการเฉพาะตัวบ่งชี้ ของ สกอ.	176
ตารางที่ ป.1	ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	208
ตารางที่ ป.2	ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ	212
ตารางที่ ป.3	ผลการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	213
ตารางที่ ป.4	ผลการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ	214

บทที่ 1

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา

1. ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษากับการประกันคุณภาพ

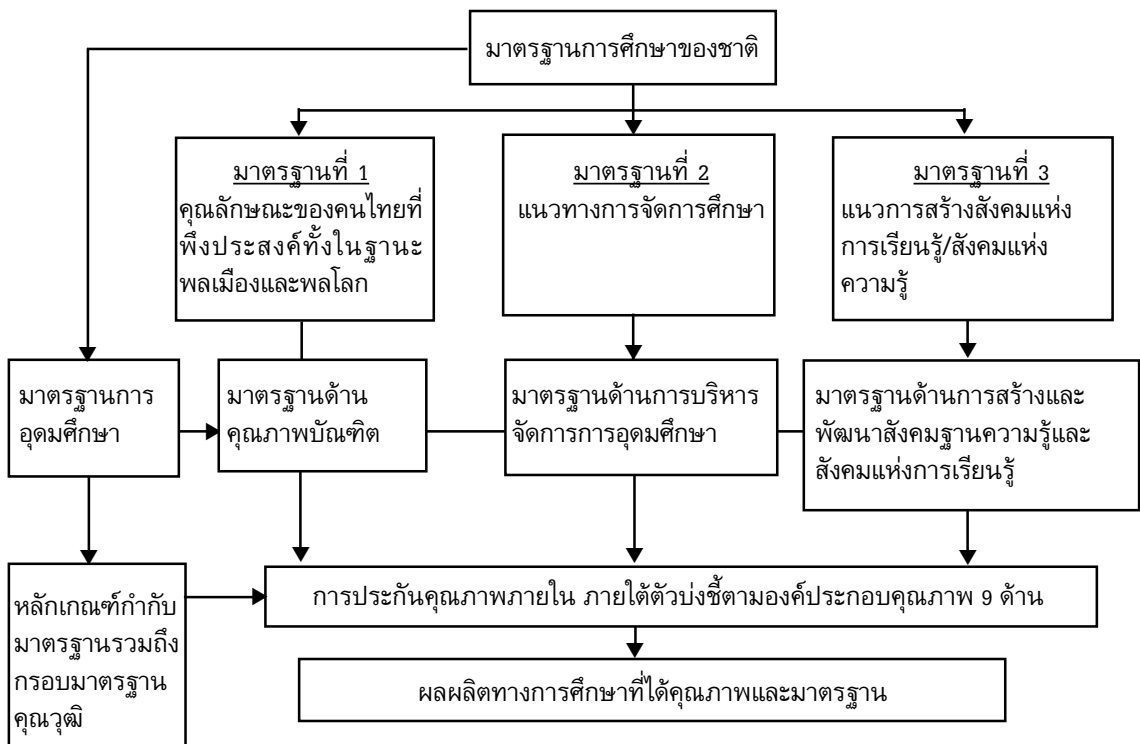
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวด 5 ที่ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา 31 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและกำกับดูแลการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท กำหนดนโยบาย แผนและมาตรฐานการศึกษา โดยในมาตรา 34 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฯ คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษาและระดับหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาการอุดมศึกษาต่อไป มาตรฐานการอุดมศึกษาฉบับนี้ได้ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติที่เปรียบเสมือนร่มใหญ่เป็นกรอบในการพัฒนา โดยมีสาระสำคัญที่ครอบคลุมเป้าหมายและหลักของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทย และเป็นมาตรฐานที่คำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มหรือประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ทุกสถาบันสามารถนำไปใช้กำหนดพันธกิจและมาตรฐานของการปฏิบัติงานได้

มาตรฐานการอุดมศึกษาที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 7 สิงหาคม 2549 ประกอบด้วยมาตรฐาน 3 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานย่อยทั้ง 3 ด้านนี้ อยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 มาตรฐานเช่นกัน คือ มาตรฐานที่ 1 คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานที่ 2 แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานที่ 3 แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้ แต่ละมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาของชาติ

นอกจากมาตรฐานการอุดมศึกษาแล้ว คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่ส่งเสริมความเป็นอิสระและความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษา อาทิ เกณฑ์

มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา หลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญา ในระบบการศึกษาทางไกล เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้ มีความทัดเทียมกันและพัฒนาสู่สากล ซึ่งทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่าง ยืดหยุ่น คล่องตัว และต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐาน คุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา

เพื่อให้การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภท มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่กำหนด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในหมวด 6 จึงได้กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษา ซึ่งประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพ ภายนอก เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ ภายในระดับอุดมศึกษาได้คำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาของชาติและมาตรฐานการอุดมศึกษา เป็นแนวทางในการพัฒนาตัวบ่งชี้ภายใต้บังคับประกอบคุณภาพ 9 ด้านที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถาบันระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 ทั้งยังสัมพันธ์กับมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอื่น ๆ รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา โดยมุ่งเป้าหมายไปยังการพัฒนาผลผลิตทาง การศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานตามที่คาดหวัง ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษา หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องและการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถแสดงในแผนภาพ ที่ 1

แผนภาพที่ 1 ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ

2. การประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นผลมาจากพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพ ตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน) หรือเรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย 1 ครั้ง ในทุกรอบ 5 ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน สมศ. ได้ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบแรก (พ.ศ. 2544-2548) เสร็จสิ้นไปแล้ว ปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553) การประเมินคุณภาพภายนอกกรอบที่สองมีความแตกต่างที่สำคัญจากการประเมินรอบแรก 3 ประการ ประการแรก เป็นการประเมินทั้งระดับสถาบันและกลุ่มสาขาวิชา ประการที่สอง เป็นการประเมินตามจุดเน้นของสถาบันว่าสถาบันจะเลือกเน้นด้านการศึกษาวิจัย หรือพัฒนาสังคม หรือพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรมหรือจะเลือกเน้นเฉพาะการผลิตบัณฑิต ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดตัวบ่งชี้เฉพาะจำนวนหนึ่งที่สถาบันจะต้องถูกประเมินตามจุดเน้นนอกเหนือจากตัวบ่งชี้ร่วม ประการที่สาม การประเมินภายนอกกรอบที่สองเป็นการประเมินเพื่อรับรองมาตรฐานคุณภาพทั้งระดับสถาบันและกลุ่มสาขาวิชานั้นหมายถึงทุกตัวบ่งชี้จำเป็นต้องมีเกณฑ์กำกับเพื่อตัดสินคุณภาพว่าผ่านการรับรองตามมาตรฐานคุณภาพ หรือผ่านการรับรองแบบมีเงื่อนไข หรือไม่ผ่านการรับรอง

รูปแบบและวิธีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) โดยมีหลักการสำคัญ 5 ประการ¹ ดังต่อไปนี้

1. เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสิน การจับผิด หรือการให้คุณ - ให้โทษ
2. ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (evidence - based) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability)
3. มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับควบคุม
4. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง
5. มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการศึกษาระดับชาติตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ให้เอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ โดยสถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและผู้เรียน

3. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สาระสำคัญที่ระบุในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 คือ การประกันคุณภาพภายในจะดำเนินการโดยบุคลากรของสถานศึกษาร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนาและมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติ การสนับสนุนทรัพยากร การติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญา ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตามก่อนมีพระราชบัญญัติ

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทบวงมหาวิทยาลัยก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาโดยได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา โดยอยู่ภายใต้หลักการสำคัญสามประการ คือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (Academic Freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (Institutional Autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability)

3.1 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546

หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มีผลบังคับใช้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา ได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2543 ได้มีมติเห็นชอบกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ซึ่งต่อมาได้จัดทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2545 เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติ สาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ระบุให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก รวมถึงสนับสนุนให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษาเพื่อกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการตรวจสอบและประเมินระบบกลไกและประเมินผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา

หลังจากดำเนินการตามประกาศฉบับปี พ.ศ. 2545 ไประยะหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 5 และมาตรา 47 วรรคสอง โดยสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกฎกระทรวงฉบับนี้ยังคงไว้ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัยฯ ฉบับ พ.ศ. 2545 แต่ได้เพิ่มเติมให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่ง คือ คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

สถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา เรียกโดยย่อว่า “ค.ป.ภ.” ซึ่งแต่งตั้งโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิสมาชิกาต่าง ๆ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวนไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ให้ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขาธิการ ค.ป.ภ. มีหน้าที่กำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา วางระเบียบ ออกข้อบังคับและประกาศที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา ตลอดจนมีหน้าที่เสนอแนะวิธีการตรวจสอบและประเมินผลระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาและคณะวิชา และหน้าที่อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมอบหมาย

3.1.1 หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ที่ระบุในกฎกระทรวงให้พิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้

1) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิชา/สถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จะคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ใช้เป็นแนวทางในการควบคุม การตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาทั้ง 9 ด้าน คือ (1) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ (2) การเรียนการสอน (3) กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา (4) การวิจัย (5) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (6) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม (7) การบริหาร และการจัดการ (8) การเงินและงบประมาณ และ (9) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ทั้งนี้ ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จัดทำรายงานการศึกษาตนเอง (Self - Study Report) ที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษากำหนดเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในและภายนอก

2) ผลการปฏิบัติงานของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่กำหนดไว้

3) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

3.1.2 วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ระบุในกฎกระทรวงให้ใช้แนวปฏิบัติดังนี้

1) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพขึ้น โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหารและ

ติดตามการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาระดับต่างๆ จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา พัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษา เพื่อใช้กำกับ ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

3) ให้คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังนี้ (1) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ (2) คณาจารย์และระบบการพัฒนาอาจารย์ (3) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน (4) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น (5) อุปกรณ์การศึกษาต่างๆ (6) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา (7) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา (8) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร

ทั้งนี้ แต่ละคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอาจจัดให้มีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินการขึ้นเป็นการภายในได้ตามที่จะเห็นสมควร โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.1.3 การรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่อง สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน (ซึ่งอาจใช้รายงานการศึกษาตนเองที่สถานศึกษาจัดทำไว้แล้ว) เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายใน 120 วัน นับจากวันสิ้นปีการศึกษาของแต่ละสถานศึกษาและเปิดเผยต่อสาธารณชน โดยให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

3.2 ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี 4 ประการ คือ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง 4 ประการดังกล่าว มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ประกอบกับมีปัจจัยภายนอกและภายในหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการ ปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วยรายละเอียดต่อไปนี้

- 1) คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตมีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่ประเทศไทยโดยรวมในระยะยาว
 - 2) มีการแข่งขันกันในเรื่องคุณภาพของการจัดการศึกษาและคุณภาพของบัณฑิตในวงการอุดมศึกษาทั้งภายในประเทศและนอกประเทศมากขึ้น
 - 3) สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ให้เป็นสากล เพื่อให้ได้รับการยอมรับจากนานาชาติมากขึ้น
 - 4) สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจให้แก่สังคมว่าสามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ
 - 5) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป
 - 6) สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่มีความโปร่งใส (transparency) และความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability)
 - 7) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 8) คณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2547 ได้ให้ความเห็นชอบมาตรฐานการศึกษาของชาติที่เสนอโดยสภาการศึกษา และให้หน่วยงานด้านการศึกษาทุกระดับนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติในการจัดการศึกษา
 - 9) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2549 เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
- ด้วยความจำเป็นดังกล่าวสถาบันอุดมศึกษาร่วมกับต้นสังกัดจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในโดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้
- 1) เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของคณะวิชา หน่วยงานและสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้นๆ กำหนดขึ้น โดยวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในทุกองค์ประกอบคุณภาพว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน
 - 2) เพื่อให้คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาทราบสถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้และเป็นสากล

- 3) เพื่อให้คณะวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าในสถาบันอุดมศึกษาทราบจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมจุดแข็ง และพัฒนาจุดที่ควรปรับปรุงของสถาบันอย่างต่อเนื่อง
- 4) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ
- 5) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษามีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

3.3 ประสิทธิภาพของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

เพื่อให้การดำเนินการเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถาบันอุดมศึกษาบรรลุผลสำเร็จและเกิดประสิทธิผล สถาบันอุดมศึกษาพึงพิจารณาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา และการกำหนดตัวบ่งชี้ประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นสารสนเทศในการตัดสินใจดำเนินการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาให้การดำเนินงานประกันคุณภาพเกิดประสิทธิผลสูงสุด

กิตติยา สืออ่อน (2547) ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผล การประกันคุณภาพภายในสำหรับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ โดยสังเคราะห์งานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้แก่ คุณลักษณะของบุคลากรด้านความตระหนักถึงความสำคัญและการมีทัศนคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพภายใน การทำงานเป็นทีม การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร ความพร้อมด้านทรัพยากรทั้งด้านจำนวนบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงสร้างองค์กรและการกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานประกันคุณภาพ วัฒนธรรมคุณภาพ ภาวะผู้นำของผู้บริหาร และขนาดขององค์กร ส่วนประสิทธิผลการประกันคุณภาพการศึกษามี 2 ส่วน คือ ประสิทธิภาพระหว่างทาง (intermediate outcome) ได้แก่ การบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิบัติงานแบบวงจรคุณภาพ และความพึงพอใจในงานของบุคลากร สำหรับประสิทธิผลสุดท้าย (end outcome or ultimate outcome) ได้แก่ การบรรลุพันธกิจของสถาบัน

3.4 แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

3.4.1 ระบบการประกันคุณภาพ

สถาบันอุดมศึกษาอาจพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่สถาบันพัฒนาขึ้นเอง แต่ไม่ว่าจะเป็นระบบคุณภาพแบบใดจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินการกิจของสถาบันบรรลุ

เป้าประสงค์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันแก่สาธารณชน ให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

3.4.2 มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

มาตรฐานสำคัญที่เป็นกรอบในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาคือ มาตรฐานการอุดมศึกษา อย่างไรก็ตามในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ยังต้องดำเนินการให้ได้ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมาก เช่น เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. กรอบการปฏิบัติราชการตามมติด้านต่างๆ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในกรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นต้น

ด้วยเหตุดังกล่าวตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นในทุกองค์ประกอบคุณภาพทั้ง 9 ด้าน จึงต้องสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณภาพนั้นๆ ได้ทั้งหมด ดังนั้นในบทที่ 2 ของคู่มือฉบับนี้จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้ที่สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องใช้ประเมินคุณภาพภายใน ตลอดจนข้อมูลที่ใช้กำกับแต่ละตัวบ่งชี้เหล่านี้จะสามารถนำไปใช้ได้ทั้งเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในและภายนอก โดยเฉพาะการประเมินของ สมศ. และ ก.พ.ร. นอกจากนั้นสำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการยังได้นำเสนอแนวปฏิบัติที่ดีและตัวอย่างแนวทางการพัฒนาไว้ด้วย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาในการนำตัวบ่งชี้ดังกล่าวไปใช้

สำหรับเกณฑ์การประเมินในแต่ละตัวบ่งชี้ได้กำหนดเป็นเกณฑ์ขั้นต่ำ ส่วนหนึ่งพัฒนาจากแนวปฏิบัติที่ดี อีกส่วนหนึ่งเป็นเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และหรือโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ สมศ. ก.พ.ร. เพื่อให้การประเมินคุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน

3.4.3 กลไกการประกันคุณภาพ

ในด้านของกลไกการประกันคุณภาพ ผู้ที่มีความสำคัญส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องคือ คณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบันที่จะต้องให้ความสำคัญและกำหนดนโยบาย การประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันทุกระดับ โดยมอบหมายให้หน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบในการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการหรือหน่วยงานนี้คือ การจัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับสถาบัน ระบบประกันคุณภาพที่ใช้ต้องสามารถเชื่อมโยงให้เกิดคุณภาพการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับภาควิชาหรือสาขาวิชา ระดับคณะไปจนถึงระดับสถาบัน โดยอาจจำเป็นต้องจัดทำคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงาน แต่ที่สำคัญคณะกรรมการหรือหน่วยงานนี้ต้อง

ประสานงานและผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถใช้งานร่วมกันได้ในทุกระดับ

3.4.4 ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศ

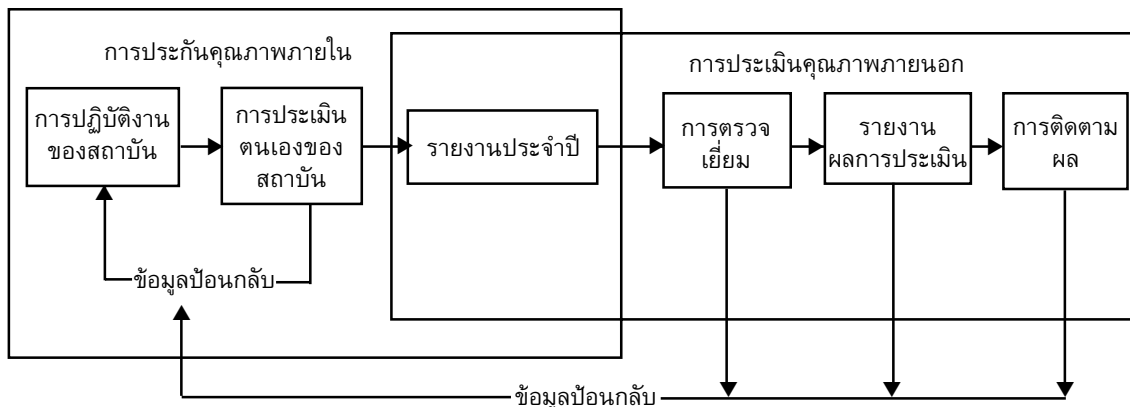
เป็นที่ทราบกันดีว่าการวิเคราะห์และวัดผลดำเนินงานเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการประกันคุณภาพ การวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจะไม่สามารถทำได้ อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพหากปราศจากฐานข้อมูลและสารสนเทศที่เป็นจริง ถูกต้อง ตรงกันทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคล ภาควิชา คณะ และสถาบัน ตลอดจนเป็นข้อมูลที่ สามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ดี มีประสิทธิภาพจึงเป็น ปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งผลต่อ คุณภาพในทุกขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงานประจำ การตรวจสอบ ประเมิน ตลอดจนถึงการปรับปรุงและพัฒนา

4. ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมิน คุณภาพภายนอก

ตามมาตรา 48 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” ในขณะที่มาตรา 49 ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์ วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษา”

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่ง ของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแล ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วยเหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายใน จึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (output/ outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา (output/outcome) ดังนั้น ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการ ประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพในแผนภาพที่ 2¹

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

แผนภาพที่ 2 แผนภาพความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

จากแผนภาพในรูปที่ 2 จะเห็นว่า เมื่อสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้ว จำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่ารายงานการประเมินตนเอง (Self-Assessment Report : SAR) เพื่อนำเสนอหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. จะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึก สะท้อนภาพที่แท้จริงของสถานศึกษาในทุกองค์ประกอบคุณภาพ

บทที่ 2

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ

1. แนวทางการพัฒนาตัวบ่งชี้เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา ภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

หลักการ

การพัฒนาตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา มีหลักการสำคัญ 6 ประการ คือ

1. เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546

2. เป็นตัวบ่งชี้ที่ตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายนอกของ สมศ. และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ภายใต้หลักการสำคัญ คือ **ไม่ให้เป็นการซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานแก่สถาบันอุดมศึกษา**

3. เป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถประเมินได้ครบทุกมิติของระบบประกันคุณภาพ คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและผลลัพธ์ สำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการจะกำหนดแนวปฏิบัติที่ดีพร้อมทั้งเสนอแนะตัวอย่างแนวทางการพัฒนาไว้ด้วย

4. เป็นตัวบ่งชี้ที่มีความสมดุลระหว่างมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม

5. จำนวนตัวบ่งชี้และเกณฑ์กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้น เป็นเพียงจำนวนและเกณฑ์ขั้นต่ำ สถาบันอุดมศึกษาสามารถเพิ่มเติมตัวบ่งชี้และเกณฑ์ได้ตามความเหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน

6. ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่พัฒนาขึ้นมีทั้งประเภททั่วไปที่ใช้กับทุกสถาบันอุดมศึกษา และประเภทที่แยกใช้เฉพาะกับสถาบันที่มีจุดเน้นต่างกัน ได้แก่ สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนา

ศิลปวัฒนธรรม และสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเพียงอย่างเดียว ตามนิยามที่กำหนดโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา¹

วิธีการพัฒนาตัวเองชี้

1. ศึกษากฎหมาย เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่
 - 1.1 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
 - 1.2 กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546
 - 1.3 มาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
 - 1.4 มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 - 1.5 เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 - 1.6 มาตรฐานและตัวบ่งชี้การประเมินคุณภาพภายนอก ระดับอุดมศึกษา ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
 - 1.7 กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
 - 1.8 รายงานผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 - 1.9 ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
 - 1.10 Benchmarking : A manual for Australian Universities
2. วิเคราะห์และประมวลข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในข้อ 1 เพื่อนำมาพัฒนาตัวเองชี้ โดยจำแนกตามมิติของระบบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และผลลัพธ์ ทั้งนี้ได้ยึดองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านตามกฎหมายกระทรวงฯ เป็นกรอบในการพัฒนาตัวเองชี้เพื่อให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพและสามารถวัดคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษาได้ครบทุกมาตรฐาน
3. กำหนดตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา จำนวน 44 ตัวบ่งชี้ ซึ่งมีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพและทุกมาตรฐานการอุดมศึกษา ดังปรากฏในตารางที่ 2.1 และ 2.2 ตามลำดับ

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

4. ตรวจสอบความสมดุลของตัวบ่งชี้ที่กำหนดตามมุมมองการบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม ดังปรากฏในตารางที่ 2.3

5. กำหนดเกณฑ์การประเมินตัวบ่งชี้เป็น 3 ระดับ มีคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 3 โดยมีความหมายดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง มีการดำเนินการตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดบางส่วนและต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น หรือผลการดำเนินงานต่ำกว่ามาตรฐานที่ควรจะเป็น

คะแนน 2 หมายถึง มีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดในระดับที่ยอมรับได้ และใกล้เคียงกับมาตรฐาน หรือมีผลการดำเนินงานที่ใกล้เคียงกับมาตรฐาน

คะแนน 3 หมายถึง มีการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดครบถ้วนเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด หรือมีผลการดำเนินงานที่ได้มาตรฐาน

ในกรณีที่ยังไม่มีผลการดำเนินการ หรือไม่มีผลการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงานไม่ถึงเกณฑ์การประเมินคะแนน 1 ให้ถือว่าได้คะแนน 0

ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินสำหรับบางตัวบ่งชี้ผันแปรตามจุดเน้นของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย **ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ทั่วไป** ซึ่งใช้สำหรับทุกสถาบัน **ตัวบ่งชี้และเกณฑ์เฉพาะ** ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาสามารถเลือกใช้ตามจุดเน้นของสถาบัน การแบ่งกลุ่มสถาบันยึดตามนิยามของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)¹ เป็น 4 กลุ่มคือ **กลุ่มผลิตบัณฑิต** **กลุ่มผลิตบัณฑิตและวิจัย** **กลุ่มผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม** และ **กลุ่มผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม**

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

ตารางที่ 2.1 สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน

องค์ประกอบ	จำนวนตัวบ่งชี้			
	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต หรือผลลัพธ์	รวม
1. ปรัชญา ปณิธานวัตถุประสงค์ และแผนการดำเนินการ	-	1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1	1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2	2
2. การเรียนการสอน	3+(1) ตัวบ่งชี้ที่ 2.4,2.5, 2.6, และ(2.13)	5 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1,2.2, 2.3,2.7,2.8	4 ตัวบ่งชี้ที่ 2.9,2.10, 2.11,และ 2.12	12+(1)
3. กิจกรรมการพัฒนา นิสิตนักศึกษา	-	2 ตัวบ่งชี้ 3.1 และ 3.2	-	2
4. การวิจัย	1 ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	2 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 และ 4.2	1+(1) ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 และ(4.5)	4+(1)
5. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	1 ตัวบ่งชี้ที่ 5.2	1 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1	2+(1) ตัวบ่งชี้ที่ 5.3, 5.4 และ (5.5)	4+(1)
6. การทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม	-	1 ตัวบ่งชี้ที่ 6.1	(2) ตัวบ่งชี้ที่ (6.2) และ(6.3)	1+(2)
7. การบริหารและการจัดการ	1 ตัวบ่งชี้ที่ 7.5	5 ตัวบ่งชี้ที่ 7.1, 7.2,7.3,7.4, และ 7.8	3 ตัวบ่งชี้ที่ 7.6, 7.7 และ 7.9	9
8. การเงินและ งบประมาณ	-	2 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1,8.2	-	2
9. ระบบและกลไก การประกันคุณภาพ	-	2 ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 และ 9.2	1 ตัวบ่งชี้ที่ 9.3	3 3
รวม	6+(1)	21	12+(4)	39+(5)

() ตัวบ่งชี้เฉพาะ

ตารางที่ 2.2 สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา
ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐาน	บ่งชี้นำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต หรือผลลัพธ์	รวม
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	-	-	4 ตัวบ่งชี้ที่ 2.9, 2.10 .9,2.10, 2.11 และ 2.12	4
2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ การอุดมศึกษา				
ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาล ของการบริหารการอุดมศึกษา	1 ตัวบ่งชี้ที่ 7.5	10 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.7,7.1,7.2, 7.4,7.8,8.1, 8.2,9.1,9.2	5 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2, 7.6,7.7,7.9,9.3	16
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของ การบริหารการอุดมศึกษา	5+(1) ตัวบ่งชี้ที่ 2.4, 2.5,2.6,(2.13), 4.3,5.2	9 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.2,2.3,2.8, 3.1,3.2,4.1, 5.1,6.1	3+(4) ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 (4.5),5.3,5.4, (5.5),(6.2),(6.3)	17+(5)
3. มาตรฐานด้านการสร้าง และพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้	-	2 ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 และ 7.3	-	2
รวม	6+(1)	21	12+(4)	39+(5)

() ตัวบ่งชี้เฉพาะ

ตารางที่ 2.3 สรุปตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา
ตามมุมมองการบริหารจัดการด้านต่างๆ

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	บัจจยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิตหรือ ผลลัพธ์	รวม
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 และ 5.2	6 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3,3.1,3.2, 5.1 และ 9.2	7+(1) ตัวบ่งชี้ที่ 2.9, 2.10,2.11, 2.12,5.3,5.4, (5.5) และ 7.6	15+(1)
2. ด้านกระบวนการภายใน	(1) ตัวบ่งชี้ที่ (2.13)	7 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.1,6.1,7.1, 7.2,7.8 และ 9.1	3 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2, 7.9,และ 9.3	10+(1)
3. ด้านการเงิน	1 ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	2 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 และ 8.2	-	3
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้และนวัตกรรม	3 ตัวบ่งชี้ที่ 2.5, 2.6 และ 7.5	6 ตัวบ่งชี้ที่ 2.7, 2.8,4.1,4.2, 7.3 และ 7.4	2+(3) ตัวบ่งชี้ที่ 4.4, (4.5),(6.2),(6.3) และ 7.7	11+(3)
รวม	6+(1)	21	12+(4)	39+(5)

() ตัวบ่งชี้เฉพาะ

2. องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งมีปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ ที่ได้กำหนดมาตั้งแต่เริ่มตั้งสถาบัน และอาจปรับเปลี่ยนได้ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ควรระบุให้ชัดเจน ให้สมาชิกทุกกลุ่มในสถาบันได้รับทราบทั้งอาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ใช้บริการและสังคมโดยรวม ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ ควรสอดคล้องกันและเป็นแนวทางการดำเนินงานสนับสนุนภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา ตามหลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) และสถาบันต้องจัดทำแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุปรัชญา ปณิธาน และวัตถุประสงค์ของสถาบัน และให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาของประเทศ และการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. มาตรฐานการศึกษาของชาติ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
5. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
6. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
7. หลักการอุดมศึกษา
8. ยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง (พ.ศ. 2548-2550) สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 1.1 มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ
- 1.2 ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลัก คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในการดำเนินภารกิจหลักแต่ละด้านต้องคำนึงถึงหลักการของการศึกษาระดับอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ ตลอดจนมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง รวมถึงยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ของชาติ ดังนั้น ในการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสถาบัน จึงจำเป็นต้องให้สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่ระบุข้างต้น อีกทั้งต้องคำนึงถึงทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันเป็นไปอย่างมีคุณภาพในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสมและเป็นที่ยอมรับของสังคม

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน และมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องซึ่งกันและกัน และสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบัน หลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) ยุทธศาสตร์ของชาติในด้านต่างๆ ตลอดจนแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

2. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ (KPI) ของการดำเนินงาน ตลอดจนกำหนดเป้าหมาย (target) ของแต่ละตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ (การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม)

3. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้เป็นประจำอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานต่อผู้บริหารระดับสถาบันและต่อที่ประชุมสภาสถาบัน

4. มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน เป้าประสงค์ (goal) เป้าหมาย (target) กับสภาพการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

5. มีการนำผลการประเมินและการวิเคราะห์ในข้อ 3 และ 4 มาปรับปรุงกลยุทธ์ และแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. ปรัชญาหรือปณิธานของสถาบัน
2. แผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบัน
3. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันมีกลไกการดำเนินงานเพื่อกำหนดปรัชญา หรือปณิธาน กลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน และแผนปฏิบัติการประจำปีของสถาบัน
4. รายงานการวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญา ปณิธาน และกลยุทธ์กับภารกิจหลักของสถาบัน หลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) มาตรฐานการศึกษาของชาติ ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ของชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
5. รายชื่อตัวบ่งชี้และเป้าหมายความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนทุกภารกิจ ได้แก่ ด้านการเรียนการสอน ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านการทำงานบูรณาการศิลปวัฒนธรรม
6. เอกสารรายงานผลการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถาบัน
7. เอกสารหรือรายงานการประชุมที่แสดงให้เห็นว่า สถาบันมีการรายงานการดำเนินงานตัวบ่งชี้นี้ต่อผู้บริหารระดับสถาบันและต่อที่ประชุมสภาสถาบัน
8. เอกสารการวิเคราะห์และปรับปรุงกลยุทธ์ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน
2. มีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการประจำปีให้สอดคล้องกันและกันและสอดคล้องกับภารกิจหลักของสถาบัน ยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้ของการดำเนินงาน และกำหนดเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน
4. มีการดำเนินการตามแผนครบทุกภารกิจ
5. มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสภาสถาบัน
6. มีการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างกลยุทธ์ แผนการดำเนินงาน เป้าประสงค์ เป้าหมายกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาของชาติ ตลอดจนสภาพการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตอย่างสม่ำเสมอ

7. มีการนำผลการประเมินและผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงกลยุทธ์และแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 - 6 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 : ร้อยละของการบรรลุเป้าหมายตามตัวบ่งชี้ของการปฏิบัติงานที่กำหนด

ชนิดตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : พิจารณาจากระดับความสำเร็จของการบรรลุเป้าหมายแต่ละตัวบ่งชี้ที่สอดคล้องกับแผนปฏิบัติงานของสถาบันอุดมศึกษา โดยประเด็นของการประเมินผล ได้แก่ ด้านมาตรฐานคุณภาพบัณฑิต ด้านงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ด้านการบริการวิชาการ ด้านงานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. เอกสารการกำหนดรายการตัวบ่งชี้ของแผนการปฏิบัติงานในรอบปีงบประมาณเป้าหมายในแต่ละตัวบ่งชี้และผลการดำเนินงานในตัวบ่งชี้เหล่านั้น

2. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงกลไกเพื่อประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปี

2.1 คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ

2.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานของตัวบ่งชี้และความเชื่อถือได้ของข้อมูลที่ได้รับ รวมถึงระบบการเก็บรักษาและดูแลเอกสารหรือข้อมูล

2.3 การมีส่วนร่วมของผู้บริหารระดับสูงของสถาบัน

หมายเหตุ การคิดร้อยละตัวบ่งชี้นี้ คำนวณมาจาก

$$\frac{\text{จำนวนตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่บรรลุเป้าหมาย}}{\text{จำนวนตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณทั้งหมด}} \times 100$$

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
บรรลุเป้าหมายร้อยละ 60-74	บรรลุเป้าหมายร้อยละ 75-89	บรรลุเป้าหมายร้อยละ 90-100

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

หลักการ

การบริหารกิจการวิชาการ (academic affair) คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาชีพตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น ภารกิจดังกล่าวจึงเกี่ยวข้องกับ การกำหนดปัจจัยป้อนเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วย การมีอาจารย์ที่มีปริมาณ และคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร มีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัย หลักการร่วมมือร่วมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรภายในและภายนอกสถาบัน นอกจากนี้ยังต้องมีการวางระบบและกลไกการประกันคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ นักศึกษามีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
3. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา
4. ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (National Qualifications Framework for Higher Education) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ จำนวน 13 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 2.1 มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร
- 2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.3 มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม
- 2.4 จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
- 2.5 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอกหรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ
- 2.6 สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์
- 2.7 มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์

2.8 มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

2.9 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพอิสระภายใน 1 ปี

2.10 ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

2.11 ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

2.12 ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ

2.13 ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจและความพร้อมของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการ และวิชาชีพของสังคม มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ มีการวางระบบและกลไกบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันมีระบบและกลไกในการเปิดหลักสูตรใหม่หรือปิดหลักสูตรเดิมให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตและสังคมส่วนรวม ทั้งนี้โดยกำหนดเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรไว้ในแผนการผลิตบัณฑิตของสถาบัน

2. สถาบันมีการจัดเตรียมความพร้อมก่อนจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรใหม่ให้อย่างน้อยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. สถาบันจัดระบบและกลไกการพัฒนาและประกันคุณภาพให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยคำนึงถึงประเด็นต่อไปนี้ ได้แก่ การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์หลักสูตร การบริหารกิจการของหลักสูตร การดูแลให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา การประเมินและพัฒนาหลักสูตร การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล และการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารหลักสูตร

4. มีการรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานหลักสูตรระดับต่าง ๆ ประจำปีการศึกษา เช่น ร้อยละของหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานครบทุกข้อ ร้อยละของบัณฑิตที่ผลิตได้ตรงตามแผน ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา ทั้งนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงการบริหารกิจการหลักสูตรก่อนรับนักศึกษารุ่นใหม่

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. เอกสาร หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันมีแผนการผลิตบัณฑิตและมีระบบและกลไกในการพัฒนาบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร โดยคำนึงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และความต้องการของสังคม ตลอดจนคุณภาพและมาตรฐานในการจัดการเรียนการสอน
2. เอกสารหลักฐานที่แสดงถึงคุณภาพบัณฑิต ภาวะการมีงานทำและการทำงานตรงสาขาของบัณฑิต
3. หลักฐานการประกันคุณภาพหลักสูตรใน 4 ประเด็น คือ การบริหารหลักสูตร ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา และความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และหรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีระบบและกลไกการเปิดและปิดหลักสูตร
2. มีการกำหนดเป้าหมายการผลิตบัณฑิตทุกหลักสูตรในแผนการผลิตบัณฑิต
3. มีการเตรียมความพร้อมก่อนการเปิดหลักสูตรใหม่และการปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกเรื่อง
4. มีการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการทุกหลักสูตรประจำปีการศึกษา เช่น ร้อยละของหลักสูตรที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานฯ ร้อยละของบทความจากวิทยานิพนธ์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา
5. มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินการหลักสูตรประจำปีการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรและหรือปรับปรุงระบบและกลไกการบริหารหลักสูตร
6. หลักสูตรที่เปิดสอนทุกหลักสูตรได้มาตรฐานตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรทุกเรื่อง และมีการประกันคุณภาพหลักสูตรครบทุกประเด็นตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร
7. หลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย (ปริญญาโท เฉพาะ แผน ก) และปริญญาเอก) ที่เปิดสอนมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนหลักสูตรทั้งหมด¹

¹ การนับจำนวนหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาที่เน้นการวิจัย (ปริญญาโท เฉพาะ แผน ก) และปริญญาเอก) หากหลักสูตรระดับปริญญาโทใดๆเปิดสอนทั้ง แผน ก และแผน ข ให้นับเฉพาะหลักสูตรระดับปริญญาโทที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนใน แผน ก เท่านั้น หากหลักสูตรดังกล่าวมีแต่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนในแผน ข จะไม่นับ

เกณฑ์การประเมิน :**1. เกณฑ์ทั่วไป**

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบ 6 ข้อแรก

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 - 6 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและยืดหยุ่น ตลอดจนการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างเฉพาะตัวของนักศึกษาเป็นเรื่องที่สำคัญมากต่อความกระหายใคร่รู้และต่อสมรรถนะในการแสวงหาความรู้ของนักศึกษา เช่น การเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ค้นคว้าวิจัยโดยอิสระในรูปโครงการวิจัยส่วนบุคคล การจัดให้มีชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติในห้องปฏิบัติการ รวมทั้งมีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามอย่างพอเพียง มีการจัดสัมมนา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ จัดทำโครงการ มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Internet) และมีห้องสมุดและระบบสืบค้นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่เพียงพอที่จะศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พร้อมทั้งมีการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน การจัดการเรียนการสอนอาจมีรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง ดังต่อไปนี้ การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning : PBL) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study) การเรียนรู้แบบสรคณิยม (Constructivism) การสอนแบบเอส ไอ พี การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self - Study) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work - Based Learning) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research - Based Learning) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal - Based Approach)

2. การเรียนการสอนยึดหลักการมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างนักศึกษากับอาจารย์ และระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น

3. มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ แต่ยืดหยุ่นและหลากหลายสามารถตอบสนองความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งความยืดหยุ่นด้านช่วงเวลาเรียน และหรือด้านตำแหน่งและสถานที่เรียน และหรือด้านวิธีการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล และหรือด้านอื่นๆ

4. มีการติดตามผลการเรียน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้เป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง และนำมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้เต็มศักยภาพ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. เอกสารหลักสูตร แผนการสอน ประมวลรายวิชา บทเรียน e-learning
2. เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมกระบวนการการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาทิ สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย คอมพิวเตอร์ งบประมาณสนับสนุน ตารางการเปิดให้บริการนักศึกษาใช้ห้องสมุดและห้องคอมพิวเตอร์ต่อวัน
3. แฟ้มประวัตินักศึกษา ผลงานของนักศึกษาตลอดจนกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
4. เอกสารการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อคุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ และหลักฐานการนำผลที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน
5. สถิติข้อมูลหรือรายงานผลการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เช่น จำนวนคณาจารย์ที่ได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายของการจัดการศึกษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จำนวนหน่วยกิตหรือจำนวนชั่วโมงเรียนในภาคปฏิบัติ จำนวนวิชาที่ทำ senior project วิชาสัมมนาหรือวิชาที่มอบหมายให้นักศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง จำนวนชั่วโมงภาคสนาม จำนวนโปรแกรมหรือรายวิชาที่เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวนรายวิชาที่มีการเรียนการสอนทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผลการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น
6. รายงานการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียน
7. ผลงานอาจารย์ที่เป็นงานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อและการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีกลไกการให้ความรู้ความเข้าใจกับอาจารย์ผู้สอนถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาทุกหลักสูตร
2. มีการออกแบบการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทุกหลักสูตร
3. มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกหลักสูตร
4. มีการจัดการเรียนการสอนที่มีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะสนองต่อความต้องการของผู้เรียน
5. มีการประเมินผลการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับสภาพการเรียนรู้ที่จัดให้ผู้เรียนและอิงพัฒนาการของผู้เรียนทุกหลักสูตร
6. มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่องคุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทุกหลักสูตร
7. มีระบบการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องทุกหลักสูตร

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 - 6 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 19 ได้ระบุถึงการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง มีการเรียนรู้จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ สถาบันจึงควรให้บุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนหลักสูตรและการเรียน

การสอน โดยจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ช่วยในการเรียนการสอน และการฝึกงานตลอดจนเรียนรู้กรณีศึกษาต่างๆ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. แสวงหาบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมาสนับสนุนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน
2. จัดหลักสูตรที่ทันสมัย มีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก
3. ติดตามตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสถาบัน
4. นำผลการประเมินไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. โครงการหรือกิจกรรมที่มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รู้ในชุมชนมาช่วยในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร การฝึกงานและการปฏิบัติงานในองค์กรภายนอก
2. แผนการสอนที่ระบุการมีส่วนร่วมสนับสนุนของบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอก
3. รายละเอียดการติดตามตรวจสอบการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงานของโครงการหรือกิจกรรมในข้อ 1

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีระบบและกลไกที่กำหนดให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้รู้ในชุมชนมาช่วยในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรทุกหลักสูตร
2. มีการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้รู้ในชุมชนมีส่วนร่วมทุกหลักสูตร
3. มีการจัดโครงการ กิจกรรมทางการศึกษาทั้งที่กำหนดและไม่กำหนดในหลักสูตร โดยความร่วมมือกับองค์กรหรือหน่วยงานภายนอก
4. มีการติดตาม ตรวจสอบและประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือชุมชนภายนอกสถาบันทุกหลักสูตร
5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการมีส่วนร่วมของบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนทุกหลักสูตร

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 : จำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพนั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะต้องคำนึงถึง คือ สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา ซึ่งจะต้องมีความสอดคล้องกับศาสตร์ในแต่ละสาขาวิชาและลักษณะการเรียนการสอนที่ใช้ด้วย สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษายังมีความเชื่อมโยงกับการวางแผนต่าง ๆ อาทิ เป้าหมายการผลิตบัณฑิต การวางแผนอัตรากำลังและภาระงานอาจารย์ รวมทั้งทรัพยากรต่างๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้นี้ต้องการทราบสัดส่วนของนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้นี้ให้ใช้ตัวเลขจำนวนอาจารย์ประจำที่ปฏิบัติงานจริงและตัวเลขนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า รวมทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ โดยปรับค่าจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าระดับบัณฑิตศึกษาเป็นจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าระดับปริญญาตรี

การปรับค่างกล่าวมีวิธีการดังที่ปรากฏในตารางและตัวอย่างต่อไปนี้ (ในตารางดังกล่าวประกอบด้วยสองส่วนคือ ตัวปรับค่าและเกณฑ์มาตรฐานระหว่างอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่าในแต่ละกลุ่มสาขาวิชามาตรฐานสากล¹ (International Standard Classification of Education : ISCED)

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

ตาราง ตัวปรับค่า FTES ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอกให้เป็นหน่วยวัดเดียวกับ FTES ระดับปริญญาตรี และเกณฑ์มาตรฐานของ FTES ระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

สาขา	ตัวปรับค่า (นำไปคูณกับค่า FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)	เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ระดับปริญญาตรี ต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
1. วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1	8 : 1
2. วิทยาศาสตร์กายภาพ	2	20 : 1
3. วิศวกรรมศาสตร์	2	20 : 1
4. สถาปัตยกรรมศาสตร์ และการผังเมือง	1	8 : 1
5. เกษตร ป่าไม้และประมง	2	20 : 1
6. บริหารธุรกิจ พาณิชยศาสตร์ บัญชี การจัดการ การท่องเที่ยว เศรษฐศาสตร์	1.8	25 : 1
7. ครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์	1.5	25 : 1
8. ศิลปกรรมศาสตร์ วิจารณ์ศิลป์ และประยุกต์ศิลป์	1.8	8 : 1
9. สังคมศาสตร์/มนุษยศาสตร์	1.8	25 : 1

ตัวอย่างในการปรับค่านักศึกษาเต็มเวลาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นระดับปริญญาตรี

นักศึกษาเต็มเวลาในหน่วยนับปริญญาตรี	
1. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	= FTES ระดับปริญญาตรี + FTES ระดับบัณฑิตศึกษา
2. กลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ	= FTES ระดับปริญญาตรี + (2 X FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)
3. กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	= FTES ระดับปริญญาตรี + (1.8 X FTES ระดับบัณฑิตศึกษา)

สำหรับเกณฑ์มาตรฐานของจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาระดับปริญญาตรีต่อจำนวนอาจารย์ประจำในระดับสถาบันให้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

$$\frac{\text{เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ต่ออาจารย์ประจำของสถาบัน (เป็นเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของสถาบัน โดยถ่วงน้ำหนักด้วยเกณฑ์จำนวน FTES ของแต่ละสาขา)}}{\text{(เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ต่ออาจารย์ประจำของกลุ่มสาขาที่ 1) x (FTES ของกลุ่มสาขาที่ 1) + (เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ต่ออาจารย์ประจำของกลุ่มสาขาที่ 2) x (FTES ของกลุ่มสาขาที่ 2) + (เกณฑ์มาตรฐานของ FTES ของกลุ่มสาขาที่...n) x (FTES ของกลุ่มสาขาที่...n)}} = \text{ผลรวมของ FTES ทุกกลุ่มสาขาวิชาของสถาบัน}$$

หมายเหตุ

การหาค่าร้อยละของความแตกต่างระหว่างจำนวน FTES ต่ออาจารย์ประจำของสถาบันกับเกณฑ์มาตรฐานเฉลี่ยที่คำนวณข้างต้น คำนวณได้จากสูตรข้างล่างนี้

$$\text{ร้อยละของความแตกต่าง} = \frac{\text{จำนวน FTES ต่ออาจารย์ประจำของสถาบัน} - \text{เกณฑ์มาตรฐานเฉลี่ย}}{\text{เกณฑ์มาตรฐานเฉลี่ย}} \times 100$$

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
≥ +10% หรือ ≤ -10 % ของเกณฑ์มาตรฐาน	6 - 9.99 % และ -6 - (-9.99)% ของเกณฑ์มาตรฐาน	(-5.99) -5.99 % ของเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 : สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่มีวุฒิปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก หรือเทียบเท่าต่ออาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การศึกษาระดับอุดมศึกษาถือเป็นการศึกษาระดับสูงสุดที่ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความมุ่งมั่นทางวิชาการ เพื่อปฏิบัติพันธกิจสำคัญของสถาบันในการผลิตบัณฑิต ศึกษาวิจัยเพื่อการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้ ดังนั้น สัดส่วนคณาจารย์จึงต้องมีความเหมาะสมต่อพันธกิจ รวมทั้งหลักสูตรที่เปิดสอนด้วย ซึ่งตัวบ่งชี้นี้จะแสดงให้เห็นถึงสัดส่วนคณาจารย์ของอาจารย์ประจำที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนพันธกิจของสถาบัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐาน (ใช้ตัวเลขจำนวนอาจารย์ประจำ รวมทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ) และเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่างร้อยละ 1 - 19 หรือวุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่างร้อยละ 20-29 แต่ วุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ 5	1. วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่างร้อยละ 20-29 และ 2. วุฒิปริญญาตรีเท่ากับหรือน้อยกว่าร้อยละ 5 หรือ 1. วุฒิปริญญาเอกมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 และ 2. วุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ 5	1. วุฒิปริญญาเอกมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 และ 2. วุฒิปริญญาตรีเท่ากับหรือน้อยกว่า ร้อยละ 5

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่างร้อยละ 1 - 39 หรือวุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่างร้อยละ 40-59 แต่ วุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ 5	1. วุฒิปริญญาเอกอยู่ระหว่างร้อยละ 40-59 และ 2. วุฒิปริญญาตรีเท่ากับหรือน้อยกว่าร้อยละ 5 หรือ 1. วุฒิปริญญาเอกมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 และ 2. วุฒิปริญญาตรีมากกว่าร้อยละ 5	1. วุฒิปริญญาเอกมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 และ 2. วุฒิปริญญาตรีเท่ากับหรือน้อยกว่าร้อยละ 5

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 : สัดส่วนของอาจารย์ประจำที่ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : บัญชีนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาถือเป็นขุมปัญญาของประเทศ และมีความรับผิดชอบที่จะต้องส่งเสริมให้อาจารย์ในสถาบันทำการศึกษาวิจัยเพื่อแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ในศาสตร์สาขาวิชาต่างๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศ การดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นสิ่งสะท้อนการปฏิบัติงานดังกล่าวของอาจารย์ตามพันธกิจของสถาบัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐาน (ใช้ตัวเลขจำนวนอาจารย์ประจำรวมทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ) และเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ.รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - 39 หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ.รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่าง ร้อยละ 40-59 แต่ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไป น้อยกว่าร้อยละ 10	1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 40 - 59 และ 2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 10 หรือ 1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันมากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 60 และ 2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปน้อยกว่าร้อยละ 10	1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันมากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 60 และ 2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 10

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
<p>ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - 44</p> <p>หรือ ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 45 - 69 แต่ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปน้อยกว่าร้อยละ 30</p>	<p>1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 45 - 69 และ</p> <p>2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 30</p> <p>หรือ</p> <p>1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 70</p> <p>และ</p> <p>2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปน้อยกว่าร้อยละ 30</p>	<p>1. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ ผศ. รศ. และ ศ. รวมกันมากกว่า หรือเท่ากับ ร้อยละ 70</p> <p>และ</p> <p>2. ผู้ดำรงตำแหน่งระดับ รศ. ขึ้นไปเท่ากับหรือมากกว่า ร้อยละ 30</p>

ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 : มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันพึงกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณอันแสดงถึงความมีเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ พร้อมทั้งกำหนดกลไกที่จะกำกับดูแลให้คณาจารย์ได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ รวมทั้งมีมาตรการในการให้คุณให้โทษกับผลการปฏิบัติจรรยาบรรณของคณาจารย์

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการแต่งตั้งคณะทำงาน หรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการศึกษาวิเคราะห์เพื่อกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ที่เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษา
2. มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับอนุมัติจากสภาคณาจารย์หรือที่ประชุมคณบดี
3. มีคู่มือการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์พร้อมการเผยแพร่ให้คณาจารย์สถาบันทราบโดยทั่วกัน

4. มีระบบการกำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ ในด้านความสำเร็จ และมาตรการดำเนินการกับผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์

5. มีการนำผลการกำกับติดตาม ประเมินผลไปใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ และการวางแผนป้องกันการกระทำผิดจรรยาบรรณ รวมทั้งการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพให้เหมาะสมทันสมัยยิ่งขึ้น

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามแผนตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของคณาจารย์ เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการกำหนดคู่มือจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ การกำกับดูแล และประเมินผล กระบวนการส่งเสริมและกำกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ กระบวนการติดตามประเมินผลและมาตรการสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ ข้อมูลการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน
4. จำนวนคณาจารย์ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. สถาบันมีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ไว้เป็นลายลักษณ์อักษร
2. มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
4. มีระบบในการดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ
5. มีการดำเนินการวางแผน ป้องกัน หรือหาแนวทางแก้ไขการกระทำผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อแรก

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 : มีระบบและกลไกสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : โดยที่การจัดการเรียนการสอนต้องเป็นไปตามหลักการของกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาจารย์จึงต้องมีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา งานวิจัยประเภทนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามหลักสูตรที่กำหนด มีการจัดการเรียนการสอนที่สนองความต้องการจำเป็นของผู้เรียน ส่งเสริมทักษะการแสวงหาความรู้และการเรียนรู้ การสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนจะส่งผลให้เกิดนวัตกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณค่านวัตกรรมเหล่านี้อาจเป็นเทคนิคการสอนใหม่ๆ แบบฝึก สื่ออุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใหม่ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันพัฒนาอาจารย์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอน
2. สถาบันวางกลไกการบริหารวิชาการที่กระตุ้นให้อาจารย์คิดค้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ตลอดเวลา
3. สถาบันจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. สถาบันส่งเสริมการสร้างเครือข่ายวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการ กำกับดูแล และประเมินผล กระบวนการส่งเสริม กระบวนการติดตามประเมินผล ข้อมูลการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน เวทีเผยแพร่ผลงาน เครือข่ายวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมการเรียนการสอน

4. จำนวนอาจารย์ที่ได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนา
นวัตกรรมการเรียนการสอน

5. ข้อมูลผลงานวิจัยและนวัตกรรมการเรียนการสอนของคณาจารย์ เช่น การจัด
การเรียนการสอนแบบ e-learning การพัฒนาเครื่องมือวินิจฉัยมโนทัศน์ที่คลาดเคลื่อน
(misconceptions) ในรายวิชาต่างๆ การพัฒนารูปแบบการสอนแบบโมดูล การสอนแบบ
problem - based learning แบบ research-based learning

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีการกำหนดแนวทางการพัฒนาอาจารย์ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัย
และพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอน

2. มีกลไกการบริหารวิชาการที่จะกระตุ้นให้อาจารย์คิดค้นพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ
ในด้านการเรียนการสอน

3. มีแหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและนวัตกรรม
ทางการศึกษา

4. มีผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนและมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนและเผยแพร่
ผลงานวิจัยด้านการเรียนการสอนและนวัตกรรมทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

5. มีการสร้างเครือข่ายวิจัยด้านนวัตกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอก
สถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อ	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 : ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้งานทำและการประกอบอาชีพ
อิสระภายใน 1 ปี

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : หลักสูตรการเรียนการสอนทุกหลักสูตรจะมีการกำหนดวัตถุประสงค์
หรือเป้าหมายของการผลิตบัณฑิตไว้อย่างชัดเจน อาทิ คุณลักษณะของบัณฑิต ความรู้
ความเชี่ยวชาญและทักษะในการประกอบอาชีพ ตัวบ่งชี้นี้เป็นตัวบ่งชี้ที่สะท้อนให้เห็นว่า
วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของหลักสูตรของสถาบันบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่อย่างไร รวมทั้ง
สะท้อนคุณภาพของบัณฑิตด้วย

- ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :** ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักสูตรอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง อาทิ : เอกสารหลักฐานการสำรวจภาวะการมีงานทำของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา จำแนกเป็น
- จำนวนบัณฑิตทั้งหมด (นับตั้งแต่วันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษานั้น)
 - จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำพร้อมเงินเดือนเริ่มต้นหรือรายได้ประจำจากการเป็นผู้ประกอบการ
 - ข้อมูลบัณฑิตที่ศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษา

หมายเหตุ : จำนวนบัณฑิตที่มีงานทำ หมายถึง ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีที่เรียนในหลักสูตรภาคปกติและภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลาราชการในสาขานั้นๆ ที่ได้งานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำภายในระยะเวลา 1 ปีนับจากวันที่สำเร็จการศึกษา โดยไม่นับรวมผู้ที่ศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา การนับการมีงานทำ สามารถนับกรณีการทำงานสุจริตทุกประเภทที่สามารถสร้างรายได้เข้ามาประจำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองได้ สำหรับการนับจำนวนผู้ที่มีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในภาคพิเศษหรือภาคนอกเวลา ให้นับเฉพาะผู้ที่เปลี่ยนงานใหม่หลังสำเร็จการศึกษาเท่านั้น ไม่นับผู้ที่มีงานทำหรือมีกิจการของตนเองที่มีรายได้ประจำอยู่แล้ว

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 59	ร้อยละ 60 - ร้อยละ 79	มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 80

ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 : ร้อยละของบัณฑิตระดับปริญญาตรีที่ได้รับเงินเดือนเริ่มต้นเป็นไปตามเกณฑ์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คุณภาพของการผลิตบัณฑิตอาจพิจารณาได้หลายประการ อาทิ คุณลักษณะของบัณฑิตที่เห็นได้อย่างชัดเจนเชิงประจักษ์ การได้งานทำในระยะเวลาที่สมควร การได้รับการยอมรับจากสังคม การได้งานทำตรงสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ การได้รับเงินเดือนตรงตามคุณวุฒิหรือสูงกว่าคุณวุฒิก็ถือเป็นตัวบ่งชี้หนึ่งที่แสดงถึงคุณภาพของบัณฑิตด้วย

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง
ดังที่ระบุไว้ในตัวบ่งชี้ที่ 2.9

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 74 ได้รับ เงินเดือนเท่ากับหรือสูงกว่า เกณฑ์ ก.พ.	ร้อยละ 75 - ร้อยละ 99 ได้รับ เงินเดือนเท่ากับหรือสูงกว่า เกณฑ์ ก.พ.	ร้อยละ 100 ได้รับเงินเดือน เท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ ก.พ.

ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 : ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ระดับความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากสถาบันถือเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพของบัณฑิตและการตอบสนองความต้องการของสังคม โดยทั่วไปแล้วการประเมินคุณภาพของบัณฑิตจะพิจารณาคุณสมบัติหลัก 3 ด้านที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขานั้นๆ ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพโดยอย่างน้อยต้องเก็บข้อมูลในรอบการพัฒนาหลักสูตร โดยระดับความพึงพอใจให้สำรวจโดยใช้คะแนน 5 ระดับ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและรายงานผลสำรวจความพึงพอใจของนายจ้าง ผู้ประกอบการ และผู้ใช้บัณฑิต โดยเป็นค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจ (เทียบจากค่า 5 ระดับ) ที่ได้จากการประเมินบัณฑิตที่ทำงานด้วย ตั้งแต่ 1 - 3 ปี ทั้งนี้ การประเมินต้องครอบคลุมทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาการตามลักษณะงานในสาขา ความรู้ความสามารถพื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน และคุณธรรมจริยธรรมตลอดจนจรรยาบรรณวิชาชีพ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ระดับความพึงพอใจมีคะแนน เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1 - 2.49	ระดับความพึงพอใจมีคะแนน เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.50 - 3.49	ระดับความพึงพอใจมีคะแนน เฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 3.50

ตัวบ่งชี้ที่ 2.12 : ร้อยละของนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมาที่ได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และ ด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : เจตนารมณ์และเป้าหมายของการจัดการศึกษาทุกระดับล้วนมีหลักการสำคัญเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการและหรือวิชาชีพ มีคุณธรรมจริยธรรม และเป้าหมายสูงสุด คือ ให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับเป้าหมายดังกล่าว สถาบันพึงจัดหลักสูตรการเรียน การสอน รวมทั้งสิ่งแวดล้อมต่างๆ ให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพและสอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน สัมฤทธิ์ผลจากการดำเนินการดังกล่าว สะท้อนได้จากคุณภาพของนักศึกษาและศิษย์เก่าในเรื่องของการได้รับการประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการ วิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม กีฬา สุขภาพ ศิลปะและวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในระดับชาติหรือนานาชาติ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนและชื่อนักศึกษาและหรือศิษย์เก่าที่ได้รับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่องในด้านวิชาการวิชาชีพ (รวมถึงรางวัลผลงานวิทยานิพนธ์) ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านกีฬา และสุขภาพ ด้านศิลปวัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยเป็นรางวัลระดับชาติและนานาชาติที่มีลายลักษณ์อักษรปรากฏ ทั้งนี้ ให้นำรางวัลที่ได้รับในรอบปีปัจจุบันจากนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีการศึกษาที่ผ่านมา การนับรางวัลสามารถนับได้ทั้งรางวัลของนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษทุกระดับการศึกษา และหากผู้ได้รับรางวัลนั้นเป็นศิษย์เก่าหลายสถาบัน สถาบันเหล่านั้นต่างก็สามารถนับรางวัลนั้นได้ และการนับสามารถนับซ้ำได้หากนักศึกษาหรือศิษย์เก่าผู้นั้นได้รับรางวัลหรือการประกาศเกียรติคุณหลายครั้ง

หมายเหตุ

1. สำหรับเกณฑ์ทั่วไป การคิดค่าร้อยละของตัวบ่งชี้นี้ คำนวณมาจาก

จำนวนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมดทุกระดับการศึกษาที่ได้รับรางวัลทุกประเภทในปีการศึกษาปัจจุบัน	X 100
<hr/>	
จำนวนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมดทุกระดับการศึกษา	

2. สำหรับเกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย การคิดค่าร้อยละคิดเหมือนเกณฑ์ทั่วไป ยกเว้นเกณฑ์คะแนน 3 ข้อ 2 โดยคำนวณมาจาก

จำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาที่ได้รับรางวัลจากผลงานวิจัยและหรือวิทยานิพนธ์ในปีการศึกษาปัจจุบัน	X 100
<hr/>	
จำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าระดับบัณฑิตศึกษาที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมด	

3. สำหรับเกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม การคิดค่าร้อยละคิดเหมือนเกณฑ์ทั่วไป ยกเว้นเกณฑ์คะแนน 3 ข้อ 2 โดยคำนวณมาจาก

จำนวนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมดทุกระดับการศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านศิลปะและวัฒนธรรมในปีการศึกษาปัจจุบัน	X 100
<hr/>	
จำนวนนักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่าที่สำเร็จการศึกษาที่ได้รับรางวัลในรอบ 5 ปีที่ผ่านมาทั้งหมดทุกระดับการศึกษา	

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.003 - ร้อยละ 0.015	ร้อยละ 0.016 - ร้อยละ 0.029	มากกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 0.030

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.003 - ร้อยละ 0.015	ร้อยละ 0.016 - ร้อยละ 0.029	1. มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 0.030 และ 2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา และศิษย์เก่าที่ได้รับรางวัลจากผลงานวิจัย และหรือวิทยานิพนธ์ มากกว่าหรือเท่ากับ 0.060 หมายเหตุ กรณีนี้ได้ตามข้อ 1 แต่ไม่ได้ข้อ 2 ถือว่า ได้คะแนน 2

3. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.003 - ร้อยละ 0.015	ร้อยละ 0.016 - ร้อยละ 0.029	1. มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 0.030 และ 2. อย่างน้อยร้อยละ 50 ของนักศึกษาและศิษย์เก่า ได้รางวัล ในข้อ 1 เป็นรางวัลด้านศิลปะและวัฒนธรรม หมายเหตุ กรณีนี้ได้ตามข้อ 1 แต่ไม่ได้ข้อ 2 ถือว่า ได้คะแนน 2

ตัวบ่งชี้ที่ 2.13 : ร้อยละของอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาซึ่งมีคุณสมบัติเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : บัณฑิตนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยที่เน้นการวิจัย คือ การฝึกนักวิจัยภายใต้การจัดการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ทั้งนี้ โดยทำหน้าที่ควบคุมวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาที่รับเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของทีมวิจัยของคณาจารย์ ตัวบ่งชี้้นอกจากแสดงถึงการมีส่วนร่วมในงานวิจัยของอาจารย์ประจำแล้ว ยังแสดงถึงการบูรณาการการเรียนการสอนกับงานวิจัยซึ่งเป็นวิธีการฝึกฝนนักวิจัยรุ่นใหม่อย่างมีประสิทธิภาพวิธีหนึ่ง

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง สำหรับการนับจำนวนให้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาทั้งหมดที่มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งทุกหลักสูตร โดยนับเฉพาะอาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง
2. จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่มีคุณสมบัติเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในหลักสูตรของสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 50 - ร้อยละ 69	ร้อยละ 70 - ร้อยละ 89	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 90

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

หลักการ

การดำเนินงานด้านกิจการนักศึกษาเป็นกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณสมบัติพร้อม นอกเหนือจากการจัดการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามหลักสูตร กิจกรรมการพัฒนานักศึกษาแบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือ (1) การจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าซึ่งสถาบันจัดขึ้นให้สอดคล้องกับความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า และ (2) การจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ดำเนินการโดยองค์กรนักศึกษาซึ่งได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากสถาบัน ทั้งนี้ เพื่อให้นักศึกษาได้พัฒนาร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ตลอดจนคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรู้ ทักษะการคิด ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร และการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานกิจการนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (National Qualifications Framework for Higher Education) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 3.1 มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
- 3.2 มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 : มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการวัดความครบถ้วนของการบริการที่สถาบันจัดให้กับนักศึกษาและศิษย์เก่า สถาบันต้องให้บริการแก่นักศึกษาในกิจกรรมต่อไปนี้เป็นอย่างน้อย ได้แก่ (1) การบริการสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการเรียน เช่น การจัดสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การบริการด้านงานทะเบียน การบริการศึกษานานาชาติ (2) การบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น หอพักนักศึกษา สภาพแวดล้อมห้องเรียน สถานที่ออกกำลังกาย บริการอนามัย การจัดจำหน่ายอาหาร (3) การบริการด้านการแนะแนวและการให้คำปรึกษา (4) การบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อ

นักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น ทุนกัฎยิมการศึกษา แหล่งทุนการศึกษาต่อ การบริการจัดหางาน แหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกสถาบัน ที่จำเป็นแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า และ (5) การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าในรูปแบบต่างๆ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สำรวจความต้องการจำเป็น (needs assessment) ของนักศึกษาปีที่ 1
2. จัดบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา เช่น ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ ห้องสมุด ศูนย์การเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้ เป็นต้น
3. จัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา เช่น หอพัก สภามหาวิทยาลัยในสถาบัน สภามหาวิทยาลัย สถานที่อยู่กึ่งกลางกายและบริการอนามัย เป็นต้น
4. จัดบริการด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาทั้งเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ
5. จัดบริการแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาและศิษย์เก่า เช่น ทุนกัฎยิมการศึกษา การบริการจัดหางาน แหล่งทุนการศึกษาต่อ เป็นต้น
6. จัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
7. ประเมินคุณภาพของการให้บริการเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปพัฒนาการบริการ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่าใน 5 เรื่อง ได้แก่ บริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ บริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต บริการให้คำปรึกษา บริการแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า และโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า ดังต่อไปนี้

1. เอกสารหรือหลักฐานการสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษาปีที่ 1
2. เอกสารหลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
3. หลักฐานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดบริการให้แก่นักศึกษาและศิษย์เก่า ได้แก่ ประกาศ แผ่นพับ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ website ของสถาบัน
4. ข้อมูลสถิติเกี่ยวกับจำนวนหนังสือ วารสาร สื่อสิ่งพิมพ์ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพื่อการสืบค้นข้อมูลที่จัดหาเข้าห้องสมุด หรือจัดให้บริการแก่นักศึกษา
5. หลักฐานโครงการความร่วมมือของสถาบันกับองค์กรต่างๆ ในการพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

6. ข้อมูลหลักฐานเกี่ยวกับการบริการนักศึกษาและศิษย์เก่าจากฝ่ายกิจการนักศึกษาของคณะและสถาบัน
7. รายชื่อหน่วยบริการและโครงการหรือกิจกรรมบริการที่แต่ละหน่วยจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
8. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและศิษย์เก่าเกี่ยวกับการบริการที่ได้รับ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษาปีที่ 1
2. มีการจัดบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักศึกษา
3. มีการจัดบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของนักศึกษา
4. มีการจัดบริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา
5. มีบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า
6. มีการจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
7. มีการประเมินคุณภาพของการให้บริการทั้ง 5 เรื่องข้างต้นเป็นประจำทุกปี
8. นำผลการประเมินคุณภาพของการให้บริการมาพัฒนาการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 7 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 7 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับ
คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการให้มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่าง
เหมาะสมและครบถ้วน กิจกรรมนักศึกษาหมายถึงกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการ
ทั้งโดยสถาบันและโดยองค์การนักศึกษา เป็นกิจกรรมที่ผู้เข้าร่วมจะมีโอกาสได้รับ
การพัฒนาสติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกาย และคุณธรรมจริยธรรมสอดคล้องกับคุณลักษณะ
ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ 5 ประการ ได้แก่ (1) ความรู้ (2) ทักษะการคิด (3) ทักษะความสัมพันธ์
ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (4) ทักษะการวิเคราะห์และการสื่อสาร และ (5) การพัฒนา
คุณธรรมและจริยธรรม

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรม ทั้งโดยสถาบันและ
โดยองค์การนักศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตลอดจน
สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิในแต่ละระดับการศึกษา

2. มีการส่งเสริมและติดตามผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ครบถ้วนอย่างน้อย
ในกิจกรรมต่อไปนี้

- 2.1 กิจกรรมวิชาการ
- 2.2 กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
- 2.3 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีแกวดล้อม
- 2.4 กิจกรรมนันทนาการ
- 2.5 กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

3. มีการจัดทำรายงานผลการติดตามและประเมินโครงการหรือกิจกรรม ทั้งที่ดำเนินการ
โดยสถาบันและโดยองค์การนักศึกษาต่อผู้บริหารและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกสิ้นปีการศึกษา

4. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษา
อย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานที่แสดงว่า สถาบันมีการ
ส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ อาทิ

1. คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายคณะกรรมการ คณะทำงาน หน่วยงานเพื่อทำหน้าที่
กำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และคุณลักษณะ
บัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

2. จำนวนและรายชื่อโครงการหรือกิจกรรมนักศึกษา จำแนกตามประเภทกิจกรรม อาทิ กิจกรรมวิชาการ กิจกรรมกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม กิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. หลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษา
4. เอกสารประกาศ กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ นโยบายของสถาบันเกี่ยวกับการส่งเสริมงานกิจการนักศึกษาของสถาบัน
5. คู่มือนักศึกษาจากฝ่ายกิจกรรมนักศึกษา
6. เอกสารรายงานการประเมินผลการจัดกิจกรรมนักศึกษาทั้งที่จัดโดยสถาบัน และองค์การนักศึกษา
7. เอกสาร สื่อ สิ่งพิมพ์เกี่ยวกับกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการจัดทำแนวทางส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบัน และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
2. มีการส่งเสริมให้สถาบันและองค์การนักศึกษาจัดกิจกรรมนักศึกษาให้ครบทุกประเภท โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการใน 5 ประเภท ดังนี้
 - กิจกรรมวิชาการ
 - กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพ
 - กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสิ่งแวดล้อม
 - กิจกรรมนันทนาการ
 - กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม
3. มีกระบวนการติดตามและประเมินผลโครงการหรือกิจกรรม ทั้งที่จัดโดยสถาบัน และองค์การนักศึกษาทุกสิ้นปีการศึกษา
4. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งอาจมีจุดเน้นในเรื่องการวิจัยที่แตกต่างกันขึ้นกับสภาพแวดล้อมและความพร้อมของแต่ละสถาบัน อย่างไรก็ตามทุกสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีพันธกิจนี้เป็นส่วนหนึ่งของพันธกิจสถาบัน ดังนั้น จึงต้องมีระบบและกลไกควบคุมให้สามารถดำเนินการในพันธกิจด้านนี้อย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพภายใต้จุดเน้นเฉพาะของแต่ละสถาบัน เพื่อให้ได้ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เกิดประโยชน์ การวิจัยจะประสบความสำเร็จและเกิดประโยชน์จำเป็นต้องมีส่วนประกอบที่สำคัญสามประการ คือ 1) สถาบันต้องมีแผนการวิจัย มีระบบและกลไกตลอดจนมีการสนับสนุนทรัพยากรให้สามารถดำเนินการได้ตามแผน 2) คณาจารย์มีส่วนร่วมในการวิจัยอย่างเข้มแข็งโดยบูรณาการงานวิจัยกับการจัดการเรียนการสอน และพันธกิจด้านอื่นๆ ของสถาบัน 3) ผลงานวิจัยมีคุณภาพ มีประโยชน์ สนองยุทธศาสตร์ของชาติและมีการเผยแพร่อย่างกว้างขวาง

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
3. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
4. ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
5. แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 4.1 มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
- 4.2 มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
- 4.3 เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
- 4.4 ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ
- 4.5 ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาต้องมีการบริหารจัดการงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพโดยมีแนวทางการดำเนินงานที่เป็นระบบและมีกลไกส่งเสริมสนับสนุนครบถ้วน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้ตามแผนที่กำหนดไว้ ทั้งการสนับสนุนด้านการจัดหาแหล่งทุนวิจัยและการจัดสรรทุนวิจัย การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะแก่นักวิจัยและทีมวิจัย การสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็นซึ่งรวมถึงทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรการเงิน เครื่องมืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ตลอดจนจัดระบบสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัยอย่างเหมาะสม

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีระบบบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ส่งเสริมการบูรณาการและสอดคล้องไปในแนวเดียวกันกับภารกิจด้านอื่นของสถาบัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามแผนของสถาบันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
2. มีระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์อย่างครบถ้วน และใช้ประโยชน์ได้จริง
3. มีการจัดหาทรัพยากรสนับสนุนการวิจัยและงานสร้างสรรค์อย่างเพียงพอ ทั้งทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรบุคคล แหล่งค้นคว้า ห้องปฏิบัติการและสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ
4. มีกลไกส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัย กับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคอุตสาหกรรมในการทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ร่วมกัน
5. มีการพัฒนาสมรรถนะนักวิจัย มีการควบคุมนักวิจัยให้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ มีการสร้างขวัญและกำลังใจและยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น
6. มีการสร้างทีมวิจัยเพื่อผลิตผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ระดับสากล

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานวิจัยของสถาบันและหลักฐานการดำเนินงานตามแผนตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. จำนวนโครงการการบริหารงานวิจัยของสถาบัน ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับมาตรการ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัย เช่น ข้อมูลหรือหลักฐานการจัดหาแหล่งทุน ข้อมูลการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการวิจัย ข้อมูลการสนับสนุนทรัพยากรด้านอื่น ๆ ต่อการวิจัย ข้อมูลทุนวิจัยที่คณาจารย์ได้รับพร้อมชื่อคณาจารย์ ข้อมูล

เกี่ยวกับผลการวิจัยที่ตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในลักษณะอื่นๆ หรือการนำไปใช้ประโยชน์ ตลอดจน ข้อมูลหรือหลักฐานการสร้างขวัญและกำลังใจแก่นักวิจัย เป็นต้น

4. ข้อมูลหรือหลักฐานการพัฒนาสมรรถนะนักวิจัยและทีมวิจัย
5. เอกสารหลักฐานความร่วมมือในการวิจัยกับหน่วยงานต่างๆ

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีการจัดทำระบบบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนของสถาบันและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ
2. มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง
3. มีการจัดสรรทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรบุคคล แหล่งค้นคว้าต่างๆ เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
4. มีระบบและกลไกพัฒนาทรัพยากรบุคคลด้านการวิจัย
5. มีระบบสร้างขวัญและกำลังใจและยกย่องนักวิจัยที่มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ดีเด่น
6. มีระบบและกลไกส่งเสริมความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐ เอกชนและภาคอุตสาหกรรม

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อ	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 5 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารจัดการความรู้จากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เพื่อเผยแพร่ไปยังคณาจารย์ นักศึกษา วงการวิชาการ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนชุมชนเป้าหมายที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับทุกสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้นสถาบันต้องจัดระบบส่งเสริม สนับสนุนให้มีระบบการรวบรวม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทรัพย์สินทางปัญญาจากงานวิจัยอย่างเหมาะสมกับผู้ใช้แต่ละกลุ่ม โดยสิ่งที่เผยแพร่ต้องมีคุณภาพเชื่อถือได้และรวดเร็วทันเหตุการณ์

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการส่งเสริมสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ในวงการวิชาการทั้งในระดับชาติและนานาชาติ
2. มีระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เชื่อถือได้และรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์
3. มีเครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปยังนักวิชาการ นักศึกษา และชุมชนภายนอกสถาบัน
4. มีกลไกในการส่งเสริม สนับสนุนความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกสถาบัน ทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ในการนำผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์
5. มีกลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตรการซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมให้แก่นักวิจัยเจ้าของผลงาน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

เอกสารหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าสถาบันมีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ประกอบด้วย

1. คำสั่งหรือการมอบหมายคณะกรรมการ คณะทำงาน หรือหน่วยงานจัดทำระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์
2. ระบบฐานข้อมูลเพื่อเป็นศูนย์รวมสารสนเทศงานวิจัยรวมทั้งระบบ intranet, internet และ website ที่เกี่ยวกับงานวิจัยของสถาบัน
3. กระบวนการดำเนินการเพื่อเผยแพร่หรือถ่ายทอดความรู้ไปสู่วงการวิชาการ และการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
4. เอกสารหลักฐานความร่วมมือระหว่างสถาบันหรือนักวิจัยกับองค์กรภายนอกสถาบัน

5. เอกสารการดำเนินงานด้านการจัดการและคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาของสถาบัน

6. ระเบียบ กฎเกณฑ์ และหรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรวบรวม คัดสรร เผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในทรัพย์สินด้านความรู้จากการวิจัยไปยังทุกกลุ่มเป้าหมาย ทั้งคณาจารย์ นักศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

7. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ในวงวิชาการหรือนำไปใช้ประโยชน์

8. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ได้รับการคัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและสังคมผ่านช่องทางต่างๆ

9. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันสนับสนุนให้จดสิทธิบัตรหรือซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา

10. ชื่อเครือข่ายหรือหน่วยงานที่สถาบันมีความร่วมมือทางวิชาการอันเป็นผลมาจากผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. มีระบบและกลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งในวงวิชาการและการนำไปใช้ประโยชน์

2. มีระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เชื่อถือได้และรวดเร็วทันต่อการใช้ประโยชน์

3. มีการสร้างเครือข่ายเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปยังผู้เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

4. มีระบบและกลไกการสนับสนุนความร่วมมือระหว่างนักวิจัยกับองค์การภายนอกสถาบันเพื่อนำผลงานไปใช้ประโยชน์

5. มีกลไกสนับสนุนการจดสิทธิบัตรการซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของงานวิจัย หรือสิ่งประดิษฐ์ หรือนวัตกรรมให้แก่นักวิจัยเจ้าของผลงาน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ 3 ข้อ	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 : เงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายในและภายนอกสถาบันต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : บัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการวัดถึงจำนวนเงินสนับสนุนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งที่สถาบันจัดสรรให้เองและที่ได้รับจากภายนอก เพื่อสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่มีการศึกษาค้นคว้าซึ่งเป็นที่ยอมรับหรือมีการนำไปใช้ประโยชน์ และจำนวนเงินที่ได้รับการสนับสนุนอาจารย์รวมถึงวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือต่าง ๆ ที่อาจารย์ประจำและนักวิจัยได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสำหรับงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ในกรณีที่เป็นวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ ให้คำนวณเป็นจำนวนเงินตามราคาของสิ่งนั้น ๆ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องสำหรับการนับจำนวนอาจารย์ประจำและจำนวนเงินให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ประจำ ให้นับรวมนักวิจัยและไม่นับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ

2. จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ จำแนกเป็นเงินสนับสนุนจากสถาบัน และจากแหล่งทุนต่าง ๆ ภายนอกสถาบัน ดังนี้

2.1 จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่สถาบันจัดสรรให้กับอาจารย์และนักวิจัย โดยให้นับเฉพาะจำนวนเงินที่ได้รับอนุมัติให้มีการเบิกจ่าย ไม่ใช่ตัวเลขงบประมาณที่จัดสรร

2.2 จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์จากภายนอกสถาบัน จำแนกตามแหล่งเงินทุน ดังนี้

- แหล่งทุนในประเทศ เช่น สวทช. สกว. สกอ. วช. เป็นต้น
- แหล่งทุนต่างประเทศ
- หน่วยงานภาคอุตสาหกรรม กระทรวง จังหวัด อื่น ๆ ที่ไม่ใช่แหล่งทุนวิจัย
- หน่วยงานภาคเอกชน
- แหล่งอื่น ๆ

หมายเหตุ

1. จำนวนเงินสนับสนุนการทำวิจัยและงานสร้างสรรค์ให้คิดตามปีการศึกษา
2. กรณีมีผู้ร่วมทำหลายคนหลายหน่วยงาน ให้แบ่งสัดส่วนเงินเป็นค่าเฉลี่ยตามจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย
3. กรณีโครงการวิจัยนั้นได้รับทุนสนับสนุนเป็นเวลามากกว่า 1 ปี ให้รายงานจำนวนเงินเฉลี่ยตามสัดส่วนในปีการศึกษานั้น

เกณฑ์การประเมิน :**1. เกณฑ์ทั่วไป**

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง 1 - 16,999.- บาท	17,000.-บาท - 24,999.- บาท	มากกว่าหรือเท่ากับ 25,000.- บาท

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง 1 - 54,999.- บาท	55,000.-บาท - 79,999.- บาท	มากกว่าหรือเท่ากับ 80,000.- บาท

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 : ร้อยละของงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา¹ หรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติ และในระดับนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : งานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่เป็นผลิตภาพของสถาบันอุดมศึกษา เกิดจากการติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่องของคณาจารย์ จึงเป็นผลงานที่มีคุณค่า สมควรส่งเสริมให้มีการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในเชิงวิชาการและการแข่งขันของประเทศ การสร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างระบบบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาของผลิตภาพดังกล่าว อาทิ การจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา จะช่วยสนับสนุนให้งานวิจัยและงานสร้างสรรค์มีความคุ้มค่าและเกิดมูลค่าเพิ่ม

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง สำหรับการนับจำนวนอาจารย์ประจำและผลงานให้ใช้หลักเกณฑ์ ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัย ไม่นับรวมอาจารย์และนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อ
2. จำนวนงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่ ได้รับการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาหรือนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในระดับชาติและในระดับนานาชาติ

¹ ทรัพย์สินทางปัญญา หมายความว่ารวมถึง สิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรทั้งในและต่างประเทศ

หมายเหตุ

1. การเผยแพร่ผลงาน 1 เรื่องมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเพียงครั้งเดียว โดยควรนำเสนอผลการเผยแพร่ที่มีคุณภาพเชิงวิชาการมากที่สุด
2. การตีพิมพ์ในวารสาร นับเมื่อกองบรรณาธิการวารสารตอบรับแล้ว
3. บทความที่ได้รับการนำเสนอในการประชุมหรือสัมมนาวิชาการระดับชาติหรือระดับนานาชาติ หมายถึง บทความที่ไม่ใช่บทความคัดย่อสำหรับบทความที่ได้รับการคัดเลือกตีพิมพ์รวมเล่มในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (proceeding)
4. การรายงานข้อมูลบทความที่ได้รับการตีพิมพ์ ให้จำแนกตามประเภทผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ในวารสารระดับต่างๆ โดยระบุรายละเอียด ดังนี้
 - ชื่อ เล่มที่ และวัน เดือน ปี ของวารสารที่ตีพิมพ์
 - ชื่อบทความและเลขหน้า
 - ชื่อผู้เขียน
5. การนับจำนวนการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา ให้นับเฉพาะที่ได้รับการจดทะเบียนในปีนั้น โดยไม่นับรวมกรณีอยู่ในระหว่างยื่นจดทะเบียน และไม่นับรวมการจดลิขสิทธิ์และการทะเบียนเครื่องหมายการค้า

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 19	ร้อยละ 20 - ร้อยละ 29	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 30

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 29	ร้อยละ 30 - ร้อยละ 39	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 40

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 : ร้อยละของบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (Citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและวิจัย)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การเผยแพร่ผลงานวิจัยที่สถาบันสร้างขึ้นมีหลายช่องทาง เริ่มตั้งแต่การเผยแพร่ในระดับสถาบัน ระดับชาติ และระดับนานาชาติ สถาบันอาจส่งเสริมให้ผลงานวิจัยของสถาบันได้มีโอกาสเผยแพร่ในระบบสากลที่เป็นที่ยอมรับมากขึ้น และการได้รับอ้างอิงในระบบสากลดังกล่าวไม่ว่าจะเป็น refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ จะสะท้อนคุณภาพของผลงานวิจัย รวมทั้งเป็นการขยายฐานการเผยแพร่ได้กว้างขวางขึ้น

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องสำหรับการนับจำนวนอาจารย์ประจำและบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง ให้ใช้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. จำนวนอาจารย์ประจำและนักวิจัยทั้งหมดรวมผู้ที่ลาศึกษาต่อ
2. จำนวนบทความวิจัยที่ได้รับการอ้างอิง (citation) ใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ โดยสามารถนับผลงานของนักวิจัยและผลงานของอาจารย์ที่ลาศึกษาต่อได้ด้วย

หมายเหตุ

1. การนับบทความที่ได้รับการอ้างอิงใน refereed journal หรือในฐานข้อมูลระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ไม่นับซ้ำแม้ว่าบทความวิจัยนั้นจะได้รับการอ้างอิงหลายครั้งก็ตาม
2. บทความวิจัยในฐานข้อมูลมาตรฐานสากลตามที่กำหนด ให้นับเฉพาะที่เป็นบทความวิจัยเท่านั้น ได้แก่ “research article” “letter” และ “review”

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 1 - ร้อยละ 14	ร้อยละ 15 - ร้อยละ 19	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 20

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม

หลักการ

การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นหนึ่งในภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงให้บริการวิชาการแก่ชุมชน สังคม และประเทศชาติ ในรูปแบบต่างๆ ตามความถนัดและในด้านที่สถาบันมีความเชี่ยวชาญ การให้บริการวิชาการอาจให้เปล่าโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายหรืออาจคิดค่าใช้จ่ายตามความเหมาะสม ให้ทั้งองค์การภาครัฐและเอกชน องค์การอิสระ องค์การสาธารณชน และสังคมโดยกว้าง รูปแบบการให้บริการวิชาการมีความหลากหลาย เช่น การอนุญาตให้ใช้ประโยชน์ทรัพยากรของสถาบัน เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ให้การอบรม จัดประชุมหรือสัมมนาวิชาการ ทำงานวิจัยเพื่อตอบคำถามต่างๆ หรือเพื่อชี้แนะสังคม การให้บริการวิชาการนอกจากเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมแล้ว สถาบันยังได้รับประโยชน์ในด้านต่างๆ คือ เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์อันจะนำมาสู่การพัฒนาหลักสูตร มีการบูรณาการเพื่อใช้ประโยชน์ทางด้านการจัดการเรียนการสอน และการวิจัย พัฒนาคำแหน่งทางวิชาการของอาจารย์ สร้างเครือข่ายกับองค์การต่างๆ ซึ่งเป็นแหล่งงานของนักศึกษาและเป็นการสร้างรายได้ของสถาบันจากการให้บริการวิชาการด้วย

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
3. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 5 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 5.1 มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของสถาบัน
- 5.2 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ
- 5.3 ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ
- 5.4 ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

5.5 จำนวนแหล่งให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม)

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 : มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของสถาบัน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริการทางวิชาการแก่สังคมเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา สถาบันพึงมีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมที่เป็นรูปธรรม กำหนดเป้าหมายในการให้บริการวิชาการให้ชัดเจนเพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนดำเนินงาน ในการให้บริการวิชาการแก่สังคมของคณะวิชา หน่วยงาน มีการติดตาม กำกับ สนับสนุน การปฏิบัติงานตามภารกิจด้านบริการทางวิชาการแก่สังคมของบุคลากรของสถาบันให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถาบัน

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันจัดระบบและกลไก เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามนโยบายและแผนงานด้านการบริการทางวิชาการแก่สังคม
2. มีการกำหนดสัดส่วนภาระงานการบริการทางวิชาการแก่สังคมของบุคลากรตามจุดเน้นของสถาบัน
3. มีการประเมินผลการดำเนินงานบริการทางวิชาการแก่สังคมตามนโยบายและแผนงาน
4. มีการประเมินสัมฤทธิ์ผลของความเชื่อมโยงสนับสนุนซึ่งกันและกันและบูรณาการระหว่างบริการทางวิชาการแก่สังคมกับภารกิจด้านอื่นๆ ของสถาบัน
5. มีการนำผลการประเมินไปพัฒนา ปรับปรุงการบริการทางวิชาการแก่สังคมให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสังคมภายนอกและภารกิจทุกด้านของสถาบัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. นโยบาย แผนกลยุทธ์ และแผนดำเนินงานของการบริการทางวิชาการแก่สังคม และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการการบริหารงานบริการทางวิชาการแก่สังคมของสถาบัน ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบริการทางวิชาการแก่สังคม เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ หลักฐานดำเนินการกำหนดสัดส่วนมาตรฐานภาระงานด้านการบริการทางวิชาการแก่คณาจารย์และบุคลากร

4. ข้อมูลหรือหลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุนการบริการทางวิชาการ
5. ข้อมูลหรือหลักฐานการพัฒนาอาจารย์ให้มีสมรรถนะในการบริการทางวิชาการ
แก่สังคม
6. แผนบูรณาการการบริการทางวิชาการแก่สังคมเข้ากับการเรียนการสอน การวิจัย
และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. จำนวนโครงการหรือกิจกรรม ที่มีการนำความรู้ประสบการณ์จากการบริการทาง
วิชาการแก่สังคมมาใช้ในการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
8. รายงานผลการประเมินสัมฤทธิ์ผลของการเชื่อมโยงการบริการทางวิชาการแก่
สังคมกับการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการจัดทำนโยบาย แผนกลยุทธ์ และแผนดำเนินงานของการบริการทางวิชาการ
แก่สังคม
2. มีคณะกรรมการ คณะทำงานหรือหน่วยงานดำเนินการให้บริการทางวิชาการแก่
สังคมตามแผนที่กำหนด
3. มีการกำหนดหลักเกณฑ์และหรือระเบียบในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม
4. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนที่กำหนด
5. มีการนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริการทางวิชาการแก่สังคม
6. มีการจัดทำแผนการเชื่อมโยงและบูรณาการการบริการทางวิชาการแก่สังคมเข้ากับ
การเรียนการสอน หรือการวิจัย หรือการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. มีการประเมินสัมฤทธิ์ผลและนำผลการประเมินไปพิจารณาปรับปรุงความ
เชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างบริการทางวิชาการแก่สังคมกับภารกิจอื่น ๆ ของสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 5 ข้อแรก

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 - 6 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 : ร้อยละของอาจารย์ประจำที่มีส่วนร่วมในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นที่ปรึกษา เป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นกรรมการวิชาการ กรรมการวิชาชีพในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ ต่ออาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : อาจารย์พึงมีภาระงานด้านบริการทางวิชาการแก่สังคมและดำเนินงานตามภาระงานที่สถาบันกำหนด โดยสถาบันสร้างระบบจูงใจให้อาจารย์สนใจให้บริการทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ให้บริการทางวิชาการ จัดทำกิจกรรมหรือโครงการบริการทางวิชาการ และมีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อสนับสนุนการให้บริการทางวิชาการ การให้บริการทางวิชาการแก่สังคมจะหมายความถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอกสถาบันการศึกษา หรือเป็นการให้บริการที่จัดในสถาบันการศึกษา โดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การนับจำนวนอาจารย์ที่มีส่วนร่วมในการบริการวิชาการจะไม่นับซ้ำ แม้ว่าอาจารย์ท่านนั้นมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัยหลายกิจกรรมหรือหลายโครงการหรือเป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการหลายตำแหน่ง และสามารถนับอาจารย์ประจำที่ลาศึกษาต่อได้ด้วย ดังนั้น ตัวเปรียบเทียบจึงเป็นจำนวนอาจารย์ประจำทั้งหมดทั้งที่ปฏิบัติงานจริงและลาศึกษาต่อ

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - ร้อยละ 14	ร้อยละ 15 - ร้อยละ 24	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 25

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - ร้อยละ 24	ร้อยละ 25 - ร้อยละ 34	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 35

ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 : ร้อยละของกิจกรรมหรือโครงการบริการทางวิชาการและวิชาชีพที่ตอบสนองความต้องการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคม ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติต่ออาจารย์ประจำ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้นี้ต้องการวัดจำนวนกิจกรรมหรือโครงการที่สถาบันได้จัดขึ้นเพื่อให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและชุมชนหรือเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติต่อจำนวนอาจารย์ประจำ การนับจำนวนกิจกรรมหรือโครงการบริการทางวิชาการและวิชาชีพให้นับเฉพาะโครงการ หรือในกรณีที่โครงการได้ระบุกิจกรรมไว้ชัดเจนให้นับกิจกรรมแทนโครงการได้ แต่ทั้งนี้ทุกกิจกรรมต้องมีวัตถุประสงค์ งบประมาณ ระยะเวลา กลุ่มผู้เข้ารับบริการและผลการประเมินกิจกรรม สามารถนับซ้ำได้ ถ้าเป็นโครงการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการกับกลุ่มคนที่แตกต่างกัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง (การนับจำนวนอาจารย์ประจำให้นับเฉพาะที่ปฏิบัติงานจริง)

หมายเหตุ : การนับจำนวน หากโครงการใดมีกิจกรรมย่อยแทรกอยู่ในหนึ่งโครงการ ให้สามารถนับกิจกรรมย่อยแทนการนับโครงการได้

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - ร้อยละ 19	ร้อยละ 20 - ร้อยละ 29	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 30

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
อยู่ระหว่าง ร้อยละ 1 - ร้อยละ 24	ร้อยละ 25 - ร้อยละ 39	มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 40

ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 : ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริการทางวิชาการแก่สังคม เป็นการตอบสนองและแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมซึ่งถือเป็นบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการสากลของการอุดมศึกษา การตอบสนองดังกล่าวจะมีคุณภาพมากน้อยเพียงใด สามารถสะท้อนได้จากความพึงพอใจของผู้รับบริการ ทั้งประชาชนผู้มารับบริการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งการสำรวจความพึงพอใจโดยทั่วไปจะพิจารณา 4 ประเด็นสำคัญ คือ

1. ความพึงพอใจด้านกระบวนการ ขั้นตอนการให้บริการ
2. ความพึงพอใจด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ
3. ความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก
4. ความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการ

แต่สำหรับสถาบันอุดมศึกษา นอกจากความพึงพอใจในสี่ประเด็นข้างต้นแล้ว ยังรวมถึงความพึงพอใจต่อบทบาทของสถาบันอุดมศึกษา 3 ด้าน คือ การเป็นผู้เตือนสติสังคม การชี้นำสังคม และการตอบสนองต่อความต้องการของสังคม

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและรายงานผลสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการ (ทั้งนี้ ให้นำผลการสำรวจความพึงพอใจของผู้รับบริการของสถาบันอุดมศึกษา โดยสำนักงาน ก.พ.ร. มาใช้ในตัวบ่งชี้สำหรับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ส่วนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนให้ใช้ผลสำรวจของสถาบัน)

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 65 - ร้อยละ 74	ร้อยละ 75 - ร้อยละ 84	มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 85

ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 : จำนวนแหล่งให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันพึงทำหน้าที่เป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ เป็นที่พึ่งพาในทางวิชาการในรูปแบบต่างๆ หรือทำหน้าที่ใดๆที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชนในด้านวิชาการและการพัฒนาความรู้ ซึ่งได้รับการยอมรับในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้แหล่งให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ หมายถึง ศูนย์หรือหน่วยงานที่ให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพเป็นประจำ เป็นที่พึ่งพาของสังคม จนเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ และต้องมีหลักฐานหรือเอกสารรับรองว่าเป็นแหล่งให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
1 - 2 แหล่ง	3 แหล่ง	มากกว่าหรือเท่ากับ 4 แหล่ง

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

หลักการ

การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมถือเป็นพันธกิจสำคัญประการหนึ่งของสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีระบบและกลไกควบคุมการดำเนินงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพ โดยอาจมีจุดเน้นเฉพาะที่แตกต่างกันตามปรัชญาและธรรมชาติของแต่ละสถาบัน และมีการบูรณาการเข้ากับการผลิตบัณฑิต งานวิจัย และการบริการวิชาการ รวมทั้งดำเนินการเพื่อให้เกิดการพัฒนามาตรฐานการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม 5 ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านนโยบาย ด้านการส่งเสริม ด้านการสนับสนุน ด้านการสร้างมาตรฐาน และด้านการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม และเชื่อมโยงความรู้ท้องถิ่นสู่สากล อันจะเป็นกลไกในการฟื้นฟู อนุรักษ์ สืบสาน พัฒนา เผยแพร่ศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างสรรค์ ส่งเสริมภูมิปัญญาไทยให้เป็นรากฐานการพัฒนาองค์ความรู้ที่ดีขึ้น

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
3. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
4. ดัชนีบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 6.1 มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 6.2 มีผลงาน หรือชิ้นงานการพัฒนาองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรม (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม)
- 6.3 ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรม (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม)

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 : มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาต้องมีนโยบาย แผนงาน โครงสร้าง และการบริหารจัดการงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสานเผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการปรับใช้ศิลปวัฒนธรรมต่างประเทศ โดยมีความสมดุลระหว่างการปฏิบัติงานภายในและภายนอกตามจุดเน้นของสถาบันอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันมีการดำเนินการด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ส่งเสริมการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตประชาคมและเกิดผลสัมฤทธิ์ตามนโยบายและแผนงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
2. สถาบันมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่นำไปสู่การสร้างสรรคงานด้านศิลปวัฒนธรรม
3. สถาบันมีการสนับสนุนงบประมาณ การจัดหาแหล่งทุนเพื่อการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรม
4. สถาบันมีการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
5. สถาบันมีการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานด้านศิลปวัฒนธรรม
6. สถาบันมีการเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรม

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิง เช่น

1. แผนงานด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบันและหลักฐานการดำเนินงานตามแผนตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการการบริหารงานด้านศิลปวัฒนธรรมของสถาบัน ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานศิลปวัฒนธรรม เช่น คำสั่ง แต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ หลักฐานการส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์และบุคลากรทำงานทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตประชาคม ข้อมูลและหลักฐานการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม การจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานและงานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม แบบประเมินผลการปฏิบัติงาน
4. เอกสารหลักฐานความร่วมมือและการให้บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม หลักฐานการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานด้านศิลปวัฒนธรรม หลักฐานการเผยแพร่ผลงานด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งระดับชาติและนานาชาติ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนปฏิบัติได้ และมีแผนงานรองรับ
2. มีการกำหนดกิจกรรมหรือโครงการที่เป็นประโยชน์สอดคล้องกับแผนงาน และมีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง
3. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมกับภารกิจด้านอื่นๆ
4. มีการส่งเสริมการดำเนินงานด้านศิลปวัฒนธรรมทั้งในระดับชาติและนานาชาติ อาทิ การจัดทำฐานข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม การสร้างบรรยากาศศิลปะและวัฒนธรรม การจัดกิจกรรม ประชุม เสวนาทางวิชาการ การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนอย่างพอเพียงและต่อเนื่อง
5. มีการกำหนดหรือสร้างมาตรฐานด้านศิลปวัฒนธรรมโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีผลงานเป็นที่ยอมรับในระดับชาติหรือนานาชาติ
6. มีการเผยแพร่และบริการด้านศิลปวัฒนธรรมในระดับชาติและนานาชาติ อาทิ มีสถานที่หรือเวทีแสดงผลงาน จัดทำวารสารศิลปวัฒนธรรมในระดับต่างๆ มีความร่วมมือในการให้บริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรมกับสังคมในระดับต่างๆ

เกณฑ์การประเมิน :**1. เกณฑ์ทั่วไป**

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อแรก

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 4 - 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 : มีผลงานหรือชิ้นงานการพัฒนางานองค์ความรู้ และสร้างมาตรฐาน ศิลปวัฒนธรรม (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ตัวบ่งชี้ที่แสดงว่าสถาบันมีการปฏิบัติพันธกิจด้านการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรม คือ การมีผลงานหรือชิ้นงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา องค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมที่สามารถนับได้และเป็นที่ยอมรับของวงวิชาการด้านนี้ และมีร่องรอยหรือกระบวนการหรือความสำเร็จของการสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรมที่ชัดเจน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องที่แสดง ผลงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนางานองค์ความรู้และสร้างมาตรฐานศิลปวัฒนธรรม ได้แก่

1. จำนวนผลงาน หรือชิ้นงานที่เกิดขึ้นจากการพัฒนางานองค์ความรู้ด้านศิลปะและ วัฒนธรรมในแต่ละปีการศึกษา
2. หลักฐานที่แสดงถึงกระบวนการของการสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรมที่ ชัดเจนในแต่ละปีการศึกษา อาทิ นโยบาย มติของกรรมการสภาสถาบันที่เกี่ยวกับการดำเนิน การสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรม รายงานการประชุม หรือเอกสารหลักฐานอื่น ที่เกี่ยวข้อง
3. หลักฐานที่แสดงถึงความสำเร็จของการสร้างมาตรฐานศิลปะและวัฒนธรรมที่ชัดเจน ในแต่ละปีการศึกษา

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
จำนวน 1 ผลงาน	จำนวน 2 ผลงาน	จำนวนมากกว่าหรือ เท่ากับ 3 ผลงาน

ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 : ประสิทธิภาพในการอนุรักษ์ พัฒนาและสร้างเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม (เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม)

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ประสิทธิภาพของการปฏิบัติพันธกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบันเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งสถาบันอาจกำหนดเป้าหมายแบ่งเป็นระยะๆ วัดผลเป็นระดับความสำเร็จ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับความยุ่งยากซับซ้อนของผลงาน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักฐานที่แสดงว่ากิจกรรมหรือโครงการด้านการทำนุบำรุง การอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมที่สถาบันดำเนินการได้เกิดประสิทธิผลและประโยชน์ต่อสาธารณะ สังคม ชุมชน หรือประเทศชาติ อาทิ รายงานประจำปี ผลการประเมินโครงการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม งานวิจัยเชิงประเมินโครงการ ฯลฯ
2. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันได้มีการบูรณาการศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการบริการวิชาการ
3. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการวิจัยที่แสดงถึงการบูรณาการศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการสร้างนวัตกรรมหรือองค์ความรู้ภูมิปัญญาไทย
5. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการเผยแพร่องค์ความรู้ภูมิปัญญาไทยออกไปสู่สากล

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีแผนหรือโครงการเพื่อการอนุรักษ์ พัฒนาและเสริมสร้างเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรม
2. มีการดำเนินการตามแผนหรือโครงการที่กำหนด
3. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจอื่นอีก 1 ด้าน อย่างน้อย 1 โครงการ
4. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจอื่นอีก 2 ด้าน อย่างน้อย 1 โครงการ
5. มีการบูรณาการงานด้านทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมเข้ากับพันธกิจอื่นอีกมากกว่า หรือเท่ากับ 2 ด้าน และมีการนำศิลปวัฒนธรรมหรือภูมิปัญญาไทยออกเผยแพร่ในระดับสากล อย่างน้อย 1 โครงการ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อแรก

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

หลักการ

สถาบันอุดมศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยมีสภามหาวิทยาลัย ทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการทำงานของสถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ปัจจัยที่สถาบัน อุดมศึกษาจะทำหน้าที่บริหารจัดการให้มีคุณภาพได้แก่ ทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารทรัพยากรทั้งหมด ฯลฯ เพื่อ สัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้หลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (good governance)

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
3. มาตรฐานการประเมินคุณภาพการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

ตัวบ่งชี้ จำนวน 9 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 7.1 สภาสถาบันใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถผลักดันสถาบัน ให้แข่งขันได้ในระดับสากล
- 7.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน
- 7.3 มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์การเรียนรู้
- 7.4 มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนา และธำรงรักษาไว้ ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ
- 7.5 ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย
- 7.6 ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการ พัฒนาสถาบันอุดมศึกษา
- 7.7 ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพในระดับชาติ หรือนานาชาติ
- 7.8 มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา
- 7.9 ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวบ่งชี้และเป้าหมายของระดับองค์กร สู่ระดับบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 : สถานสถาบันใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถ
ผลักดันสถาบันให้แข่งขันได้ในระดับสากล

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คุณภาพของสถานศึกษาจะมีทิศทางที่จะพัฒนาต่อไปในอนาคตได้
อย่างดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับว่ามีสถานสถาบันที่รับผิดชอบให้ความสำคัญและโปร่งใส ติดตาม
กำกับดูแลสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ นโยบาย
ของสถาบัน ดูแลติดตามกำกับกับการดำเนินงานของสถานศึกษา มีการประชุมสภาสถาบัน
การศึกษาอย่างสม่ำเสมอพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะรายงานทางการเงินที่สถาบันนำเสนอ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถานสถาบันกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์ และนโยบายของสถาบันร่วมกับสถาบัน
2. สถานสถาบันติดตามผลการดำเนินงานที่สำคัญของภารกิจหลักของสถาบันอย่าง
ครบถ้วน
3. มีการประชุมกรรมการสภาสถาบันอย่างต่ำร้อยละ 80 ของแผน ในการประชุม
แต่ละครั้งมีกรรมการเข้าร่วมโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 และต้องส่งเอกสารให้กรรมการ
สภาสถาบันอย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุม
4. มีการประเมินงานของอธิการบดีหรือผู้บริหารสูงสุด โดยมีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน
และตกลงกันไว้ล่วงหน้า
5. สถานสถาบันบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เช่น การปกป้องผลประโยชน์ของ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะในประเด็นของคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมและตรวจติดตาม
การปฏิบัติตามกฎหมายภายใต้หลักคุณธรรม จริยธรรม การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมและ
มีการตรวจสอบการดำเนินงาน เป็นต้น
6. มีการประเมินผลการดำเนินงานของสภาสถาบันและเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็น
ประจำทุกปี

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนการประชุม รายงานการประชุม และเอกสารประกอบการประชุมสภาสถาบัน
2. เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสถานสถาบันมีการบริหารจัดการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ
อาทิ ร้อยละของจำนวนครั้งและร้อยละของการเข้าร่วมประชุมของกรรมการในการประชุม
จริงของสภาสถาบัน หลักฐานจำนวนวันที่ส่งเอกสารให้กรรมการสภาสถาบัน
3. เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสถาบันมีการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาล เช่น
การปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะในประเด็นของคุณภาพการศึกษา
การส่งเสริมและตรวจติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายภายใต้หลักคุณธรรม จริยธรรม

ภายในองค์กร การเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบสภาสถาบัน ตลอดจนการเปิดเผยผลการดำเนินงานของสภาสถาบันต่อสาธารณชน เป็นต้น

4. เอกสารหลักฐานที่แสดงว่าสภาสถาบันมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันและผู้บริหารสถาบัน เช่น เกณฑ์การประเมินผลงานของผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน รวมทั้งรายงานการนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการบริหารสถาบัน

5. ความสำเร็จของความร่วมมือระหว่างสภาสถาบันและสถาบันในการพัฒนายุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนพัฒนาสถาบันสู่ความเป็นเลิศและการแข่งขันได้

6. ความสำเร็จของการถ่ายทอดนโยบายหรือทิศทางการบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาลของสภาสถาบันไปสู่สถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ข้อ

1. สภาสถาบันมีบทบาทสำคัญในการกำหนดทิศทาง ยุทธศาสตร์และนโยบายของสถาบัน

2. สภาสถาบันมีการติดตามผลการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสถาบันมากกว่าปีละ 2 ครั้ง

3. มีการประชุมกรรมการสภาสถาบันอย่างต่ำร้อยละ 80 ของแผน ในการประชุมแต่ละครั้งมีกรรมการเข้าร่วมโดยเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 โดยมีการส่งเอกสารให้กรรมการสภาสถาบันอย่างน้อย 7 วันก่อนการประชุม

4. สภาสถาบันจัดให้มีการประเมินผลงานของอธิการบดีหรือผู้บริหารสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่ตกลงกันไว้ล่วงหน้า

5. สภาสถาบันมีการดำเนินงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลและส่งเสริมการบริหารงานโดยใช้หลักธรรมาภิบาลทั่วทั้งองค์กร

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ 4 ข้อ	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 : ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าของสถาบันอุดมศึกษา คือผู้บริหารทุกระดับของสถาบันนั้นๆ หากผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำที่ดีมีธรรมาภิบาล รับผิดชอบต่อสังคม รักความก้าวหน้า ดูแลบุคลากรอย่างดี เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหาร มีความสามารถในการตัดสินใจ แก้ปัญหาและกำกับดูแล ติดตามผลการทำงานของสถาบันไปในทิศทางที่ถูกต้อง จะทำให้สถาบันเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว

แนวปฏิบัติที่ดี

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการปฏิบัติงานและพัฒนาสถาบัน
2. มีความสามารถในการบริหารโดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถาบัน นักศึกษา และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. มีธรรมาภิบาล มีความสามารถในการกำกับดูแล ติดตามผลการทำงานของสถาบัน และสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ
4. มีความสามารถด้านการบริหารงานงบประมาณ บริหารรายได้ บริหารงานบุคคล และทรัพยากรอื่นๆ
5. สนับสนุนให้บุคลากรในสถาบันและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้อำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสมและจงใจให้รักสถาบัน
6. สร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติและมีจริยธรรม

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานและหรือหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและพัฒนาสมรรถนะและภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. จำนวนกิจกรรมหรือโครงการการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหารสถาบัน เช่น หลักเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานและภาวะผู้นำของผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับ หลักฐานการส่งเสริมสนับสนุน ข้อมูลเกี่ยวกับผลงานและรางวัลด้านการบริหารของผู้บริหาร
4. รายงานผลการประเมินผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับ
5. จำนวนผู้บริหารที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและภาวะผู้นำ

6. ความสำเร็จของแผนพัฒนาสมรรถนะและภาวะผู้นำของผู้บริหารและการเตรียมผู้บริหารในอนาคต

7. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรและสภาพสถาบันที่มีต่อการบริหารงานสถาบันของผู้บริหาร

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีกระบวนการสรรหาผู้บริหารที่เป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้
2. ผู้บริหารดำเนินการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลและใช้ศักยภาพภาวะผู้นำที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถาบันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
3. มีกระบวนการประเมินศักยภาพและผลการปฏิบัติงานของผู้บริหารที่ชัดเจน และเป็นที่ยอมรับในสถาบัน
4. มีการจัดทำแผนและกลไกการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารตามผลการประเมิน และดำเนินการตามแผนอย่างครบถ้วน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ 7.3 : มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรเรียนรู้

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : มาตรฐานอุดมศึกษาข้อที่ 3 กำหนดให้สถาบันมีการสร้างและพัฒนา สังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องมีการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่ง การเรียนรู้ โดยมีการรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคล หรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้ และพัฒนา ตนเองให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษา มีความสามารถในเชิงแข่งขันสูงสุด กระบวนการในการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร ประกอบด้วย การระบุมารู้ การคัดเลือก การรวบรวม การจัดเก็บความรู้ การเข้าถึงข้อมูล และการแลกเปลี่ยนความรู้ทั้งภายในและภายนอกองค์กร การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรม การเรียนรู้ภายในองค์กร การกำหนดแนววิปฏิบัติงานตลอดจนการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความรู้ในองค์กรให้ดียิ่งขึ้น

แนวทางปฏิบัติที่ดี

1. สถาบันมีการจัดทำแผนและกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายที่ชัดเจนในการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ รวมทั้งมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาคมของสถาบันรับทราบและเข้าใจตรงกันอย่างทั่วถึง
2. สถาบันมีการดำเนินงานตามแผน ประเมินแผนและปรับปรุงแผนการจัดการความรู้ตามระบบ PDCA อย่างต่อเนื่อง
3. สถาบันมีระบบและกลไกในการนำเอาผลการประเมินคุณภาพจากภายในและภายนอกด้านการจัดการความรู้มาปรับปรุงพัฒนาการจัดการความรู้ของสถาบัน
4. สถาบันมีการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากการจัดการความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สถาบันและสังคม รวมทั้งมีการเผยแพร่ให้สังคมรับทราบ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานด้านการจัดการความรู้เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการบริหารงานด้านการจัดการความรู้ของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาการจัดการความรู้ของสถาบัน เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ รายงานการประชุมของทีมงานหรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักด้านการจัดการความรู้ ฐานข้อมูลด้านการจัดการความรู้ หลักฐานการส่งเสริมสนับสนุน เอกสารและสื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ต่างๆ
4. จำนวนบุคลากรและหน่วยงานที่มีการนำความรู้ด้านการจัดการความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
5. จำนวนชุมชนนักปฏิบัติและเครือข่ายด้านการจัดการความรู้
6. จำนวนองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากการจัดการความรู้ของสถาบัน
7. รายงานผลการปฏิบัติงานที่แสดงถึงความสำเร็จในการจัดการความรู้ของสถาบัน เช่น จำนวนรางวัลต่างๆ ที่บุคลากรได้รับจากการจัดการความรู้ ประสิทธิภาพของการทำงานที่เพิ่มขึ้น

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการทบทวนและจัดทำแผนการจัดการความรู้ เพื่อมุ่งสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ และประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้ประชาคมของสถาบันรับทราบ
2. มีการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

3. มีการดำเนินการตามแผนจัดการความรู้และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายร้อยละ 100
4. มีการติดตามประเมินผลความสำเร็จของการจัดการความรู้
5. มีการนำผลการประเมินไปปรับใช้ในการพัฒนากระบวนการจัดการความรู้ให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการปกติและปรับปรุงแผนการจัดการความรู้

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อแรก

ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 : มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาและธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : คุณภาพของการศึกษาจะเกิดขึ้น ถ้าสถานศึกษามีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรักองค์กร มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ตามภาระงานที่กำหนด ผู้บริหารมีการมอบหมายงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชาตามศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของแต่ละบุคคล บุคลากรทุกระดับมีความพึงพอใจในการทำงาน องค์กรมีการพัฒนาบุคลากรตามสาขาวิชาชีพ และหาวิธีการที่จะธำรงรักษาบุคลากรที่มีประสิทธิภาพให้อยู่กับองค์กรตลอดไป

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีแผนระยะสั้นและระยะยาวในการจัดเตรียมบุคลากร พัฒนา และรักษาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ (มีการวิเคราะห์การเข้าออกของบุคลากรทุกระดับ ทุกประเภทของสถาบัน)
2. มีการวิเคราะห์ภาระงานและส่งเสริมพัฒนาบุคลากรทุกระดับให้มีความรู้ความสามารถตรงกับภารกิจและสาขาวิชาชีพ ทั้งด้านการฝึกอบรม การเข้าร่วมประชุมหรือเสนอผลงานทางวิชาการ การศึกษาต่อ ตลอดจนมีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรที่มีศักยภาพและความสามารถสูงให้ประสบความสำเร็จ
3. มีการมอบหมายงานให้เป็นไปตามภารกิจของสถาบันและตามศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของแต่ละคน รวมทั้งมีการพัฒนาระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานประจำปี

4. มีคู่มือการปฏิบัติงาน มีการให้โอกาสบุคลากรทุกคนก้าวหน้าในการทำงาน โดยมีการกำหนดเส้นทางเดินของตำแหน่งงาน (Career Path) ทุกสายงาน
5. มีการจัดสวัสดิการและสร้างเสริมสุขภาพที่ดีแก่บุคลากร รวมทั้งการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน และสร้างบรรยากาศที่ดีที่จะทำให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่อย่างมีความสุข
6. มีการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรในองค์กรและนำผลมาใช้ในการปรับปรุงการบริหารงาน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิง เช่น

1. แผนงานด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการบริหารทรัพยากรบุคคลของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ประกาศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติในการบริหารทรัพยากรบุคคลของสถาบัน เช่น หลักเกณฑ์การรับเข้า สวัสดิการและสิทธิประโยชน์ ระบบพิจารณาความดี ความชอบ เป็นต้น
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารทรัพยากรบุคคลของสถาบัน เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ รายงานการประชุมของทีมงานหรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลักด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูลบุคลากรของสถาบัน สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการทำงาน ข้อมูลหรือหลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน
4. จำนวนบุคลากรที่ได้รับการพัฒนาและเลื่อนตำแหน่ง เช่น การฝึกอบรม การเข้าร่วมประชุมวิชาการ ตลอดจนการเลื่อนชั้น เลื่อนตำแหน่งวิชาการ
5. สถิติการเข้าออก (turnover) ของบุคลากรทุกประเภท
6. สถิติเกี่ยวกับการได้รับสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของบุคลากร
7. ความสำเร็จในการบรรลุแผนการพัฒนากุศลกรทุกกลุ่ม ทั้งแผนระยะสั้น ระยะปานกลางและระยะยาว
8. รายงานผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรทุกระดับและนำผลการประเมินไปปรับปรุง
9. รายงานผลการปฏิบัติงานที่แสดงถึงระดับคุณภาพการปฏิบัติงาน เช่น ระดับความสำเร็จของการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวนบุคลากรที่ได้รับรางวัลต่างๆ ทั้งในระดับสถาบัน ระดับชาติ และนานาชาติ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการจัดทำแผนการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เป็นรูปธรรมภายใต้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงประจักษ์

2. มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลที่เป็นการส่งเสริมสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เช่น การสรรหา การจัดวางคนลงตำแหน่ง การกำหนดเส้นทางเดินของตำแหน่ง การสนับสนุนเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมและหรือเสนอผลงานทางวิชาการ การประเมินผลการปฏิบัติงาน มาตรการสร้างขวัญกำลังใจ มาตรการลงโทษ รวมทั้งการพัฒนา และรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ

3. มีระบบสวัสดิการและเสริมสร้างสุขภาพที่ดี และสร้างบรรยากาศที่ดีให้บุคลากรทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่อย่างมีความสุข

4. มีระบบส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรที่มีศักยภาพสูงให้มีโอกาสประสบความสำเร็จ และก้าวหน้าในอาชีพอย่างรวดเร็วตามสายงาน

5. มีการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรทุกระดับอย่างเป็นระบบ

6. มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจเสนอผู้บริหารระดับสูง และมีแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ดีขึ้น

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 5 ข้อแรก

ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 : ศักยภาพของระบบฐานข้อมูลเพื่อการบริหาร การเรียนการสอน และการวิจัย

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ปัจจัยนำเข้า

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศควรต้องพัฒนาขึ้นจากนโยบายและการวางแผนระดับสถาบันเพื่อให้เป็นระบบที่สมบูรณ์สามารถเชื่อมโยงกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน เป็นระบบที่ใช้งานได้ทั้งเพื่อการวางแผนและการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ เพื่อการปฏิบัติงานตามภารกิจทุกด้านของบุคลากร เพื่อการติดตามตรวจสอบและประเมินการดำเนินงาน ตลอดจนเพื่อการปรับปรุงและพัฒนา ทั้งนี้ ระบบดังกล่าวต้องมีความสะดวกในการใช้งานโดยประเมินจากความพึงพอใจของผู้ใช้ มีระบบป้องกันสิทธิและความปลอดภัยของข้อมูลและสารสนเทศ มีระบบสำรองและกู้คืน ตลอดจนเป็นระบบที่มีแผนจัดการกับเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. นโยบายในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
2. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
3. ผลการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูลและประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล
4. รายงานการนำผลการประเมินในข้อ 3 ไปใช้ปรับปรุงระบบฐานข้อมูล

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีนโยบายในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
2. มีระบบฐานข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ
3. มีการประเมินประสิทธิภาพและความปลอดภัยของระบบฐานข้อมูล
4. มีการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ฐานข้อมูล
5. มีการนำผลการประเมินในข้อ 3 และ 4 มาปรับปรุงระบบฐานข้อมูล
6. มีการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลของสถาบันผ่านระบบเครือข่ายกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามรูปแบบมาตรฐานที่กำหนด

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 2 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 2 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 3 ข้อแรก

ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 : ระดับความสำเร็จในการเปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารที่สถาบันอุดมศึกษาเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการบริหารและการดำเนินกิจการของสถาบันในทางตรงหรือทางอ้อม การที่สถาบันอุดมศึกษาจะมีระบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้นนั้น พิจารณาจากการที่สถาบันมีระบบการทำงานที่เป็นไปตามหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ที่มีการประยุกต์ใช้ ในระดับสากล 5 ประการ ดังนี้

1. มีการเปิดเผยข้อมูลและโปร่งใสในภารกิจที่หน่วยงานดำเนินการ โดยมีช่องทางในการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นิสิตนักศึกษา คณาจารย์ และประชาชน
2. มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้รับบริการและประชาชนเกี่ยวกับภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาอย่างสม่ำเสมอ
3. มีระบบการจัดเก็บข้อมูลที่ได้รับจากผู้รับบริการและผู้ที่เกี่ยวข้องไปประกอบการปรับปรุงระบบการให้บริการประชาชน การปรับปรุงระบบการจัดการของสถาบัน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ประชาชนหรือเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน
4. มีการเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ประชาชน และเครือข่ายต่างๆ ได้มีโอกาสเข้าร่วมในกระบวนการของสถาบันอุดมศึกษา โดยเฉพาะเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อร่วมกำหนดทิศทางนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะที่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน
5. ภาคประชาชนมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของ โดยได้มีการจัดกระบวนการหรือกลไกที่เป็นรูปธรรมให้ภาคประชาชน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมในการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการดำเนินงานและผลสำเร็จในการทำงานของสถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. หลักฐานการดำเนินงานในเรื่องการเปิดเผยข่าวสารแก่ประชาชนอย่างโปร่งใสอย่างน้อย 5 ช่องทาง จากเอกสารตีพิมพ์ แผ่นพับ จดหมายข่าว ประกาศ เว็บไซต์ การโฆษณา โลโก้ การจัดนิทรรศการ การแถลงข่าว
2. หลักฐานการมีระบบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางต่างๆ เช่น ตู้รับฟังความคิดเห็น ศูนย์ข้อมูล ห้องสมุด หมายเลขโทรศัพท์สายด่วน ตู้ปณ.เพื่อรับเรื่องร้องเรียน การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น เว็บไซต์ เว็บบอร์ด
3. หลักฐานการนำความคิดเห็นของประชาชนไปประกอบการบริหารงาน ดังนี้
 - 3.1 มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการรวบรวม และประมวลผลข้อมูลที่ได้จากการรับฟังความคิดเห็น
 - 3.2 มีผลสรุปจากระบบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน
 - 3.3 มีบันทึกข้อความ หรือรายงานการประชุม หรือการจัดสัมมนาหรือรูปแบบอื่นๆ ที่แสดงว่ามีการนำเสนอผลจากการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนไปกำหนดแนวทางหรือแผนการบริหารงาน
4. หลักฐานการมีที่ปรึกษาที่มาจากภาคประชาชน ดังนี้
 - 4.1 คำสั่งแต่งตั้งที่ปรึกษาภาคประชาชน
 - 4.2 รายชื่อหน่วยงานหรือองค์กรหรือบุคคลที่เป็นที่ปรึกษาภาคประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

- 4.3 รายงานการประชุมที่แสดงถึงการมีส่วนร่วมของที่ปรึกษาภาคประชาชน
- 4.4 การจัดสัมมนาหรือรูปแบบอื่นๆ ระหว่างสถาบันที่ปรึกษาภาคประชาชน
- 5. หลักฐานการมีกระบวนการหรือกลไกการติดตามตรวจสอบโดยภาคประชาชน โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้
 - 5.1 ช่องทาง รูปแบบ รอบระยะเวลาการติดตามตรวจสอบโดยภาคประชาชน ที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน
 - 5.2 กิจกรรมหรือแผนงานหรือโครงการหรือประเด็นหรือเรื่องที่มีการตรวจสอบ โดยภาคประชาชน
 - 5.3 รายงานผลการติดตามตรวจสอบโดยภาคประชาชน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

- 1. มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างโปร่งใส ผ่านช่องทางต่างๆ อาทิ เอกสารสิ่งพิมพ์ เว็บไซต์ นิทรรศการ
- 2. มีระบบการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนผ่านช่องทางที่เปิดเผยและเป็น ที่รับรู้กันโดยทั่วอย่างน้อย 3 ช่องทาง
- 3. มีการนำความคิดเห็นของประชาชนไปประกอบการบริหารงาน โดยมีเจ้าหน้าที่ รับผิดชอบและมีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม
- 4. มีที่ปรึกษาที่มาจากภาคประชาชน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และมีการ ดำเนินกิจกรรมร่วมกันอย่างต่อเนื่องและชัดเจน เช่น จัดประชุมร่วมกันอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
- 5. มีกระบวนการหรือกลไกการติดตามตรวจสอบโดยภาคประชาชน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 : ร้อยละของอาจารย์ประจำที่ได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพ
ในระดับชาติหรือนานาชาติ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันพึงส่งเสริมให้คณาจารย์สร้างและพัฒนาผลงานทางวิชาการ
หรือวิชาชีพให้มีคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพของสถาบันและความเป็นเลิศทาง
วิชาการ การส่งเสริมให้คณาจารย์ได้เสนอผลงานในเวทีต่างๆ จนได้รับรางวัลผลงานทางวิชาการ
หรือวิชาชีพในระดับชาติหรือนานาชาติ จะเป็นการส่งเสริมให้อาจารย์สร้างผลงานที่มีคุณภาพ
และเป็นเกียรติภูมิต่อตนเอง สถาบัน และประเทศชาติ

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้
อาจารย์ประจำให้หมั่นรวมนักวิจัยและการนับผู้ได้รางวัลสามารถนับซ้ำได้หากได้รับหลายรางวัล
และสามารถนับรวมอาจารย์ประจำและนักวิจัยที่ลาศึกษาต่อได้ด้วย

เกณฑ์การประเมิน :

1. เกณฑ์ทั่วไป

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.1 - ร้อยละ 0.99	ร้อยละ 1 - ร้อยละ 1.99	มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 2

2. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและการวิจัย

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.1 - ร้อยละ 0.99	ร้อยละ 1 - ร้อยละ 1.99	1. มากกว่าหรือ เท่ากับร้อยละ 2 และ 2. อย่างน้อยร้อยละ 50 ของผู้ที่ได้รับรางวัล ในข้อ 1 เป็นรางวัล ด้านการวิจัย หมายเหตุ กรณีได้ ข้อ 1 แต่ไม่ได้ข้อ 2 ถือว่าได้คะแนน 2

3. เกณฑ์เฉพาะสถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตและพัฒนาศิลปวัฒนธรรม

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
ร้อยละ 0.1 - ร้อยละ 0.99	ร้อยละ 1 - ร้อยละ 1.99	1. มากกว่าหรือเท่ากับ ร้อยละ 2 และ 2. อย่างน้อยร้อยละ 50 ของผู้ที่ได้รับรางวัล ในข้อ 1 เป็นรางวัล ด้านศิลปะและ วัฒนธรรม หมายเหตุ กรณีได้ ข้อ 1 แต่ไม่ได้ข้อ 2 ถือว่าได้คะแนน 2

ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 : มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหาร การศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษามีระบบในการบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้งกระบวนการดำเนินงานต่างๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย (ทั้งในรูปของตัวเงิน หรือไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง และการฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือความคุ้มค่า คุณค่า) ให้ระดับความเสี่ยง และขนาดของความเสียหายที่เกิดขึ้น ในอนาคตให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ โดยคำนึงถึงการบรรลุเป้าหมายขององค์กรตามยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์เป็นสำคัญ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงระดับสถาบัน โดยองค์ประกอบของคณะกรรมการฯ ควรมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจหลักของสถาบัน
2. การระบุความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง ควรประกอบด้วยความเสี่ยงที่ครอบคลุมในด้านต่างๆ ดังนี้

- 1) ความเสี่ยงด้านงบประมาณ
- 2) ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
- 3) ความเสี่ยงด้านนโยบาย
- 4) ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน
- 5) ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก

3. การจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง สามารถพิจารณาจากมิติของโอกาสและผลกระทบจากสูงมายังต่ำ เพื่อกำหนดมาตรการหรือแผนการจัดการความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายองค์กรได้ง่ายขึ้น

4. มาตรการหรือแผนการจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม สามารถใช้แนวคิดของ 4 T เข้ามาช่วย คือ Take : ยอมรับ Treat : ลดหรือควบคุม Transfer : โอน หรือกระจาย Terminate : หยุดหรือหลีกเลี่ยง

5. สามารถบูรณาการความเสี่ยงและระบบการควบคุมภายใน เพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุม หรือลดโอกาสของความสูญเสียทั้งในแง่โอกาสและผลกระทบได้

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานด้านการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษ และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษาของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ประกาศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ รายงานการประชุมของทีมงานหรือคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ พร้อมเป้าหมายของสถาบัน
4. รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมาย ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจสูงสุดของสถาบัน รายงานการจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง รายงานขั้นตอนหรือรายละเอียดการดำเนินงานตามแผน รายงานผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง และผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อการบรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติงานของสถาบัน เอกสารการประเมินผลการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของสถาบันร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

โดยผู้บริหารระดับสูงต้องมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารความเสี่ยง

2. มีการวิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายในการบริหารงาน และจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง

3. มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง โดยแผนดังกล่าวต้องกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการในการสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรทุกระดับในด้านการบริหารความเสี่ยง และการดำเนินการแก้ไข ลด หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

4. มีการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยง

5. มีการสรุปผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ตลอดจนมีการกำหนดแนวทางและข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงโดยได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 - 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.9 : ระดับความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวบ่งชี้และเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ความสำเร็จของการถ่ายทอดตัวบ่งชี้และเป้าหมายของระดับองค์กรสู่ระดับบุคคล หมายถึง ความสำเร็จที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้มีระบบประเมินผลการดำเนินงานภายใน โดยจะต้องจัดให้มีระบบในการถ่ายทอดเป้าประสงค์ ตัวบ่งชี้ ตามพันธกิจและยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ กำหนดเป็นตัวบ่งชี้ของการดำเนินงานและเป้าหมายในระดับหน่วยงานจนถึงระดับบุคคล และจัดทำคำรับรองการปฏิบัติงาน รวมถึงจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. หลักฐานที่แสดงว่าสถาบันได้จัดทำแนวทางการดำเนินการในการประเมินผล และแผนงานการประเมินผลภายในสถาบันอุดมศึกษา

2. หลักฐานแสดงการทบทวนวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์
3. หลักฐานแสดงการจัดทำ Strategy Map ของหน่วยงานในระดับคณะหรือเทียบเท่า
4. หลักฐานแสดงถึงการกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายและการจัดทำคำรับรองระหว่างผู้บริหารระดับสถาบันกับผู้บริหารระดับคณะ
5. หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงระบบการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้และเป้าหมาย
6. หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงการดำเนินการตามระบบติดตามและประเมินผลที่กำหนดไว้ได้ครบถ้วนและสม่ำเสมอ
7. บันทึกรายงานสรุปลงการดำเนินงาน
8. หลักฐานที่แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมที่มีการประเมินผลการดำเนินงาน และมีผลคะแนนที่ได้จากการประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าว
9. หลักฐานที่แสดงถึงหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรสิ่งจูงใจ โดยมีการนำผลการประเมินผลการดำเนินงานมาใช้ประกอบการพิจารณาจัดสรรสิ่งจูงใจ

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการกำหนดแนวทางการดำเนินการในการประเมินผลภายในสถาบัน
2. มีแผนงานการประเมินผลภายในสถาบัน
3. มีการกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมายตามพันธกิจและยุทธศาสตร์ของสถาบัน
4. มีการจัดทำ Strategy Map ของหน่วยงานในระดับคณะหรือเทียบเท่า โดยกำหนดเป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานให้เชื่อมโยงกับเป้าประสงค์และประเด็นยุทธศาสตร์ของสถาบัน
5. มีการยืนยันวิสัยทัศน์และประเด็นยุทธศาสตร์ของสถาบันอุดมศึกษาในระดับคณะหรือเทียบเท่า
6. มีระบบในการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายตามคำรับรองของผู้บริหารระดับต่าง ๆ
7. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้และเป้าหมายตามคำรับรอง
8. มีการนำผลการประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหาร ไปเชื่อมโยงกับระบบการสร้างแรงจูงใจ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 - 7 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

หลักการ

การเงินและงบประมาณเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันการศึกษา โดยปกติแหล่งเงินทุนของสถาบันการศึกษาได้มาจากงบประมาณแผ่นดิน (สำหรับสถานศึกษาของรัฐ) และเงินรายได้ เช่น ค่าเล่าเรียนของนักศึกษา รายได้จากงานวิจัย บริการทางวิชาการ ค่าเช่าทรัพย์สิน ฯลฯ ผู้บริหารสถาบันการศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับการวิเคราะห์ทางการเงิน เช่น ค่าใช้จ่ายทั้งหมดต่อจำนวนนักศึกษา ทรัพย์สินถาวรต่อจำนวนนักศึกษา ค่าใช้จ่ายที่สถาบันอุดมศึกษาใช้สำหรับการผลิตบัณฑิตต่อหัว จำแนกตามกลุ่มสาขา รายได้ทั้งหมดของสถาบันการศึกษาภายหลังหักงบดำเนินการทั้งหมด งบประมาณในการพัฒนาอาจารย์ ความรวดเร็วในการเบิกจ่าย ร้อยละของงบประมาณที่ประหยัดได้หลังจากที่ปฏิบัติตามภารกิจทุกอย่างครบถ้วน สิ่งเหล่านี้จะเป็นการแสดงศักยภาพเชิงการบริหารจัดการด้านการเงินของสถานศึกษาที่เน้นถึงความโปร่งใส ความถูกต้อง ใช้เม็ดเงินอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุด

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. แผนพัฒนาการเงินระดับอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
2. แผนปฏิบัติราชการของสถานศึกษาประจำปี
3. มาตรฐานการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
4. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)
5. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
6. มาตรฐานแผนการปฏิบัติราชการของสำนักงบประมาณ
7. รายงานงบประมาณแผ่นดิน (สถานศึกษาของรัฐ) และเงินรายได้

ตัวบ่งชี้ จำนวน 2 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 8.1 มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบการเงินและงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ
- 8.2 มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 : มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบ การเงิน และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษาจะต้องมีระบบในการจัดหาและจัดสรรเงินอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องมีการวางแผนกลยุทธ์ทางการเงิน มีการวิเคราะห์รายได้ ค่าใช้จ่ายของการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากทุกแหล่งเงินทุน ทั้งจากงบประมาณแผ่นดินและเงินรายได้ จากค่าบำรุงการศึกษา รวมทั้งรายได้อื่นๆ ที่สถาบันได้รับ มีการนำเงินรายได้ไปจัดสรรอย่างเป็นระบบ มีระบบฐานข้อมูลทางการเงิน แยกค่าใช้จ่ายตามหมวดต่างๆ มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบครบทุกพันธกิจ มีการนำระบบโปรแกรมสามมิติด้านการเงินมาใช้รวมทั้งมี ผู้ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ รายงานทางการเงินต้องสามารถทราบข้อมูลด้าน ค่าใช้จ่ายทั้งหมดทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ การทำนุบำรุงศิลป วัฒนธรรม และการพัฒนาบุคลากร เช่น ค่าใช้จ่ายในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์ สารสนเทศต่อนักศึกษา ค่าใช้จ่ายในการวิจัย ค่าใช้จ่ายของสถาบันในการบริการวิชาการวิชาชีพ ค่าใช้จ่ายและมูลค่าที่ใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนา และสร้างเสริมเอกลักษณ์ศิลปวัฒนธรรมต่อ งบดำเนินการ สิทธิทรัพย์สินต่อนักศึกษา งบประมาณในการพัฒนาอาจารย์ ค่าใช้จ่ายทั้งหมด ต่อนักศึกษา ระดับความสำเร็จของการประหยัดงบประมาณ ใช้จ่ายลงทุน ค่าใช้จ่ายด้านไฟฟ้า น้ำมันเชื้อเพลิง งบประมาณที่ประหยัดได้ ร้อยละเงินเหลือจ่ายสุทธิต่องบประมาณดำเนินการ และต้นทุนต่อหน่วยผลผลิตรายหลักสูตร

แนวทางปฏิบัติที่ดี :

1. มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินของสถาบันที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของสถาบัน ในทุกๆ ด้าน ทั้งการผลิตบัณฑิต งานวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งส่งเสริมยุทธศาสตร์ของสถาบันให้เป็นไปตามเป้าหมาย
2. มีแนวทางจัดหาทรัพยากรทางการเงิน ทั้งในส่วนของการจัดหาแหล่งเงิน วิธีการที่ได้มาซึ่งแหล่งเงิน รวมทั้งวางแผนการใช้จ่ายเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้
3. มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลทางการเงิน เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลาและ สามารถนำข้อมูลให้แต่ละหน่วยงานนำมาใช้ในการบริหารและการตัดสินใจ
4. มีการจัดทำรายงานทางการเงินที่แสดงถึงสถานะทางการเงินของสถาบันสามารถ ปิดงบบัญชีได้อย่างน้อยทุก 6 เดือน และเสนอข้อมูลให้ผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจในภาพรวม ขององค์กร รวมทั้งการนำเสนอรายงานฐานะทางการเงินให้สภาสถาบันทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
5. รายงานทางการเงินสามารถบ่งชี้ถึงข้อมูลทางการเงินทุกด้านที่แสดงถึงประสิทธิภาพ ของการบริหารจัดการของสถาบัน

6. มีหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอก เพื่อตรวจ ติดตาม การใช้เงินของทุกหน่วยงานย่อยให้เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานย่อย รวมทั้งเสนอผลการตรวจสอบภายในและภายนอกให้คณะผู้บริหารของสถาบัน

7. ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญกับรายงานทางการเงิน และข้อเสนอแนะของหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอก ตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ จากสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงต่อไปนี้

1. แผนยุทธศาสตร์สถาบันอุดมศึกษา และแผนยุทธศาสตร์ทางการเงินของสถาบัน
2. งบประมาณประจำปีของสถาบัน
3. แหล่งของงบประมาณรายได้ จากแหล่งต่างๆ
4. การจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายให้กับหน่วยงาน
5. วิธีการใช้เงิน การบันทึกบัญชี การติดตามผลการใช้เงินของหน่วยงาน
6. ผลจากการจัดทำระบบบัญชีสามมิติของสถาบัน
7. ฐานข้อมูลทางการเงินของสถาบัน
8. รายงานทางการเงินของสถาบันและการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการตัดสินใจ
9. การคิดค่าใช้จ่ายต่อหัวของนักศึกษา ต้นทุนการผลิต
10. รายงานฐานะทางการเงินต่อสภาสถาบันและข้อเสนอแนะจากสภาสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีแผนกลยุทธ์ทางการเงินที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของสถาบันให้เป็นไปตามเป้าหมาย
2. มีแนวทางจัดหาทรัพยากรทางการเงิน แผนการจัดสรร และการวางแผนการใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพโปร่งใส ตรวจสอบได้
3. มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลทางการเงินที่ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและวิเคราะห์สถานะทางการเงิน
4. มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
5. มีการนำข้อมูลทางการเงินไปใช้ในการวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย และวิเคราะห์สถานะทางการเงินและความมั่นคงขององค์กรอย่างต่อเนื่อง
6. มีหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอก ทำหน้าที่ตรวจ ติดตามการใช้เงินให้เป็นไปตามระเบียบและกฎเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด
7. ผู้บริหารระดับสูงมีการติดตามผลการใช้เงินให้เป็นไปตามเป้าหมาย และนำข้อมูลจากรายงานทางการเงินไปใช้ในการวางแผนและการตัดสินใจ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 5 - 6 ข้อแรก	มีการดำเนินการ ครบทุกข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 : มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารงานโดยการบูรณาการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งภายในและภายนอกสถาบันให้เกิดประโยชน์สูงสุด แสดงให้เห็นถึงกลยุทธ์การบริหารงานที่สอดคล้องกับสถานการณ์ในโลกยุคปัจจุบัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานด้านการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกันของสถาบัน พร้อมเป้าหมายและหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง
2. โครงการบริหารการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกันของสถาบัน ตลอดจนหลักเกณฑ์ ประกาศ กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และแนวปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกันของสถาบัน เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบ รายงานการประชุมของทีมงาน/คณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลัก รายงานผลการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ทรัพยากรร่วมกันของสถาบัน ระบบฐานข้อมูลทรัพยากรกลางที่เชื่อมโยงทุกหน่วยงาน รายงานการประหยัดงบประมาณที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

แนวทางปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันกำหนดนโยบายการบริหารทรัพยากรของสถาบันรวมทั้งการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกร่วมกัน
2. สถาบันกำหนดกลไกการดำเนินงานบริหารและใช้ทรัพยากรร่วมกันที่เป็นรูปธรรม อาทิ การแต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาและดำเนินงาน การจัดทำแผนการใช้ทรัพยากร
3. สถาบันจัดให้มีระบบฐานข้อมูลทรัพยากรเชื่อมโยงทั้งสถาบันและสามารถเรียกใช้ได้อย่างคล่องตัว
4. มีระบบการติดตามประเมินผลการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีคณะกรรมการวิเคราะห์ความต้องการการใช้ทรัพยากรของสถาบัน
2. มีผลการวิเคราะห์ความต้องการในการใช้ทรัพยากรของสถาบัน
3. มีแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับหน่วยงานอื่นในสถาบัน
4. มีแผนการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับหน่วยงานอื่นนอกสถาบัน
5. มีผลการประหยัดงบประมาณที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยงานอื่น

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อแรก

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

หลักการ

ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายใน เป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงศักยภาพ การพัฒนาคุณภาพของสถาบัน โดยต้องครอบคลุมทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบที่เกิดขึ้นซึ่งจะต้องมีการพัฒนาระบบและกลไกในการประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง และมีกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพ ภายในที่เป็นลักษณะเฉพาะของสถาบัน

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา
2. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

ตัวบ่งชี้ จำนวน 3 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย

- 9.1 มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ บริหารการศึกษา
- 9.2 มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา
- 9.3 ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 : มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของ กระบวนการบริหารการศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นภารกิจของสถาบันตาม ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งสถาบันการศึกษาต้องสร้าง ระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ประเมินและพัฒนาการดำเนินงานของสถาบัน ให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าประสงค์และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยสถาบัน และโดยหน่วยงานต้นสังกัดตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ถือว่าการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่อง เพื่อเป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจว่าสถาบันสามารถสร้างผลผลิตทาง การศึกษาที่มีคุณภาพ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. สถาบันจัดให้มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีทั้งภายในและภายนอกสถาบัน
2. มีการกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานและกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนสอดคล้องกับเอกลักษณ์ของสถาบัน โดยตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นต้องครอบคลุมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพอย่างครบถ้วน ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต ตลอดจนเป็นตัวบ่งชี้ที่สามารถรองรับการประเมินภายนอกโดยหน่วยงานต่างๆ
3. มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่สมบูรณ์ทั้งการตรวจติดตามการดำเนินงาน การประเมินคุณภาพ การปรับปรุงพัฒนาคุณภาพตามผลการประเมินทั้งภายในและภายนอกจนเป็นวัฒนธรรมองค์กร
4. มีระบบสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบฐานข้อมูล และมีการส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันและหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุงโดยการสนับสนุนจากสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับ
2. ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ การบริหารงานด้านการประกันคุณภาพของสถาบัน ตั้งแต่การควบคุม ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง
3. ข้อมูลและสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานประกันคุณภาพ เช่น คำสั่งแต่งตั้งหรือมอบหมายหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบ คู่มือการประกันคุณภาพของสถาบัน ฐานข้อมูลที่ใช้ในการประกันคุณภาพ หลักฐานการส่งเสริมสนับสนุนระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาให้เข้มแข็งและเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงาน โดยการมีส่วนร่วมของประชาคม ข้อมูลหรือหลักฐานการจัดสรรทรัพยากรสนับสนุน กระบวนการจัดการความรู้เรื่องการประกันคุณภาพของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน

2. มีการกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพจากคณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบัน ภายใต้การมีส่วนร่วมจากภาคีทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

3. มีการกำหนดมาตรฐานตัวบ่งชี้ และเกณฑ์คุณภาพที่สอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอก

4. มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพที่ครบถ้วน ทั้งการควบคุมคุณภาพ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นประจำ (อย่างน้อย 3 ปีนับรวมปีที่มีการติดตาม)

5. มีการนำผลการประกันคุณภาพมาพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงาน

6. มีระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่สนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษา และใช้ร่วมกันทั้งระดับบุคคล ภาควิชา คณะ และสถาบัน

7. มีระบบส่งเสริมการสร้างเครือข่ายด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 5 ข้อแรก

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 : มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ ในระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน เพื่อให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะและมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อส่งเสริมการประกันคุณภาพของสถาบันให้เข้มแข็งรวมทั้งจัดระบบให้ทุกกิจกรรมหรือโครงการของนักศึกษา มีการประกันคุณภาพทุกกิจกรรมหรือโครงการ

แนวปฏิบัติที่ดี :

1. มีระบบและกลไกในการสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านประกันคุณภาพให้กับนักศึกษา

2. มีระบบและกลไกส่งเสริมให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพของสถาบัน

3. มีระบบและกลไกส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านประกันคุณภาพ กระบวนการคุณภาพ เช่น 5 ส. PDCA ไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา

4. การติดตามประเมินผลและพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักศึกษา และที่นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน :

1. แผนงานการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน และหลักฐานการดำเนินงานตามแผน ตลอดจนการประเมินและปรับปรุง

2. โครงการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและนำไปใช้ในกิจกรรมนักศึกษาและมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ มาตรการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีระบบการให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพการศึกษาแก่นักศึกษา
2. มีระบบส่งเสริมให้นักศึกษานำความรู้ด้านการประกันคุณภาพไปใช้กับกิจกรรมนักศึกษา
3. มีกลไกให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบัน
4. นักศึกษามีการใช้กระบวนการคุณภาพ ในการพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษา
5. นักศึกษาสร้างเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน
6. มีระบบติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพในกิจกรรมที่นักศึกษาดำเนินการ และในส่วนที่นักศึกษามีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพของสถาบัน
7. มีการนำผลการประเมินไปพัฒนากระบวนการให้ความรู้และกลไกการดำเนินงานประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 4 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 4 - 5 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 6 ข้อแรก

ตัวบ่งชี้ที่ 9.3 : ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : ผลผลิต

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ระดับความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน วัดจากผลการดำเนินงานตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่กำหนดขึ้นทั้งในระดับสถาบันและหน่วยงานย่อย ตลอดจนถึงในองค์การนักศึกษา ทั้งนี้ โดยมีการรายงานผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน มีการนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพระหว่างบุคคลและหน่วยงานตลอดจนมีนวัตกรรม หรือมีแบบอย่างที่ดีในการประกันคุณภาพการศึกษา

ข้อมูลอ้างอิงสำหรับผู้ประเมิน : ข้อมูลพื้นฐานและเอกสารหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้อง ดังนี้ :

1. รายงานการตรวจติดตามภายในสถาบันทุกระดับ
2. รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน
3. รายงานความเปลี่ยนแปลงอันสืบเนื่องมาจากการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน
4. นวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สถาบันพัฒนาขึ้น หรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ หรือการเป็นแหล่งอ้างอิงของหน่วยงานอื่นๆ ตลอดจนผลการพัฒนาหรือมูลค่าเพิ่ม (value added) จากการประกันคุณภาพภายใน
5. รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่มีต่อการพัฒนาสถาบันและบุคลากร
6. รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพบัณฑิต คุณภาพงานวิจัย ประสิทธิภาพของการบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของสถาบัน

เกณฑ์มาตรฐาน : ระดับ

1. มีการดำเนินการตามระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะและสถาบันอย่างต่อเนื่อง
2. มีการปรับปรุงระบบประกันคุณภาพภายในโดยสอดคล้องกับพันธกิจและพัฒนาการของสถาบัน
3. มีการรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชนภายในเวลาที่กำหนด
4. มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง

5. มีนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น หรือมีการจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี เพื่อการเป็นแหล่งอ้างอิงให้กับหน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ

เกณฑ์การประเมิน :

คะแนน 1	คะแนน 2	คะแนน 3
มีการดำเนินการ ไม่ครบ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ 3 ข้อแรก	มีการดำเนินการ อย่างน้อย 4 ข้อแรก

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

1. ตัวบ่งชี้หลักเพื่อประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 34 กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาขึ้น และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2549 ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย 3 ด้าน ได้แก่มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาศักยภาพความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ ดังนั้นในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษา จึงได้กำหนดตัวบ่งชี้หลักภายใต้มาตรฐานการอุดมศึกษาย่อยแต่ละด้าน เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่ง

1.1 มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบในฐานะพลเมืองและพลโลก มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

2) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบโดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม

3) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเองอย่างถูกต้องเหมาะสม

1.2 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีอิสระทางวิชาการ

2) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้ มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

3) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง 4 ด้าน อย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือร่วมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัย ยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตร ตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

2) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ความรู้และทรัพย์สินทางปัญญาที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม ตามศักยภาพของประเภทสถาบัน มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

3) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ

4) มีการอนุรักษ์ ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีการปรับใช้ ศิลปวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

1.3 มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคม ฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

1) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญา ท้องถิ่นและเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

2) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการ หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมือร่วมพลัง อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

2. ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านและการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาว่าได้มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้หลัก จึงได้จัดแบ่งตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านซึ่งถือเป็นตัวบ่งชี้ย่อยลงตามมาตรฐานการอุดมศึกษาแต่ละหัวข้อ ดังปรากฏในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 มาตรฐานการอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตหรือผลลัพธ์
1. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	-	-	ตัวบ่งชี้ที่ 2.9, 2.10 2.11 และ 2.12
2. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา			
ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ที่ 7.5	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.7, 7.1, 7.2, 7.4, 7.8, 8.1, 8.2, 9.1 และ 9.2	ตัวบ่งชี้ที่ 1.2, 7.6, 7.7, 7.9 และ 9.3
ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา	ตัวบ่งชี้ที่ 2.4,2.5 2.6, 2.13, 4.3 และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.1, 2.2, 2.3, 2.8, 3.1, 3.2, 4.1, 5.1 และ 6.1	ตัวบ่งชี้ที่ 4.4, 4.5, 5.3, 5.4, 5.5, 6.2 และ 6.3
3. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้	-	ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 และ 7.3	-

3. ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้านในมุมมองด้านการบริหารจัดการ

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานอย่างครอบคลุมและมีสมดุลระหว่างมุมมองการบริหารจัดการด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ด้านกระบวนการภายใน ด้านการเงิน และด้านบุคลากร การเรียนรู้ รวมถึงนวัตกรรม ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ 9 ด้าน จึงถูกกำหนดขึ้นอย่างสมดุลระหว่างมุมมองด้านต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น ดังปรากฏในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 มุมมองด้านบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ตามมุมมองเหล่านั้น

มุมมองด้านบริหารจัดการ	ตัวบ่งชี้ด้านปัจจัยนำเข้า	ตัวบ่งชี้ด้านกระบวนการ	ตัวบ่งชี้ด้านผลผลิตหรือผลลัพธ์
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 และ 5.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 5.1 และ 9.2	ตัวบ่งชี้ที่ 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 5.3, 5.4, 5.5 และ 7.6
2. ด้านกระบวนการภายใน	ตัวบ่งชี้ที่ 2.13	ตัวบ่งชี้ที่ 1.1, 2.1, 6.1, 7.1, 7.2, 7.8 และ 9.1	ตัวบ่งชี้ที่ 1.2, 7.9 และ 9.3
3. ด้านการเงิน	ตัวบ่งชี้ที่ 4.3	ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 และ 8.2	-
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้ และนวัตกรรม	ตัวบ่งชี้ที่ 2.5, 2.6 และ 7.5	ตัวบ่งชี้ที่ 2.7, 2.8, 4.1, 4.2, 7.3 และ 7.4	ตัวบ่งชี้ที่ 4.4, 4.5, 6.2, 6.3 และ 7.7

บทที่ 4

แนวทางการพัฒนาคุณภาพ สำหรับตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการ

ตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาพัฒนาขึ้นนี้ มีความครอบคลุมทุกมิติของการประเมินคุณภาพ ทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลลัพธ์ และเป็นตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมทุกองค์ประกอบคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 นอกจากนี้ยังตอบสนองเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา และมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือเรียกโดยย่อว่า “สมศ.” และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

อย่างไรก็ตาม เพื่อช่วยให้สถาบันอุดมศึกษามีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ในการพัฒนาคุณภาพ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้นำเสนอตัวอย่างแนวทางการพัฒนาคุณภาพตามตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการขึ้น เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้เลือกใช้ตามความเหมาะสม โดยมุ่งหวังให้การพัฒนาคุณภาพที่เป็นรูปธรรมและสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ แนวทางการพัฒนาดังกล่าวประกอบด้วยสาระสำคัญ 2 ประการ คือ เรื่องที่ควรพิจารณาในการพัฒนาคุณภาพในแต่ละตัวบ่งชี้ และตัวอย่างแนวทางการพัฒนาสำหรับตัวบ่งชี้เหล่านั้น โดยมียละเอียด ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 : มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนมีกระบวนการพัฒนากลยุทธ์ แผนดำเนินงานและมีการกำหนดตัวบ่งชี้หลักเพื่อวัดความสำเร็จของ การดำเนินงานตามแผนให้ครบทุกภารกิจ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน	<p>1.1 หากสถาบันมีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานอยู่แล้วตั้งแต่เริ่มต้น สถาบันควรทบทวนว่า ปรัชญาหรือปณิธานยังเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันของสถาบันหรือไม่ หากยังเหมาะสมอยู่ ต้องดำเนินการให้แน่ใจว่าสมาชิกในองค์กรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบทั่วกัน</p> <p>1.2 หากต้องมีการปรับแก้ปรัชญาหรือปณิธานของสถาบันตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป ควรเป็นการกำหนดร่วมกันทั้งผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลตามปรัชญาหรือปณิธานที่ได้ร่วมกันกำหนด</p>
2. ความสอดคล้องของปรัชญาหรือปณิธาน และกลยุทธ์กับภารกิจหลักของสถาบัน หลักการอุดมศึกษาและมาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง	<p>2.1 ศึกษาภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา หลักการอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ (academic excellence) เสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom) และความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ (autonomous) วิเคราะห์มาตรฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอน รวมทั้งวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนชาติอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและจุดเน้นในการพัฒนาในช่วงเวลานั้นๆ ตลอดจนยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ของชาติ</p> <p>2.2 ในการกำหนดปรัชญาหรือปณิธาน ตลอดจนการพัฒนากลยุทธ์ต้องให้สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานต่างๆ ที่ศึกษาและวิเคราะห์ในข้อ 2.1 โดยทำตารางวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าปรัชญาหรือปณิธาน และกลยุทธ์สอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานต่าง ๆ ในประเด็นใด อย่างไร หากมีประเด็นที่ไม่สอดคล้องควรพิจารณาปรับแก้ให้สอดคล้อง</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. การพัฒนากลยุทธ์	<p>3.1 มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำกลยุทธ์ (strategy) เพื่อนำสถาบันไปสู่ความสำเร็จที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) เป้าประสงค์ (goal) และวัตถุประสงค์ (objective) คณะกรรมการได้วิเคราะห์จุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และภัยคุกคาม (threats) เพื่อนำมาสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบัน อันได้แก่ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>3.2 เมื่อได้กลยุทธ์แล้ว คณะกรรมการนำกลยุทธ์มาจัดทำเป็นแผนดำเนินการในทุกระดับ โดยความร่วมมือและเข้าใจร่วมกันของบุคลากรทุกกลุ่มทั้งผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้มีแนวทางชัดเจนว่าสถาบันจะพัฒนาไปอย่างไรตามช่วงเวลาต่างๆ คณะวิชาและหน่วยงานต่างๆ ของสถาบันจะร่วมกันรับผิดชอบอย่างไร</p>
4. การจัดทำแผนดำเนินงาน	<p>4.1 คณะวิชาและหน่วยงานต่างๆ ของสถาบันจัดทำแผนดำเนินงานต้องมีความชัดเจนว่าจะทำอะไร เมื่อใด โดยใคร ใช้งบประมาณเท่าใด และกำหนดตัวบ่งชี้หลัก (KPI) พร้อมทั้งเป้าหมาย (target) ที่จะใช้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานในแต่ละระยะเวลา</p> <p>4.2 คณะวิชาและหน่วยงานต่างๆ ดำเนินงานตามแผนโดยมีระบบการติดตามการดำเนินงานว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ หากไม่เป็นไปตามแผนจะดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานอย่างไร</p> <p>4.3 เมื่อครบรอบปีให้มีการประเมินผลการดำเนินงานว่าได้ดำเนินงานครบถ้วนตามแผนหรือไม่ โดยให้พิจารณาผลการดำเนินงานย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี ว่าการดำเนินงานที่ผ่านมาสอดคล้องกับกลยุทธ์ รวมทั้งทบทวนว่ากลยุทธ์ยังเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบันหรือไม่ หากไม่เหมาะสมก็ต้องพิจารณาปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ต่อไป</p> <p>4.4 ให้มีการพิจารณาทบทวนและหากจำเป็นก็ปรับปรุงตัวบ่งชี้หลัก รวมทั้งเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้นในการวัดความสำเร็จของผลการดำเนินงาน</p> <p>4.5 ให้มีการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้ โดยเปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง ต่อที่ประชุมของผู้บริหารระดับสถาบันและต่อที่ประชุมสภาสถาบัน</p>

องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 : มีระบบและกลไกในการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การกำหนดหลักสูตรที่จะเปิดและปิดสอน	<p>1.1 มีการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการใช้บัณฑิตในหลักสูตรสาขาวิชาต่างๆ และวิเคราะห์ความพร้อมในการเปิดหลักสูตรของสถาบันก่อนนำไปกำหนดเป็นเป้าหมายในแผนการผลิตบัณฑิต</p> <p>1.2 มีการจัดเตรียมความพร้อมทั้งด้านคณาจารย์และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ทั้งด้านห้องสมุด ระบบสารสนเทศ ศูนย์การเรียนรู้ หรือวัสดุอุปกรณ์การศึกษ้อื่นๆ ก่อนการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรที่เปิดใหม่ให้อย่างน้อยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและมาตรฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง</p>
2. การกำหนดทิศทางและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร	<p>2.1 มีปรัชญาหรือวัตถุประสงค์ ตลอดจนทักษะและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และพันธกิจของคณะหรือสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิและความต้องการของสังคมส่วนรวม</p> <p>2.2 ปรัชญา วัตถุประสงค์ ตลอดจนทักษะและคุณลักษณะบัณฑิตในข้อ 2.1 ได้ถูกนำไปสะท้อนในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตรอย่างครบถ้วน</p> <p>2.3 จัดทำแผนงานและกิจกรรมการเรียนการสอนและการวิจัยของนักศึกษาที่สอดคล้องกับปรัชญา วัตถุประสงค์ ทักษะ และคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตร</p>
3. การบริหารกิจการของหลักสูตร	<p>3.1 บริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรในแต่ละระดับการศึกษา</p> <p>3.2 มีการวางระบบการดูแลนักศึกษาอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะนักศึกษาที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงซึ่งมีแนวโน้มอาจไม่สำเร็จตามหลักสูตรและจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษ</p> <p>3.3 มีการวางระบบการประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัวกับสถาบัน (โดยเฉพาะในระดับปริญญาตรี) เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาได้ทัน่วงที</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
	<p>3.4 มีการวางระบบการสอนซ่อมเสริมด้านวิชาการแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนเป็นรายบุคคล</p> <p>3.5 จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการผลิตบัณฑิตเสนอต่อคณะกรรมการประจำคณะ หรือคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกปีการศึกษา</p> <p>3.6 วิเคราะห์ผลการดำเนินงานแต่ละปี และนำมาปรับปรุงการบริหารหลักสูตรก่อนรับนักศึกษารุ่นใหม่</p>
<p>4. การประเมินและพัฒนาหลักสูตร</p>	<p>4.1 มีการกำหนดระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหลักสูตรโดยใช้ตัวบ่งชี้ที่เหมาะสม เช่น อัตราการดำเนินงานของบัณฑิต ร้อยละของบัณฑิตที่ทำงานตรงสาขา ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต อัตราเงินเดือนเริ่มต้น 2) มีการวิเคราะห์จุดอ่อนที่ควรต้องปรับปรุงหรือแก้ไขของหลักสูตร 3) มีการปรับปรุงหลักสูตรอย่างน้อยทุกรอบระยะเวลาของการผลิตบัณฑิตหนึ่งรุ่น
<p>5. การบริหารทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน</p>	<p>5.1 สืบหาความต้องการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในหลักสูตร และจัดเก็บข้อมูลที่สำรวจในแต่ละปีอย่างเป็นระบบ</p> <p>5.2 กำกับและตรวจสอบให้มีการใช้ประโยชน์สูงสุดจากทรัพยากรที่ได้รับ</p>
<p>6. การบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคล</p>	<p>6.1 กำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับพันธกิจและแผนการดำเนินงานของหลักสูตร</p> <p>6.2 จัดกลไกบริหารทรัพยากรบุคคลที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 6.2.1 กำหนดปริมาณ คุณสมบัติ และภาระงานของ <ol style="list-style-type: none"> 1) อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์ให้สอดคล้องกับระเบียบที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ 2) บุคลากรสายสนับสนุนให้เหมาะสมกับงานของหลักสูตร 6.2.2 ติดตามประเมินความพอเพียงของอัตรากำลังเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณงานอย่างสม่ำเสมอ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
	<p>6.3 เสนอแผนพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีคุณภาพ</p> <p>6.3.1 จัดทำกลยุทธ์ในการพัฒนาคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนที่สอดคล้องกับการดำเนินงานของหลักสูตร</p> <p>6.3.2 กำหนดแผนและกระบวนการพัฒนาอาจารย์ในด้านการเรียนการสอนและการวิจัย</p> <p>6.3.3 มีกิจกรรมส่งเสริมบุคลากรสายสนับสนุนได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>6.4 มีการประเมินทรัพยากรบุคคล และนำผลการประเมินมาปรับปรุงหรือพัฒนา</p>
7. การใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารหลักสูตร	7.1 มีการบริหารหลักสูตรโดยใช้ระบบสารสนเทศที่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลครบทุกด้าน ตั้งแต่ โครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดกระบวนวิชา ทรัพยากรสนับสนุน อาคารสถานที่ คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา บัณฑิต ตลอดจนผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ในกรณีบัณฑิตศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 : มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. รูปแบบการจัดการเรียนการสอน	<p>1.1 การจัดการเรียนการสอนมีความยืดหยุ่นและหลากหลายที่จะตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน</p> <p>1.2 การออกแบบการเรียนการสอนยึดหลัก 7 ประการได้แก่</p> <p>1.2.1 สร้างกลไกให้มีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาการระหว่างอาจารย์และนักศึกษาทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน</p> <p>1.2.2 ส่งเสริมให้มีการปฏิบัติงานทางวิชาการร่วมกันระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา</p> <p>1.2.3 ส่งเสริมการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น</p> <p>1.2.4 ให้ข้อมูลป้อนกลับต่อการปฏิบัติงานทางวิชาการของนักศึกษาโดยรวดเร็ว</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
	<p>1.2.5 สร้างและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ นักศึกษาใช้เวลาอย่างคุ้มค่า</p> <p>1.2.6 สื่อสารความคาดหวังระดับสูงไปยังนักศึกษา</p> <p>1.2.7 ยอมรับความสามารถที่แตกต่างและวิธีการเรียนรู้ ที่หลากหลายของนักศึกษา</p>
<p>2. การเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ</p>	<p>2.1 ผู้สอนมีความรู้และเข้าใจเป้าหมายของการจัดการศึกษา และหลักสูตรอย่างชัดเจน</p> <p>2.2 มีการจัดทำแฟ้มประวัติ (portfolio) ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยให้คณาจารย์สามารถวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน แต่ละรายที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนหรือให้ คำแนะนำตอบสนองศักยภาพและความสามารถของ ผู้เรียนเฉพาะราย</p> <p>2.3 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาทิ การจัดให้มีชั่วโมงปฏิบัติการ การอภิปรายกลุ่มย่อย การสัมมนา การทำกรณีศึกษาหรือโครงการหรือวิจัย การเรียนรู้นอกสถานที่ ตลอดจนการฝึกงานและฝึก ประสบการณ์ เป็นต้น</p> <p>2.4 มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมในการสอน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้</p>
<p>3. การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน</p>	<p>3.1 มีการกำหนดวิธีการประเมินผลผู้เรียนที่สอดคล้องกับ สภาพการเรียนรู้ที่จัดให้และอิงพัฒนาการของผู้เรียน</p> <p>3.2 มีการประเมินผลความพึงพอใจของผู้เรียนในเรื่อง คุณภาพการสอนและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ เพื่อนำผลที่ ได้มาเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>3.3 มีระบบการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง</p> <p>3.3.1 มีการติดตามผลการประเมินของผู้เรียน</p> <p>3.3.2 มีการวิเคราะห์จุดอ่อนที่ควรปรับปรุงหรือแก้ไขใน วิธีการสอน</p> <p>3.3.3 มีการปรับปรุงวิธีการเรียนการสอนเพื่อพัฒนา ผู้เรียน</p>

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 : มีโครงการหรือกิจกรรมที่สนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนซึ่งบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอกมีส่วนร่วม

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การแสวงหาบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอกมาสนับสนุนการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน	1.1 ใช้สายป่านของผู้บริหาร คณาจารย์ ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า ในการหาผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์กรและชุมชนที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่สถาบันเปิดสอน 1.2 การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับองค์กร และชุมชนรอบสถาบัน มีระบบฐานข้อมูลของบุคคล องค์กร และชุมชน และจำนวนในฐานข้อมูลมีเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
2. การจัดหลักสูตรที่ทันสมัยมีโครงสร้างหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่นำไปใช้ในการปฏิบัติได้จริง โดยร่วมมือกับบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก	2.1 ในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตรมีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ สมาชิกองค์กรวิชาชีพ ผู้บริหารสถานประกอบการ มาร่วมเป็นกรรมการ 2.2 ในการสอนรายวิชา จัดให้มีการเรียนรู้จากบุคคล องค์กร และชุมชนภายนอก เช่น การบรรยายพิเศษ การศึกษานอกสถานที่ การสัมมนา เป็นต้น โดยมีการกำหนดสัดส่วนของเนื้อหาหรือเวลาอย่างชัดเจน 2.3 ในหลักสูตรมีการกำหนดให้มีฝึกงาน หรือปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในสถานประกอบการ หรือศึกษาและแก้ปัญหาให้ชุมชน
3. การติดตามตรวจสอบกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากภายนอกสถาบัน	3.1 พิจารณาหลักสูตร ประมวลการสอนและแผนการสอน รายวิชา 3.2 สัมภาษณ์นิสิต นักศึกษาเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการสนับสนุนจากบุคคล องค์กรและชุมชนภายนอก และประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับและนำมาพิจารณาปรับปรุงให้ดีขึ้น

**ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 : มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพของ
คณาจารย์**

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. มีกระบวนการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ	1.1 มีคณะกรรมการรับผิดชอบด้านการจัดทำจรรยาบรรณวิชาชีพที่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากสถาบัน 1.2 มีการกำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นลายลักษณ์อักษรและได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน 1.3 มีการนำจรรยาบรรณวิชาชีพมาจัดทำเป็นเอกสารคู่มือและเผยแพร่ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน 1.4 มีการเผยแพร่จรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งมีคู่มือการปฏิบัติแจ้งให้คณาจารย์ทราบโดยทั่วกัน
2. มีการติดตามผลความสำเร็จของจรรยาบรรณวิชาชีพ	2.1 มีระบบการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ มีมาตรการการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพ 2.2 มีการส่งเสริม สนับสนุน ให้คณาจารย์ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ 2.3 มีการวิเคราะห์ความสำเร็จ และมาตรการดำเนินการกับผู้ไม่ปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ 2.4 มีการสรุปผล การนำผลการกำกับ ติดตามประเมินผลไปใช้ในการส่งเสริมการปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพคณาจารย์ 2.5 มีการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพให้เหมาะสมและทันสมัยยิ่งขึ้น

ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 : มีระบบสนับสนุนให้อาจารย์ประจำทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การพัฒนาอาจารย์	1.1 มีการฝึกอบรมพัฒนาอาจารย์โดยเน้นเนื้อหาเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของอาจารย์ 1.2 มีการจัดหา/จัดทำเอกสารที่ให้ความรู้และตัวอย่างเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการเรียนการสอนให้อาจารย์สามารถศึกษาด้วยตนเองได้
2. กลไกการบริหารวิชาการ	2.1 คณะ/สถาบันกำหนดนโยบายให้อาจารย์มีการคิดค้นพัฒนาวิธีการสอนใหม่ๆ 2.2 กำหนดหน่วยงานวิชาการระดับคณะให้มีบุคลากรสนับสนุนการผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาของอาจารย์ 2.3 มีการจัดสรรทุนวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในแต่ละภาคเรียน 2.4 กำหนดให้อาจารย์จัดทำใบประมวลรายวิชา (course syllabus) ที่แสดงให้เห็นถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในแต่ละภาคเรียน และชี้ให้เห็นถึงการสอนที่เปลี่ยนแปลงหรือแตกต่างไปจากเดิม 2.5 กำหนดให้อาจารย์ระบุนวัตกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์ได้พัฒนาขึ้นในแบบฟอร์มการรายงานผลการปฏิบัติงานในแต่ละปี 2.6 เผยแพร่ผลงานวิจัยของอาจารย์ที่เกี่ยวกับนวัตกรรมการเรียนการสอนในเอกสารข่าวสารการวิจัยของคณะหรือสถาบัน
3. การสร้างเครือข่าย	3.1 จัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนานวัตกรรมการสอนใหม่ในกลุ่มอาจารย์ภายในคณะหรือสถาบันทุกปี 3.2 มีการสร้างเครือข่ายวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนในสาขาต่างๆ ภายในสถาบันหรือนอกสถาบัน 3.3 ยกย่องเชิดชูเกียรติอาจารย์ที่มีผลงานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอนโดดเด่น

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิตนักศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 : มีการจัดบริการแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การสำรวจความต้องการจำเป็นของนักศึกษา	1.1 ฝ่ายกิจการนักศึกษามีการสำรวจความต้องการจำเป็น (needs assessment) ของนักศึกษาปี 1 ตั้งแต่ช่วงที่มีการปฐมนิเทศนักศึกษา และนำเสนอผลการสำรวจต่อหน่วยงานที่ให้บริการ
2. การจัดบริการแก่นักศึกษา	มีการจัดหน่วยบริการแก่นักศึกษาให้ครอบคลุมความต้องการจำเป็น โดยอย่างน้อยมีบริการต่อไปนี้ 2.1 การบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ 2.2 การบริการด้านกายภาพที่ส่งเสริมคุณภาพชีวิต 2.3 การบริการด้านการให้คำปรึกษา 2.4 การบริการแหล่งข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษาและศิษย์เก่า 2.5 การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า
2.1 การบริการด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้ ● สื่อการเรียนการสอน ● งานทะเบียน	2.1.1 มีการจัดสรรทรัพยากร พัฒนาการเรียนรู้ที่หลากหลายและเข้าถึงบริการได้ง่าย เช่น สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่ทันสมัย ศูนย์การเรียนรู้ ห้องสมุด เป็นต้น 2.1.2 มีการจัดระบบงานทะเบียนที่สามารถให้บริการได้รวดเร็ว คล่องตัว
2.2 การบริการด้านกายภาพเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิต ● หอพัก	2.2.1 มีหน่วยงานดูแลคุณภาพของหอพักในสถาบันหรือนอกสถาบันและให้ข้อมูลเกี่ยวกับหอพักที่มีคุณภาพปลอดภัยแก่นักศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาเข้าใหม่

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> ● สภาพแวดล้อมในสถาบัน ● สภาพห้องเรียน ● สถานที่ออกกำลังกาย การบริการอนามัย ● การจัดจำหน่ายอาหาร 	<p>2.2.2 มีการบำรุงดูแลรักษาสภาพแวดล้อมตลอดเวลา</p> <p>2.2.3 มีระบบการดูแลสภาพห้องเรียนที่เหมาะสม (แสงสว่าง ลม อุปกรณ์ในห้องเรียน สภาพโต๊ะเก้าอี้)</p> <p>2.2.4 มีการจัดสถานที่ออกกำลังกายและเปิดให้ใช้บริการอย่างเต็มที่ มีระบบดูแลสุขภาพและการให้บริการอนามัยที่สะดวก</p> <p>2.2.5 มีระบบดูแลการจัดจำหน่ายอาหารที่มีคุณภาพในราคาที่เหมาะสม</p>
2.3 การบริการด้านการให้คำปรึกษา	<p>2.3.1 อาจารย์ทุกคนจัดทำและติดประกาศตารางเวลาการให้นักศึกษาเข้าพบหน้าห้องเพื่อให้คำปรึกษาด้านวิชาการ</p> <p>2.3.2 มีหน่วยบริการระดับคณะ/สาขาให้คำปรึกษาทั้งที่เกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับวิชาการ โดยผู้ให้คำปรึกษาเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์ในการให้คำปรึกษา</p> <p>2.3.3 อาจารย์ที่ปรึกษาหรือผู้ได้รับมอบหมายให้ความช่วยเหลือแก่นักศึกษาที่มีปัญหาทางการเรียนหรือปัญหาส่วนตัว</p>
2.4 การบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาและศิษย์เก่า	<p>สถาบันมีการจัดหน่วยบริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่นักศึกษา/ศิษย์เก่า และมีระบบการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ที่ทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้เร็ว ทันสมัย และเข้าถึงได้ง่าย</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ทุนกู้ยืมการศึกษา ● แหล่งทุนการศึกษาต่อ ● การบริการจัดหางาน ● แหล่งข้อมูลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ● ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวในและนอกสถาบัน
2.5 การจัดโครงการเพื่อพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาและศิษย์เก่า	<p>2.5.1 สถาบันมีหน่วยงาน (อาจารย์) ที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงาน จัดหาแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพแก่นักศึกษา และการพัฒนาศิษย์เก่าด้านวิชาการและวิชาชีพ</p> <p>2.5.2 มีการประเมินคุณภาพของการดำเนินโครงการทุกครั้ง</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. การประเมินคุณภาพของการให้บริการ	<p>3.1 สถาบันจัดให้มีกรรมการตรวจสอบติดตามการจัดให้บริการของหน่วยงานที่ให้บริการทุกปี</p> <p>3.2 ให้หน่วยบริการทำการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการที่ได้จากสถาบันทุกด้านอย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง</p> <p>3.3 ให้หน่วยบริการทำการประเมินคุณภาพชีวิตของนักศึกษา</p> <p>3.4 ให้หน่วยบริการทุกหน่วยจัดทำข้อมูลสถิติผลการปฏิบัติงานทั้งปริมาณและคุณภาพของการให้บริการทุกภาคเรียน</p> <p>3.5 ให้หน่วยบริการทุกหน่วยเสนอรายงานผลการสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อบริการที่ได้รับผลการประเมินคุณภาพชีวิตนักศึกษา และข้อมูลสถิติผลการปฏิบัติงานแก่คณะกรรมการตรวจสอบติดตามทุกภาคเรียน</p> <p>3.6 ให้หน่วยบริการทุกหน่วยเสนอแผนการปรับปรุงการให้บริการและผลที่ได้รับแก่คณะกรรมการตรวจสอบติดตามทุกภาคเรียนเพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนนำไปปฏิบัติ</p> <p>3.7 ให้อาจารย์ทุกคนรายงานผลการปฏิบัติงานของตนเองด้านการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาในรายงานผลการปฏิบัติงาน</p>

**ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 : มีการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาที่ครบถ้วนและสอดคล้องกับ
คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์**

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
<p>1. กรอบแนวทางการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน</p>	<p>1.1 มีการกำหนดแนวทางที่ชัดเจนในการส่งเสริมการจัดกิจกรรมทั้งโดยสถาบันและโดยองค์การนักศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของสถาบันและคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ (NOF) ในแต่ละระดับการศึกษา</p> <p>1.2 มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมโดยองค์การนักศึกษาครบถ้วนอย่างน้อยในกิจกรรมต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● กิจกรรมวิชาการ ● กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมคุณภาพ ● กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำเงิน ● กิจกรรมนันทนาการ ● กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม <p>1.3 มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ครอบคลุมกิจกรรมทุกประเภทอย่างเหมาะสม โดยมีคณะกรรมการพิจารณาโครงการหรือแผนงานการจัดกิจกรรมที่อาศัยหลักการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น สภานักศึกษา คณะกรรมการนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาของกิจกรรม</p>
<p>2. การจัดกิจกรรมของนักศึกษา</p>	<p>2.1 สนับสนุนให้องค์การนักศึกษาจัดกิจกรรมให้ครบทุกประเภทในแต่ละปีการศึกษา</p> <p>2.2 การจัดทำข้อเสนอโครงการโดยองค์การนักศึกษาควรมีการระบุคุณลักษณะของผู้เข้าร่วมกิจกรรม เป้าหมายของจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของกิจกรรม วิธีการดำเนินการและการประเมินผล</p> <p>2.3 มีการกำหนดนโยบายและดำเนินการให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. การติดตามประเมินผล	<p>3.1 ควรกำหนดให้นักศึกษาทุกคนแสดงหลักฐานการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อบรรจุในแฟ้มผลงาน</p> <p>3.2 ฝ่ายกิจการนักศึกษา มีการจัดทำรายงานผลการจัดกิจกรรมทุกกิจกรรม ทั้งที่ดำเนินการโดยสถาบันและโดยองค์การนักศึกษา ประกอบด้วยวัตถุประสงค์ รูปแบบกิจกรรม จำนวนผู้เข้าร่วม ผลการดำเนินงาน คุณลักษณะของผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่ได้รับการพัฒนา ผลกระทบที่เกิดขึ้น ค่าใช้จ่ายจริงในการดำเนินงาน</p> <p>3.3 ฝ่ายกิจการนักศึกษา เสนอรายงานสรุปผลการจัดกิจกรรมต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกสิ้นปีการศึกษา</p> <p>3.4 ฝ่ายกิจการศึกษานำเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมนักศึกษาในปีต่อไป</p>

องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 : มีการพัฒนาระบบและกลไกในการสนับสนุนการผลิตงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
<p>1. ระบบบริหารงานวิจัย และการจัดหาสิ่งสนับสนุน</p>	<p>1.1 จัดระบบบริหารงานวิจัยซึ่งสามารถเชื่อมโยงภารกิจด้านการวิจัยกับภารกิจด้านการผลิตบัณฑิต การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ที่ส่งผลให้การปฏิบัติงาน มีลักษณะบูรณาการสอดคล้องไปในทางเดียวกันและบรรลุเป้าหมายโดยรวมของสถาบัน</p> <p>ขณะเดียวกันก็เป็นระบบงานที่ปราศจากความซ้ำซ้อนและมีขั้นตอนที่เหมาะสมกับระดับการตัดสินใจ</p> <p>1.2 จัดหาทรัพยากรและหรือจัดหาแหล่งสนับสนุนทรัพยากรอย่างเพียงพอ ทั้งทรัพยากรการเงิน แหล่งค้นคว้า ห้องปฏิบัติการ และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ</p> <p>ทรัพยากรการเงิน หมายถึง ทุนสนับสนุนการวิจัย โดยเฉพาะสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ งบประมาณสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยหรือห้องปฏิบัติการวิจัย เพื่อให้สามารถทำงานวิจัยที่ลุ่มลึกและผลิตผลงานระดับสากลอย่างต่อเนื่อง งบประมาณสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยในรูปแบบต่างๆ งบประมาณสนับสนุนนักศึกษาบัณฑิตศึกษา เป็นต้น</p> <p>ในด้านแหล่งค้นคว้าทางวิชาการ นอกจากหนังสือวารสารทั้ง hard-copy และ on-line แล้ว ยังหมายรวมถึง การสนับสนุนการจัดประชุมวิชาการ การสนับสนุน visiting professor การสนับสนุนการไปร่วมทำงานวิจัยนอกสถาบัน ทั้งในและต่างประเทศ เป็นต้น</p> <p>สำหรับความหมายของห้องปฏิบัติการจะหมายถึง รวมถึงศูนย์เครื่องมือระดับสูงที่จำเป็นที่หลายหน่วยงานสามารถใช้ร่วมกันได้</p> <p>1.3 จัดระบบสารสนเทศเพื่อการวิจัยที่ครอบคลุมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อย 5 ด้านต่อไปนี้ ข้อมูลด้านแหล่งทุน ทั้งภายในและภายนอกสถาบัน ข้อมูลด้านงานวิจัยของ</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
	<p>สถาบัน ข้อมูลด้านแหล่งเผยแพร่ผลงานวิจัยและการสนับสนุนของสถาบัน ข้อมูลด้านการส่งเสริมของสถาบันในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์รวมถึงการจดสิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร การซื้อขายทรัพย์สินทางปัญญา และข้อมูลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติอื่น ๆ ของสถาบันเกี่ยวกับการวิจัย</p>
<p>2. กลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อการวิจัย</p>	<p>2.1 จัดทำแผนทรัพยากรบุคคลด้านการวิจัย เริ่มจากวิเคราะห์กำลังคน วางแผนกำลังคน กำหนดกฎเกณฑ์/แนวทางส่งเสริมให้บุคลากรทำวิจัยและการรับเข้าบุคคล (ทั้งคณาจารย์ นักวิจัย และนักศึกษาบัณฑิตศึกษา) ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับจุดเน้นด้านการวิจัยของสถาบัน</p> <p>2.2 พัฒนาสมรรถนะนักวิจัยผ่านกระบวนการที่เหมาะสมกับประสบการณ์ของแต่ละกลุ่มบุคคล กรณีนักวิจัยรุ่นใหม่ อาจเริ่มจากการฝึกอบรม การทำงานวิจัยภายใต้การแนะนำหรือการร่วมทีมวิจัยกับนักวิจัยอาวุโส การเข้าร่วมประชุมวิชาการ การช่วยคุมวิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษา กรณีนักวิจัยทั่วไป การมีโอกาสดำเนินงานวิจัยในห้องปฏิบัติการวิจัย หรือร่วมทีมวิจัยชั้นนำนอกสถาบันทั้งในและต่างประเทศ เป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์เพิ่มมากขึ้น</p> <p>อย่างไรก็ตาม การพัฒนาสมรรถนะนักวิจัยที่มีประสิทธิภาพที่สุดคือ การส่งเสริมการทำงานวิจัยเป็นทีมที่ประกอบด้วยนักวิจัยอาวุโส นักวิจัยระดับกลาง นักวิจัยหรือนักศึกษาหลังปริญญาเอก และนักศึกษามหาบัณฑิตศึกษา/ผู้ช่วยวิจัย เพื่อให้สามารถทำงานวิจัยอย่างลุ่มลึกและต่อเนื่อง</p> <p>นอกจากการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์ด้านการวิจัยแล้ว ควรจัดระบบควบคุมให้นักวิจัยปฏิบัติตามจรรยาบรรณของนักวิจัยโดยเคร่งครัด</p> <p>2.3 สร้างแรงจูงใจให้นักวิจัย อาทิ การยกย่อง การให้ผลตอบแทน และหรือรางวัลแก่นักวิจัยที่มีผลงานดีเด่น การจัดบรรยากาศในสถาบันให้เหมาะสมกับการค้นคว้าวิจัย การสร้างบรรยากาศของการแข่งขันเพื่อสร้างผลงานวิจัย</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. กลไกส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรภายนอกในการวิจัย	3.1 วางแนวทางสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอกโดยวิธีการต่างๆ ประกอบด้วย การจัดหาข้อมูลสารสนเทศของกลุ่มเป้าหมาย การประชุมกลุ่มตัวอย่าง (focus group) กับกลุ่มเป้าหมายที่สำคัญ การติดต่อสร้างสัมพันธ์กับองค์กรภายนอก การใช้ข้อมูลป้อนกลับ (feed back) จากความร่วมมือที่มีอยู่เดิม วัตถุประสงค์ของความร่วมมือดังกล่าวควรมีทั้งการร่วมทำงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ ตลอดจนการร่วมใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะอุปกรณ์ เครื่องมือที่มีราคาสูงหรืออุปกรณ์เฉพาะด้าน

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 : มีระบบบริหารจัดการความรู้จากงานวิจัยและงานสร้างสรรค์

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. กลไกสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์และการนำไปใช้ประโยชน์	1.1 จัดระบบส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ทั้งการนำเสนอในการประชุมวิชาการและการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสาร เช่น การจัดระบบพี่เลี้ยงแก่นักวิจัยรุ่นใหม่เพื่อช่วยเขียนรายงานการวิจัยสำหรับนำเสนอในที่ประชุมวิชาการหรือตีพิมพ์ในวารสาร การสนับสนุนงบประมาณเพื่อเข้าร่วมประชุมเสนอผลงาน การจ่ายค่าตอบแทนสำหรับผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์ การจ่ายค่าตีพิมพ์กรณีวารสารเรียกเก็บเงิน เป็นต้น ทั้งนี้ การสนับสนุนดังกล่าวอาจแตกต่างกันตามสถานภาพของแต่ละสถาบัน 1.2 จัดระบบรวบรวม คัดสรร วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้จากผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับกลุ่มบุคคลเป้าหมายโดยยังคงความเชื่อถือได้ในเชิงวิชาการและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ 1.3 จัดระบบสนับสนุนการนำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์ตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของนักวิจัยได้แก่ การเป็นสื่อกลางสานสัมพันธ์เพื่อสร้างความร่วมมือเชิงวิชาการระหว่างนักวิจัยกับองค์กรภายนอกที่มีศักยภาพในการนำผลการวิจัยและงานสร้างสรรค์ไปใช้ประโยชน์

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
	<p>การสนับสนุนการเจรจาเชิงธุรกิจในการซื้อขายทรัพย์สินทางความรู้กับหน่วยงานหรือองค์กรภายนอก ทั้งนี้โดยรักษาสิทธิของนักวิจัย</p> <p>การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรแก่นักวิจัย</p>
<p>2. กลไกสนับสนุนการสร้างเครือข่าย เผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์</p>	<p>2.1 สนับสนุนการสร้างเครือข่าย เผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์โดยเป็นเครือข่ายที่เชื่อมโยงกับนักวิชาการ นักศึกษา ชุมชนและองค์กรภายนอก ทั้งภาครัฐและเอกชน ผ่านทางระบบ Intranet และ Internet โดยเป็นระบบที่เหมาะสมทั้งด้านความเร็วของระบบเชื่อมโยงและจำนวนการเชื่อมโยงกับเครือข่ายอื่น</p> <p>2.2 จัดระบบประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์เชิงรุก โดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนด้านการประชาสัมพันธ์ให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายตลอดจนถึงการติดตามข้อมูลป้อนกลับ</p>

องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 : มีระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการแก่สังคมตามเป้าหมายของสถาบัน

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. นโยบาย แผนดำเนินงานและการปฏิบัติตามแผน	<p>1.1 สถาบันจัดทำนโยบาย แผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานของการบริการทางวิชาการแก่สังคม</p> <p>1.2 คณะกรรมการและหรือหน่วยงานเพื่อบริการทางวิชาการ คณะวิชาและหน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ของสถาบัน ดำเนินการให้บริการทางวิชาการตามแผนดำเนินงานที่กำหนด</p>
2. ระบบและกลไกในการบริการทางวิชาการ	<p>2.1 มีการกำหนดภาระงานของบุคลากรให้ชัดเจน โดยเฉพาะคณาจารย์ ทั้งภาระงานด้านการสอน การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ โดยมีระบบการเทียบเคียงทดแทนระหว่างงานด้านต่างๆ</p> <p>2.2 มีหลักเกณฑ์และระเบียบในการให้บริการทางวิชาการ</p> <p>2.3 สร้างระบบจูงใจให้อาจารย์สนใจให้บริการทางวิชาการตามความถนัด</p> <p>2.4 จัดอบรมให้ความรู้แก้อาจารย์เพื่อสามารถให้บริการทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>2.5 ส่งเสริมสนับสนุนให้อาจารย์ให้บริการทางวิชาการ โดยสถาบันจัดหาโครงการบริการทางวิชาการให้</p> <p>2.6 จัดระบบให้อาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการให้บริการทางวิชาการเป็นพี่เลี้ยงถ่ายทอดและชักจูงอาจารย์ที่ไม่มีประสบการณ์เข้าร่วมงานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้</p>
3. การประเมินผลการดำเนินงานในการบริการทางวิชาการ	<p>3.1 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในการบริการทางวิชาการ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่สูงขึ้นในการบริการทางวิชาการ</p> <p>3.2 มีการประเมินผลการดำเนินงานในการบริการทางวิชาการ เปรียบเทียบกับแผนการดำเนินงานและเป้าหมายของสถาบัน</p> <p>3.3 นำผลการประเมินไปพิจารณาปรับปรุงการบริการทางวิชาการ</p>

เรื่องที่ต้องพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
<p>4. บูรณาการระหว่างการบริการทางวิชาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p>	<p>4.1 มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่ทำหน้าที่วิเคราะห์โครงการ/กิจกรรมบริการทางวิชาการว่าสัมพันธ์กับการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอย่างไร และจัดทำแผนการบูรณาการการบริการทางวิชาการกับการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>4.2 ประเมินสัมฤทธิ์ผลของการบริการทางวิชาการที่มีต่อการเรียนการสอน การวิจัย และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p> <p>4.3 นำผลการประเมินไปพิจารณาปรับปรุงความเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างการบริการทางวิชาการกับภารกิจด้านอื่นๆ ของสถาบัน</p>

องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 : มีระบบและกลไกในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การพัฒนาด้านนโยบายและการดำเนินงาน	<p>1.1 สถาบันมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้</p> <p>1.2 สถาบันมีแผนงานรองรับนโยบายที่มีเป้าหมายชัดเจน มีแผน/ขั้นตอนการดำเนินงาน มีความสอดคล้องกับนโยบายและปฏิบัติได้</p> <p>1.3 สถาบันมีการกำหนดกิจกรรม/โครงการที่เป็นประโยชน์ สอดคล้องตามแผนงาน เป็นกิจกรรมที่มีผลกระทบต่อสังคมและมีความหลากหลาย มีการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี</p>
2. การพัฒนาด้านการส่งเสริม	<p>2.1 สถาบันมีการสร้างสรรค์บรรยากาศ เช่น มีการประดับอาคารด้วยผลงานศิลปะ มีการแต่งสภาพแวดล้อมด้วยงานศิลปะ มีกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง และมีการปรับปรุงและพัฒนาบรรยากาศอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>2.2 สถาบันมีการส่งเสริมงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม มีการเผยแพร่ระดับองค์กรหรือชุมชน ระดับชาติหรือระดับนานาชาติ</p> <p>2.3 สถาบันมีการจัดอบรม ประชุม เสวนาทางวิชาการ ในระดับองค์กร ระดับชาติ ระดับภูมิภาคหรือนานาชาติ และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง</p>
3. การพัฒนาด้านการสนับสนุน	<p>3.1 สถาบันมีการกำหนดงบประมาณดำเนินการด้านศิลปวัฒนธรรม มีการใช้งบประมาณตามที่ตั้งไว้ มีการดำเนินการเพื่อจัดหางบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก และมีความต่อเนื่องในการได้รับการสนับสนุนจากแหล่งทุนภายในหรือภายนอก</p> <p>3.2 สถาบันมีฐานข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม มีการเผยแพร่ข้อมูล มีการสำรวจผลการใช้ข้อมูล และมีการปรับปรุงฐานข้อมูลให้ทันสมัย</p> <p>3.3 สถาบันมีการรณรงค์การบูรณาการศิลปวัฒนธรรมกับวิถีชีวิตประชาคมในองค์กร</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
4. การพัฒนาด้านการสร้างมาตรฐาน	4.1 สถาบันมีการกำหนด/การสร้างมาตรฐานด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีระบบการใช้ผู้เชี่ยวชาญ และมีการเผยแพร่สู่สาธารณะ 4.2 สถาบันได้รับการยอมรับจากสังคม เช่น บุคลากรได้รับเชิญเป็นวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิในระดับองค์กร ระดับชุมชน ระดับชาติ และระดับนานาชาติ 4.3 สถาบันมีจำนวนผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีการเผยแพร่ทั้งในระดับชาติ ระดับภูมิภาคหรือระดับนานาชาติ หรือมีผลงานได้รับการรางวัล ได้รับการอ้างอิง
5. การพัฒนาด้านการเผยแพร่	5.1 สถาบันมีสถานที่เพื่อการเผยแพร่และบริการด้านศิลปวัฒนธรรม เช่น มีหอศิลป์ หอประวัติ พิพิธภัณฑ์ หรือเวทีการแสดง มีการบริหารจัดการโดยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านศิลปวัฒนธรรม มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ 5.2 สถาบันจัดทำวารสารศิลปวัฒนธรรมในระดับต่างๆ เช่น วารสารระดับหน่วยงาน ระดับชาติ โดยมีความต่อเนื่องในการดำเนินงาน 5.3 สถาบันมีการบริการวิชาการด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรอื่น มีการสร้างเครือข่าย และมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ

ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 : สถานสถาบันใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการและสามารถ
ผลักดันสถาบันให้แข่งขันได้ในระดับสากล

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. การมีส่วนร่วมในการกำหนด ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และนโยบาย ของสถาบันอุดมศึกษา	1.1 สถานสถาบันมีส่วนร่วมในการกำหนดให้ความเห็นชอบ ทิศทาง ยุทธศาสตร์ และนโยบายของสถาบันอุดมศึกษา 1.2 มีการติดตามผลการนำยุทธศาสตร์และนโยบายไปสู่การ ปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม 1.3 มีการประเมินผลการปฏิบัติงานจริงตามยุทธศาสตร์ที่ได้ กำหนดไว้ และติดตามการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2. กระบวนการดำเนินงานของสภา สถาบัน	2.1 สถานสถาบันมีการติดตามผลการดำเนินงานที่สำคัญตาม ภารกิจของสถาบันการศึกษาอย่างครบถ้วน 2.2 มีการส่งเอกสารการประชุมให้กรรมการสภาสถาบัน ล่วงหน้าเฉลี่ย 7 วัน 2.3 มีการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยเฉพาะใน ประเด็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียใน เรื่องคุณภาพทางวิชาการและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจาก ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน 2.4 มีการรวมการสภาสถาบันเข้าร่วมการประชุมทุกครั้ง เฉลี่ยร้อยละ 80 ของกรรมการทั้งหมด 2.5 มีการเปิดเผยรายงานประเมินตนเอง ประวัติกรรมการสภา ทุกท่าน และรายงานการเงินของสถาบัน
3. มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน ของระบบงานที่สำคัญ	3.1 มีการติดตามผลการควบคุมภายใน และการตรวจสอบ ภายในของสภาสถาบัน 3.2 มีการติดตามผลการบริหารสารสนเทศ และมีระบบฐาน ข้อมูลที่ทันสมัยทุกระบบที่สำคัญ 3.3 มีการติดตามผลระบบการบริหารงานทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรอื่นๆ ของสถาบันอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 : ภาวะผู้นำของผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. กระบวนการสรรหาผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ	1.1 มีเกณฑ์และระเบียบการคัดเลือกผู้บริหารหน่วยงานเป็นระบบชัดเจน เปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาที่มีสิทธิแสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วม 1.2 มีคณะกรรมการคัดเลือกผู้บริหารหรือหัวหน้าหน่วยงาน 1.3 มีการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารแสดงวิสัยทัศน์การนำองค์กร
2. ผู้บริหารได้ดำเนินการบริหารโดยใช้ศักยภาพภาวะผู้นำที่มีอยู่	2.1 จัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ และนำสู่การปฏิบัติที่เป็นระบบชัดเจน 2.2 มีการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ (KPI) ของงานที่ปฏิบัติ 2.3 มีการติดตามผลสัมฤทธิ์รวมทั้งหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 2.4 มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลของสถาบันให้เป็นระบบฐานข้อมูลที่ชัดเจนอย่างเป็นรูปธรรมสามารถนำมาใช้ในการตัดสินใจได้ 2.5 มีความสามารถในการบริหารงบประมาณและการบริหารรายได้ต่าง ๆ อย่างสมดุล 2.6 มีการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2.7 เปิดโอกาสให้บุคลากรในสถาบันหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถาบัน 2.8 มีความสามารถในการกำกับ ติดตามดูแลผลการดำเนินงานของสถาบัน
3. กระบวนการประเมินศักยภาพและผลปฏิบัติงานของผู้บริหาร	3.1 มีการรายงานสรุปผลการดำเนินงานประจำปีของผู้บริหารประจำปี 3.2 มีการกำกับ ติดตามและประเมินการทำงานของผู้บริหารอย่างเป็นระบบโดยคณะกรรมการอิสระ
4. กระบวนการเพิ่มศักยภาพของผู้บริหารตามผลการประเมิน	4.1 มีการฝึกอบรมภาวะผู้นำของผู้บริหาร 4.2 มีการติดตาม ประเมินผลของการเพิ่มศักยภาพของผู้นำ 4.3 มีการปรับปรุงและพัฒนาตนเองของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง

ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 : มีการพัฒนาสถาบันสู่องค์กรเรียนรู้

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. ระบบการพัฒนาสู่องค์กรการเรียนรู้	1.1 มีระบบในการให้ความรู้และทักษะด้านการจัดการความรู้แก่บุคลากรทุกคน 1.2 มีระบบส่งเสริมให้บุคลากรทุกระดับ มีส่วนร่วมและมีการใช้กระบวนการจัดการความรู้ในการดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบัน 1.3 มีระบบในการนำผลการประเมินคุณภาพจากภายในและภายนอกด้านการจัดการความรู้ มาปรับปรุงพัฒนาระบบและกลไกการจัดการความรู้ของสถาบัน 1.4 มีระบบการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากการจัดการความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สถาบันและสังคม
2. กลไกที่จะทำให้สัมฤทธิ์ผล	2.1 มีกลไกในการให้ความรู้และทักษะด้านการจัดการความรู้แก่บุคลากรทุกระดับ เช่น มีคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบมีงบประมาณที่ชัดเจน 2.2 มีกลไกสร้างชุมชนนักปฏิบัติในการจัดการความรู้ให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 2.3 มีกลไกการนำผลการประเมินคุณภาพจากภายในและภายนอกด้านการจัดการความรู้มาปรับปรุงพัฒนาระบบและกลไกการจัดการความรู้ของสถาบัน 2.4 มีกลไกในการนำองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากการจัดการความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สถาบันและสังคม
3. กิจกรรมที่ควรดำเนินการ	3.1 มีเป้าหมายและตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนในการจัดการความรู้ 3.2 มีแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการในการจัดการความรู้ 3.3 มีการดำเนินการเพื่อให้เกิดองค์ความรู้และนวัตกรรมที่ได้จากการจัดการความรู้ 3.4 มีการเผยแพร่ นวัตกรรมด้านการจัดการความรู้ อย่างสม่ำเสมอ เช่น การจัดประชุมสัมมนา การจัดพิมพ์เป็นวารสาร ทั้งนี้ เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และยกย่องให้เกียรติแก่ผู้เป็นเจ้าของนวัตกรรม 3.5 มีชุมชนนักปฏิบัติและเครือข่ายด้านการจัดการความรู้ ทั้งระหว่างหน่วยงานภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน 3.6 มีบรรยากาศและวัฒนธรรมการเรียนรู้ภายในสถาบัน 3.7 มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความรู้ในองค์กร

**ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 : มีระบบและกลไกในการบริหารทรัพยากรบุคคลเพื่อพัฒนาและ
ธำรงรักษาไว้ให้บุคลากรมีคุณภาพและประสิทธิภาพ**

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. ระบบ และกลไกในการบริหาร ทรัพยากรบุคคล	1.1 มีการสรรหา คัดเลือกบุคลากรอย่างเป็นระบบ เป็นไปอย่าง โปร่งใสและเขียนแนวปฏิบัติเป็นลายลักษณ์อักษร 1.2 มีการจัดทำการวิเคราะห์งาน (job analysis) โดยกำหนด ให้มีคำอธิบายลักษณะงาน (job description) การระบุ คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง (job specification) การประเมิน ผลการปฏิบัติ (job evaluation) ที่เป็นรูปแบบชัดเจน มี การกำหนดเส้นทางเดินของตำแหน่งงาน (career path) ของบุคลากรทุกกลุ่ม วิเคราะห์ปริมาณการ เข้า - ออกของ บุคลากรแต่ละกลุ่ม และพิจารณาหาแนวทางการปรับปรุง แก้ไขและติดตามผล 1.3 จัดทำระบบด้านการพัฒนาบุคลากรทุกกลุ่ม โดยการจัดทำ แผนพัฒนาบุคลากรระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว เพื่อให้มีบุคลากรที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่สถาบันการ ศึกษาได้กำหนดไว้ โดยเฉพาะการศึกษาต่อในระดับที่สูง ขึ้น และการขอผลงานทางวิชาการ ในสาขางานที่เกี่ยวข้อง
2. การส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรที่มี ศักยภาพสูง	2.1 มีระบบส่งเสริมสนับสนุนการเสนอขอรับรางวัลของ คณาจารย์ เช่น มีการติดตามข้อมูลแหล่งให้รางวัลต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้คณาจารย์ทราบโดยเร็ว มีการกระตุ้น และช่วยเหลือผู้ที่มีศักยภาพในการขอรับรางวัลในด้าน ต่างๆ อาทิ ด้านงานเอกสาร/งานธุรการ 2.2 ยกย่องให้เกียรติผู้ได้รับรางวัล โดยวิธีต่างๆ เช่น การ ประชาสัมพันธ์ผลงานที่ได้รับรางวัลทั้งภายในและภายนอก สถาบัน การจัดบรรยายพิเศษเพื่อเป็นเกียรติการพิจารณา ความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ 2.3 จัดระบบพี่เลี้ยงให้ผู้มีประสบการณ์ได้รับรางวัลช่วยเหลือ สนับสนุนอาจารย์รุ่นใหม่ในการขอรับรางวัลต่าง ๆ
3. การธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มี คุณภาพและประสิทธิภาพ	3.1 มีการหา training needs ของบุคลากร ทั้งในสายอาจารย์ และสายสนับสนุน ให้ได้รับการฝึกอบรมตามเกณฑ์ที่ สถาบันการศึกษากำหนด และสามารถนำความรู้ที่ได้รับมา พัฒนางานของตนให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้น โดยหัวหน้าหน่วย งานสามารถประเมินได้

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. การธำรงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ	<p>3.2 มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดการพัฒนาาร่วมกัน ผู้ได้บังคับบัญชาส่วนใหญ่นักได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น และได้ร่วมมือกันทำงาน มีช่องทางการสื่อสารหลายช่องทางระหว่างผู้บังคับบัญชา ผู้ได้บังคับบัญชา และระหว่างผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกัน เพื่อทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีและพัฒนาาร่วมกัน</p> <p>3.3 มีการประเมินความพึงพอใจของพนักงานทุกกลุ่ม ทุกระดับอย่างเป็นระบบ มีการนำผลการประเมินความพึงพอใจเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง และมีแนวทางในการพัฒนาให้บุคลากรในองค์กรมีความพึงพอใจที่เพิ่มขึ้น</p> <p>3.4 สร้างบรรยากาศของสถานที่ทำงานให้น่าอยู่ ตั้งแต่สภาพแวดล้อม บรรยากาศของการทำงาน การให้สวัสดิการพนักงาน การดูแลบุคลากรในองค์กรทุกคนอย่างเสมอภาคทัดเทียมกัน สร้างบรรยากาศของความสุขในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น</p>

ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 : มีการนำระบบบริหารความเสี่ยงมาใช้ในกระบวนการบริหารการศึกษา

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. คณะกรรมการหรือคณะทำงาน	<p>1.1 ตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานโดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจหลักของสถาบัน</p> <p>1.2 ระบุรายละเอียดของการทำงาน เช่น นโยบายหรือแนวทางในการดำเนินงาน หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน กำหนดระยะเวลาให้มีการประชุมของคณะกรรมการหรือคณะทำงานฯ อย่างสม่ำเสมอ</p>
2. การกำหนดปัจจัยเสี่ยง	<p>2.1 วิเคราะห์และระบุปัจจัยเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหายหรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายในการบริหารการศึกษา</p> <p>2.2 จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาจากมิติของโอกาสและผลกระทบจากความเสี่ยง</p> <p>2.3 จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยต้องกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรในสถาบัน และดำเนินการแก้ไขลด หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. การสร้างแผนการจัดการความเสี่ยง	<p>3.1 วิเคราะห์ความเสี่ยง ปัจจัยเสี่ยง ที่เกิดขึ้นในการบริหารจัดการด้านต่างๆ</p> <p>3.2 สร้างมาตรการควบคุมความเสี่ยงโดยใช้เทคนิค 4 T คือ Take การยอมรับความเสี่ยง Treat การลดหรือควบคุมความเสี่ยง Transfer การโอนหรือกระจายความเสี่ยง และ Terminate การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่องค์กรจะเกิดความเสียหาย (ทั้งในรูปแบบของตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง การฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือความคุ้มค่า คุณค่า)</p>
4. การสรุปผลและบูรณาการ	<p>4.1 ดำเนินการตามแผนฯ รายงานความก้าวหน้าหรือความแล้วเสร็จของการดำเนินการตามแผน</p> <p>4.2 สรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการดำเนินงาน</p>

องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 : มีระบบและกลไกในการจัดสรร การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย การตรวจสอบ การเงิน และงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. มีระบบและกลไกในการจัดสรร ทรัพยากรทางการเงิน การวิเคราะห์ ค่าใช้จ่าย	<p>1.1 มีการจัดทำระบบทางการเงิน โดยเริ่มจากการจัดทำแผน กลยุทธ์สถาบันเพื่อต้องการทราบว่าสถาบันมีทิศทางการพัฒนาไปในทิศทางใด มีการกำหนดภารกิจและจัดสรรงบประมาณภารกิจหลักทั้ง 4 ด้าน รวมทั้งจุดเน้นของสถาบัน มีการจัดทำแผนงบประมาณ (สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ) แผนการจัดหาเงินจากแหล่งเงินต่างๆ และแผนการใช้เงินให้สอดคล้องกัน</p> <p>1.2 มีการจัดหาทรัพยากรทางการเงินอย่างเพียงพอ สำหรับการบริหารภารกิจของสถาบันในทุกด้านให้เป็นไปตามเป้าหมาย และมีแผนใช้เงินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้รายได้รายจ่าย เป็นไปอย่างเหมาะสม</p> <p>1.3 มีระบบฐานข้อมูลทางการเงินที่เพียงพอ ทันสมัย ครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับของสถาบันได้ ฐานข้อมูลทางการเงินเป็นสิ่งจำเป็นที่ผู้บริหารจะต้องเรียนรู้ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์สถานะทางการเงินของหน่วยงาน</p>
2. การตรวจสอบการเงินและ งบประมาณ	<p>2.1 มีการจัดทำรายงานทางการเงินอย่างเป็นระบบอย่างน้อย ทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้ง เพื่อจะได้รู้ถึงสถานะของเงินรายได้หลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้วสถานศึกษามีงบประมาณเหลือเพียงพอที่จะใช้ในกิจกรรมของสถาบันในช่วงถัดไป และรายงานทางการเงินเป็นรายงานที่แจ้งให้ผู้บริหารได้ทราบว่า ได้ใช้เงินตามแผนหรือไม่และได้ใช้เงินกับกิจกรรมใด มีผลลัพธ์จากการทำงานอย่างไรบ้าง</p> <p>2.2 มีหน่วยตรวจสอบภายในของสถาบันที่มีหน้าที่ตรวจสอบ ติดตาม การใช้เงินของหน่วยงานในสถาบันให้ถูกต้อง เป็นระบบและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับหน่วยปฏิบัติ</p> <p>2.3 ผู้บริหารระดับสูง จะต้องติดตามผลการใช้เงินจากรายงานทางการเงินให้เป็นไปตามเป้าหมาย ต้องติดตาม ตรวจสอบ และหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
3. มีการรายงานทางการเงินให้ผู้บริหารและสภาสถาบัน	3.1 มีการนำรายงานทางการเงินเสนอผู้บริหารของสถาบันและสภาสถาบัน 3.2 ผู้บริหารนำข้อมูลจากรายงานทางการเงินไปเป็นข้อมูลในการวางแผน และการตัดสินใจ 3.3 สถาบันมีการนำข้อมูลทางการเงินไปวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายต่างๆ และวิเคราะห์สถานะทางการเงิน ตลอดจนความมั่นคงขององค์กร

ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 : มีการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกัน

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. นโยบายการบริหารทรัพยากร	1.1 กำหนดนโยบายการบริหารทรัพยากรของสถาบันรวมทั้งการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกร่วมกัน
2. กลไกการบริหารทรัพยากร	2.1 แต่งตั้งคณะกรรมการศึกษาความต้องการในการใช้ทรัพยากรของสถาบัน ศึกษาวิเคราะห์ผลที่ได้ และวางแผนกลยุทธ์ในการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกร่วมกัน
3. ระบบฐานข้อมูลทรัพยากร	3.1 จัดให้มีระบบฐานข้อมูลทรัพยากรกลางที่สามารถใช้ร่วมกันได้ รวมทั้งฐานข้อมูลทรัพยากรภายนอกสถาบันที่มีความเกี่ยวข้องและสามารถใช้ร่วมกันได้กับพันธกิจของสถาบัน
4. ระบบติดตามผล	4.1 มีการติดตามผลการใช้ทรัพยากรภายในและภายนอกสถาบันร่วมกันตามนโยบายและแผนการใช้ทรัพยากรที่สถาบันกำหนด 4.2 รายงานผลการประหยัดงบประมาณที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรร่วมกับหน่วยอื่น

องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 : มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพภายในที่เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. ระบบประกันคุณภาพ	<p>1.1 สถาบันอุดมศึกษาอาจพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายทั้งในระดับชาติหรือนานาชาติหรือเป็นระบบเฉพาะที่สถาบันพัฒนาขึ้นเอง</p> <p>1.2 ระบบประกันคุณภาพที่นำมาใช้ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ดำเนินการเป็นประจำ โดยเริ่มจากการวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบประเมินและการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้การดำเนินการกิจบรรลุเป้าประสงค์และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>
2. กลไกการประกันคุณภาพ	<p>2.1 คณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบันต้องให้ความสำคัญและกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนโดยเกิดจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีทั้งภายในและภายนอกสถาบัน</p> <p>2.2 มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดระบบประกันคุณภาพ พร้อมทั้งกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสม</p> <p>2.3 มีกลไกการเชื่อมโยงการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับภาควิชาหรือสาขาวิชา ระดับคณะถึงระดับสถาบันเพื่อให้ได้คุณภาพตามที่กำหนด</p> <p>2.4 มีคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงาน</p> <p>2.5 มีกลไกการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p>
3. มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์คุณภาพ	<p>3.1 การกำหนดมาตรฐานที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานต้องสอดคล้องกับมาตรฐานการอุดมศึกษาตลอดจนมาตรฐานและกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายนอกโดยหน่วยงานต่างๆ</p>

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
	<p>3.2 ตัวอย่างชี้ที่พัฒนาขึ้นต้องสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานที่กำหนดได้ทั้งหมดและต้องครอบคลุมปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพครบถ้วนทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลลัพธ์</p> <p>3.3 เกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ใช้กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ต้องสามารถวัดระดับคุณภาพตามเป้าหมายของตัวบ่งชี้ นั้นๆ และที่สำคัญต้องเป็นเกณฑ์ที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง</p>
<p>4. ระบบฐานข้อมูลเพื่อการประกันคุณภาพ</p>	<p>4.1 จัดให้มีระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่สนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้องและสามารถใช้ร่วมกันได้ทั้งระดับบุคคล ภาควิชา คณะและสถาบัน</p> <p>4.2 ระบบฐานข้อมูลข้างต้นเป็นระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลหลักของสถาบัน ซึ่งสามารถนำมาใช้เพื่อการวางแผน การปฏิบัติงานประจำ การตรวจสอบประเมิน ตลอดจนจนถึงเพื่อการปรับปรุงพัฒนา</p>
<p>5. การจัดการความรู้ด้านการประกันคุณภาพ</p>	<p>5.1 มีการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่คณาจารย์และบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>5.2 ส่งเสริมกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการดำเนินการด้านประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อนำไปสู่นวัตกรรมใหม่ๆ</p> <p>5.3 จัดให้มีการเผยแพร่ นวัตกรรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น จัดประชุมสัมมนา จัดพิมพ์วารสาร เพื่อส่งเสริมและยกย่องเจ้าของนวัตกรรม</p> <p>5.4 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างหน่วยงานภายในและภายนอกสถาบัน</p>

ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 : มีระบบและกลไกการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา

เรื่องที่ควรพิจารณา	ตัวอย่างแนวทางการพัฒนา
1. ระบบการให้ความรู้และทักษะการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา	<p>1.1 สถาบันมีระบบการประกันคุณภาพที่ครอบคลุมการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพให้แก่นักศึกษาทุกคน ทั้งเพื่อสนับสนุนงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันและเพื่อส่งเสริมให้มีการประกันคุณภาพในกิจกรรมที่นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ</p> <p>1.2 ระบบประกันคุณภาพที่ส่งเสริมให้นักศึกษานำไปใช้กับกิจกรรมของนักศึกษาควรเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพของสถาบันและเหมาะสมกับระดับความรู้ของนักศึกษา ซึ่งอาจเริ่มจาก 5 ส. PDCA เป็นต้น</p>
2. กลไกการดำเนินการ	<p>2.1 มีกลไกในการให้ความรู้และทักษะด้านการประกันคุณภาพแก่นักศึกษา เช่น มีคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบ มีงบประมาณที่ชัดเจน</p> <p>2.2 มีกลไกให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย</p> <p>2.3 นักศึกษามีการใช้กระบวนการคุณภาพ เช่น 5 ส. PDCA ในการพัฒนาคุณภาพของกิจกรรมหรือโครงการนักศึกษาครบทุกกิจกรรม</p> <p>2.4 นักศึกษามีเครือข่ายการพัฒนาคุณภาพภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน</p>
3. การติดตามประเมินผล	<p>3.1 ติดตามประเมินผลการประกันคุณภาพทั้งกิจกรรมที่ดำเนินการโดยนักศึกษาและที่นักศึกษามีส่วนร่วมกับการประกันคุณภาพของสถาบัน</p> <p>3.2 นำผลการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงกระบวนการให้ความรู้และกลไกการดำเนินงานประกันคุณภาพที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง</p>

บทที่ 5

กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

1. แนวทางการจัดการกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

จุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในก็เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสถาบันตามระบบและกลไกที่สถาบันนั้นๆ ได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้สถาบันได้ทราบสถานภาพที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพที่มีประสิทธิภาพนั้น ทั้งคณะผู้ประเมินและสถาบันที่รับการประเมินจำเป็นต้องกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2546 ทั้งนี้ สถาบันต้องวางแผนจัดการกระบวนการประเมินคุณภาพภายในให้เสร็จก่อนสิ้นปีการศึกษา เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถาบัน ดังนี้

1. เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาได้ทันในปีการศึกษาถัดไป และตั้งงบประมาณได้ทันก่อนเดือนตุลาคม (กรณีที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ)

2. เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ภายใน 120 วัน นับจากวันสิ้นปีการศึกษาของแต่ละสถาบัน

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาได้ประโยชน์ดังที่กล่าวข้างต้นจึงควรมีแนวทางการจัดการกระบวนการประเมินคุณภาพดังปรากฏในตารางที่ 5.1 ตารางดังกล่าวสามารถแยกได้เป็น 4 ขั้นตอนตามระบบการพัฒนาคุณภาพ PDCA คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check) และการเสนอแนวทางปรับปรุง (Act) โดยมีรายละเอียดดังนี้

P = กิจกรรมข้อที่ 1 เริ่มกระบวนการตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้ามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน

D = กิจกรรมข้อที่ 2 ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษา คือเดือนที่ 1 - เดือนที่ 12 ของปีการศึกษา (เดือนมิถุนายน - เดือนพฤษภาคม ปีถัดไป)

- C = กิจกรรมข้อที่ 3 - 8 ประเมินกระบวนการประกันคุณภาพในระดับภาค คณะสถาบันระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ของปีการศึกษาถัดไป (เนื่องจาก สมศ.กำหนดให้มีการเก็บข้อมูลในรอบปีการศึกษา ตั้งแต่เดือนมิถุนายน - พฤษภาคม ซึ่งเป็นรอบปีการศึกษา)
- A = กิจกรรมข้อที่ 9 วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน ทีมหรือคณะกรรมการบริหารของสถาบันอุดมศึกษา นำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย) มาทำแผนกลยุทธ์ประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไป หรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้งบประมาณกลางปีก็ได้

กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบประกันคุณภาพหรือตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์การประเมิน จะต้องมีการประกาศให้ทุกหน่วยงานในสถาบันได้รับทราบและปฏิบัติโดยทั่วกัน เพราะต้องเก็บข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่เดือนมิถุนายน ที่ผ่านมา

สำหรับกิจกรรมข้อที่ 10 ในตารางดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการตามกฎหมายเพื่อประโยชน์ของสถาบันในการปรับปรุงคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดในการนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของชาติให้ทัดเทียมกับนานาชาติและมีความเป็นสากล

ตารางที่ 5.1 วงจรในการจัดการปริมาณประเมินคุณภาพภายใน (ต่อ)

กิจกรรมดำเนินการ	ต.ค.-พ.ค.	มิ.ย.- เปิดเทอม	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
4. ประเมินระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า													●	●			
5. คณะนำผลจัดการประเมินระดับภาควิชาหรือ หน่วยงานเทียบเท่ามาจัดทำ SAR และเตรียม การประเมินระดับคณะวิชาหรือหน่วยงาน เทียบเท่า และแต่งตั้งกรรมการประเมิน ระดับคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า														●	●		
6. ประเมินระดับคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า														●	●		
7. สถาบันนำผลการประเมินระดับคณะหรือ หน่วยงานเทียบเท่ามาจัดทำ SAR และ เตรียมการประเมินระดับสถาบันและแต่งตั้ง กรรมการประเมินระดับสถาบัน														●	●		
8. ประเมินระดับสถาบัน														●	●		

2. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษา

2.1 การเตรียมการของสถาบันก่อนการตรวจเยี่ยมของผู้ประเมิน

2.1.1 การเตรียมเอกสาร

ก. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ทั้งนี้ รูปแบบการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ควรมีหัวข้อหลัก ดังนี้

- 1) คำนำ สารบัญ สารบัญเรื่อง สารบัญตารางหรือสารบัญภาพ (ถ้ามี)
- 2) ข้อมูลเบื้องต้นของสถาบัน

ประกอบด้วย ประวัติ ปรัชญา ปณิธาน โครงสร้างการบริหารจัดการ ระบบและกลไกประกันคุณภาพของสถาบัน สรุปผลการปรับปรุงตามผลการประเมินในรอบปีที่ผ่านมา และเป้าหมายสำคัญในปีปัจจุบัน (ควรสรุปเป็นตาราง)

3) ผลการดำเนินงานและผลการประเมินคุณภาพเทียบกับเกณฑ์และเป้าหมายในรอบปีปัจจุบันตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ ได้แก่

1. องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ
2. องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน
3. องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา
4. องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย
5. องค์ประกอบที่ 5 การบริการทางวิชาการแก่สังคม
6. องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ
8. องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ
9. องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

4) สรุปผลการประเมินตนเองโดยแยกเป็นผลการประเมินในภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบคุณภาพและแต่ละมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนจุดเด่น และจุดที่ควรพัฒนา แผนและเป้าหมายการพัฒนาในปีต่อไป

(รายละเอียดการจัดทำ SAR ปรากฏในภาคผนวกที่ 2)

ข. จัดการเตรียมเอกสารอ้างอิงในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ

1) เอกสารอ้างอิง ควรเป็นข้อมูลในช่วงเวลาเดียวกับที่นำเสนอในรายงานการประเมินตนเอง ตลอดจนสาระในเอกสารต้องตรงกับชื่อหมายเลขและสาระที่ระบุในรายงานการประเมินตนเอง

2) หากเอกสารที่อ้างอิงเป็นส่วนหนึ่งของเอกสารชุดใหญ่ให้ใช้วิธีใดวิธีหนึ่งในการระบุว่าเอกสารหรือข้อความที่กล่าวถึงอยู่ที่ใด เช่น ระบุหน้าที่อ้างอิง ทำแถบกระดาษสีแยกหน้ากระดาษหรือระบายสีเน้นข้อความ เป็นต้น

3) สำหรับเอกสารที่เป็นแผ่นปลิวหรือแผ่นพับ ควรจัดเย็บเป็นเล่มบางๆ ไว้หรือใส่แฟ้มไว้กับการสูญหายหรือหลงอยู่กับเอกสารชุดอื่น

4) จัดเตรียมคอมพิวเตอร์และการต่อเชื่อมเครือข่ายที่สมบูรณ์หากเอกสารอ้างอิงอยู่ในเว็บไซต์หรือระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอื่นๆ

5) การนำเสนอเอกสารในช่วงเวลาตรวจเยี่ยมอาจทำได้ในสองแนวทางคือ จัดเอกสารให้อยู่ในที่อยู่ปกติตามหน่วยงาน ในกรณีนี้ต้องระบุให้ชัดเจนว่า จะเรียกดูเอกสารได้จากผู้ใด หน่วยงานไหน ชื่อหรือหมายเลขเอกสารอะไร หรืออาจจัดในแนวทางที่สองคือ นำเอกสารมารวมไว้ที่เดียวกันในห้องทำงานของคณะผู้ประเมิน โดยจัดให้เป็นระบบที่สะดวกต่อการเรียกใช้ การนำเสนอเอกสารในแนวทางนี้เป็นที่นิยมกว่าแนวทางแรก เพราะสามารถเรียกหาเอกสารได้เร็วและดูความเชื่อมโยงในเอกสารฉบับต่างๆ ได้ในคราวเดียว

2.1.2 การเตรียมบุคลากร

ก. การเตรียมบุคลากรทุกระดับ ควรมีความครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

1) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพในประเด็นที่สำคัญๆ อาทิ การประเมินคุณภาพคืออะไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนการประเมินคุณภาพเป็นเช่นไร

2) เน้นย้ำกับบุคลากรในการให้ความร่วมมือการตอบคำถามหรือการสัมภาษณ์ โดยยึดหลักว่าตอบตามสิ่งที่ปฏิบัติจริงและผลที่เกิดขึ้นจริง

3) เปิดโอกาสให้มีการอภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างความกระจ่างในการดำเนินงานของทุกหน่วยงานในทุกประเด็น เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของบุคลากร

4) เน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประกันคุณภาพคือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่อง

ข. การเตรียมบุคลากรเพื่อทำหน้าที่ผู้ประสานงานในระหว่างการตรวจเยี่ยมจำเป็นต้องมีบุคลากร 1-3 คน ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างคณะผู้ประเมินกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ผู้ประสานงานควรเตรียมตัวดังนี้

1) ทำความเข้าใจทุกกิจกรรมของแผนการประเมินอย่างถ่องแท้

2) ทำความเข้าใจอย่างดีกับภารกิจของคณะวิชาและสถาบันเพื่อสามารถให้ข้อมูลต่อผู้ประเมิน รวมทั้งต้องรู้ว่าจะต้องติดต่อกับใครหรือหน่วยงานใด หากผู้ประเมินต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่ตนเองไม่สามารถตอบได้

3) มีรายชื่อ สถานที่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้ที่คณะกรรมการประเมิน จะเชิญมาให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน

4) ประสานงานล่วงหน้ากับผู้ที่จะให้ข้อมูลที่เป็นบุคลากรภายในและ ภายนอกสถาบันว่าจะเชิญมาเวลาใด ห้องใด หรือพบกับใคร

5) เมื่อมีปัญหาในการอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้ประเมินสามารถ ประสานงานแก้ไขได้ทันที

2.1.3 การเตรียมสถานที่สำหรับคณะผู้ประเมิน

ก. ห้องทำงานของคณะผู้ประเมิน

1) จัดเตรียมห้องทำงานและโต๊ะที่กว้างพอสำหรับวางเอกสารจำนวนมาก โดยเป็นห้องที่ปราศจากการรบกวนขณะทำงาน เพื่อความเป็นส่วนตัวของคณะกรรมการ

2) จัดเตรียมคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครื่องเขียนในห้องทำงานและอุปกรณ์ เสริมอื่นๆ ให้คณะผู้ประเมินพร้อมใช้งานได้ตามความต้องการ

3) จัดเตรียมโทรศัพท์พร้อมหมายเลขที่จำเป็นไว้ในห้องทำงานหรือ บริเวณใกล้เคียง

4) ห้องทำงานควรอยู่ใกล้กับที่จัดเตรียมอาหารว่าง อาหารกลางวัน ตลอดจนบริการสาธารณูปโภคอื่นๆ

5) ควรประสานงานกับคณะผู้ประเมิน เพื่อทราบความต้องการพิเศษ อื่นใด เพิ่มเติม

ข. ห้องที่ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นิสิตนักศึกษา ฯลฯ ควรจัดไว้เป็นการเฉพาะให้เหมาะสมกับการใช้งาน

2.1.4 การเตรียมการประสานงานกับทีมคณะกรรมการประเมิน

ก. สถาบันอุดมศึกษาจัดทำคำสั่งแต่งตั้งและจัดส่งให้คณะกรรมการประเมิน ภายในทราบ ทั้งนี้ แนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เป็นดังนี้ :

1) คณะกรรมการประเมินระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า
- ควรมีกรรมการอย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของภาควิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่า

- เป็นผู้ประเมินจากภายในสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตร ผู้ประเมินของ สกอ. หรือสถาบันจัดฝึกอบรมให้

- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ ต้องไม่เป็นบุคลากรในภาควิชา ที่รับการประเมิน

2) คณะกรรมการประเมินระดับคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า

- ควรมีกรรมการอย่างน้อย 3 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า

- เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อย 1 คน ส่วนผู้ประเมินจากภายในสถาบันต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้

- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ.

3) คณะกรรมการประเมินระดับสถาบัน

- ควรมีกรรมการอย่างน้อย 5 คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของสถาบัน

- เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อยร้อยละ 50 ส่วนผู้ประเมินจากภายในสถาบันต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่สถาบันจัดฝึกอบรมให้

- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสถาบันที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ.

ข. จัดส่งรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในและเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่นๆ (ถ้ามี) ให้คณะผู้ประเมินก่อนวันรับการตรวจเยี่ยมอย่างน้อย 2 สัปดาห์ พร้อมทั้งแจ้งรายชื่อผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างสถาบัน คณะวิชาหรือหน่วยงานกับคณะผู้ประเมินให้คณะผู้ประเมินทราบ รวมทั้งเบอร์โทรศัพท์และ e-mail address สำหรับติดต่อ

ค. ประสานงานกับประธานหรือตัวแทนของคณะผู้ประเมิน เพื่อร่วมเตรียมแผนการประเมินคุณภาพภายใน อาทิ การจัดตารางเวลาเข้าตรวจเยี่ยม การให้ข้อมูลที่คณะผู้ประเมินต้องการเพิ่มเติมก่อนการตรวจเยี่ยม การนัดหมายต่างๆ เป็นต้น

2.2 การดำเนินการของสถาบันระหว่างการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินคุณภาพ

1) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกระดับได้ร่วมรับฟังคณะผู้ประเมินชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการประเมินในวันแรกของการตรวจเยี่ยม

2) บุคลากรพึงปฏิบัติตามปกติระหว่างการตรวจเยี่ยม แต่เตรียมพร้อมสำหรับการนำเยี่ยมชมหรือตอบคำถามหรือรับการสัมภาษณ์จากคณะผู้ประเมิน

3) จัดให้มีผู้ประสานงานทำหน้าที่ตลอดช่วงการตรวจเยี่ยม ทั้งนี้เพื่อประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานที่คณะผู้ประเมินต้องการข้อมูลและเพื่อนำการเยี่ยมชมหน่วยงาน ภายในตลอดจนอำนวยความสะดวกอื่นๆ

4) ในกรณีที่คณะผู้ประเมินทำงานต่อหลังเวลาราชการควรมีผู้ประสานงานส่วนหนึ่งอยู่อำนวยความสะดวก

5) บุคลากรทั้งหมดควรได้มีโอกาสรับฟังการให้ข้อมูลย้อนกลับจากคณะผู้ประเมิน เมื่อสิ้นสุดการตรวจเยี่ยมตลอดจนเปิดโอกาสให้ซักถามหรือขอความเห็นเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

2.3 การดำเนินการของสถาบันภายหลังการประเมินคุณภาพ

1) ผู้บริหารภาควิชาคณะวิชาหรือสถาบันและผู้เกี่ยวข้องนำผลการประเมินเข้าสู่การประชุมหรือสัมมนาระดับต่างๆ เพื่อวางแผนพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินการกิจอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป โดยอาจจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็ง ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ กำหนดเวลาเริ่มต้นจนถึงเวลาสิ้นสุดกิจกรรมงบประมาณสำหรับแต่ละกิจกรรม ตลอดจนผู้รับผิดชอบกิจกรรมเหล่านั้น ทั้งนี้เพื่อให้สามารถติดตามตรวจสอบผลการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

2) พิจารณาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยแสดงให้เห็นว่าสถาบันชื่นชมผลสำเร็จที่เกิดขึ้นและตระหนักว่าทั้งหมดมาจากความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย

3) ภาควิชา คณะวิชาและสถาบันอาจพิจารณาให้ข้อมูลย้อนกลับแก่คณะผู้ประเมินเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพภายในต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กองบริการการศึกษา, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2543) **มาตรฐานกิจการนักศึกษา**. กิตติยา สีอ่อน.(2547) **โมเดลเชิงสาเหตุประสิทธิผลการประกันคุณภาพภายในสำหรับกลุ่มสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิธีวิทยาการวิจัยการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์และคณะ. (2548) **รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ. 2542–2547** รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. กรุงเทพฯ : ชุมชนุมนุสสรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์และคณะ. (2548) **ดัชนีบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม** : รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สแควร์ปรีนซ์ '93 จำกัด
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และคณะ. (2549) **การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษา**. รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- ไพฑูรย์ สินลารัตน์. (2549) **ร่างกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย**. รายงานการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- วิจิตร ศรีसान. (2518) **หลักการอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2549) **คู่มือการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสถาบันอุดมศึกษา (สถาบันอุดมศึกษา 73 แห่ง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2549**.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2541) **แนวทางปฏิบัติจรรยาบรรณนักวิจัย**.
- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2549) **ยุทธศาสตร์และแผนงานวิจัยแบบบูรณาการระยะปานกลาง พ.ศ. 2548–2550**
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2548) **มาตรฐานการศึกษาของชาติ**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหายบล็อกและการพิมพ์.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2549). **คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ : บริษัทจุดทอง จำกัด.

สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2549)
มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วน จำกัด
ภาพพิมพ์

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). คู่มือฝึกอบรม
ผู้ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา.

สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2546). คู่มือหลักสูตรฝึกอบรม
ผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (ระดับ
คณะวิชา/หน่วยงานเทียบเท่า).

สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา, สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2545). แผนพัฒนา
การศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-4549)

ภาษาอังกฤษ

Mackinnon, K.R. S.H.Walker & D.Davis.(2000). Benchmarking Manual for Australia
Universities, Higher Education Division, Department of Education. Training
and Youth Affairs.

ภาคผนวก

ภาคผนวก 1
นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะ

กรรมการวิชาการ¹ หมายถึง กรรมการร่างหลักสูตร กรรมการประเมินหลักสูตร กรรมการประเมินผลงานวิชาการ หรืออยู่ในกองบรรณาธิการของวารสารวิชาการต่างๆ กรรมการการประชุมวิชาการที่มีลักษณะการจัดเป็นประจำระดับชาติ/นานาชาติ กรรมการประจำของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการเป็นกรรมการวิทยานิพนธ์ภายนอกสถาบัน เป็นต้น

กรรมการวิชาชีพ¹ หมายถึง การเป็นกรรมการของสมาคมวิชาชีพต่างๆ ที่ปรึกษาระดับสูงของประเทศที่ได้รับเลือก หรือได้รับมอบหมายให้ร่วมเป็นคณะทำงานหรือคณะดำเนินการเพื่อพัฒนางานวิชาการหรือวิชาชีพภายนอกสถาบันในระดับชาติหรือนานาชาติ

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ² หมายถึง การจัดการศึกษาที่ยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด โดยกระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับการอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการการศึกษาไทยหลายรูปแบบ³ ดังนี้

1) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)

เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนควบคุมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนคิดและดำเนินการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์ และเลือกแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นการส่งเสริมให้เกิดการแก้ปัญหามากกว่าการจำเนื้อหาข้อเท็จจริง เป็นการส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและพัฒนาทักษะทางสังคม ซึ่งวิธีการนี้จะทำได้ดีในการจัดการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา เพราะผู้เรียนมีระดับความสามารถทางความคิดและการดำเนินการด้วยตนเองได้ดี

เงื่อนไขที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้เดิมของผู้เรียน ทำให้เกิดความเข้าใจข้อมูลใหม่ได้ การจัดสถานการณ์ที่เหมือนจริง ส่งเสริมการแสดงออกและการนำไปใช้อย่าง

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

² พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สำนักงานปฏิรูปการศึกษา (องค์การมหาชน)

³ ดูเพิ่มเติม “รายงานการวิจัย การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ตั้งแต่ พ.ศ. 2542-2547”

มีประสิทธิภาพ การให้โอกาสผู้เรียนได้ไตร่ตรองข้อมูลอย่างลึกซึ้ง ทำให้ผู้เรียนตอบคำถาม
จดบันทึก สอนเพื่อน สรุป วิพากษ์วิจารณ์สมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ได้ดี

2) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)

เนื่องจากผู้เรียนแต่ละบุคคลมีความสามารถในการเรียนรู้ และความสนใจใน
การเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีความหลากหลายวิธี เพื่อช่วยให้การจัด
การเรียนรู้ในกลุ่มใหญ่สามารถตอบสนองผู้เรียนแต่ละคนที่แตกต่างกันได้ด้วย อาทิ

2.1 เทคนิคการใช้ Concept Mapping ที่มีหลักการใช้ตรวจสอบความคิดของ
ผู้เรียนว่าคิดอะไร เข้าใจสิ่งๆใดอย่างไรแล้วแสดงออกมาเป็นกราฟฟิก

2.2 เทคนิค Learning Contracts คือ สัญญาที่ผู้เรียนกับผู้สอนร่วมกันกำหนด
เพื่อใช้เป็นหลักยึดในการเรียนว่าจะเรียนอะไร อย่างไร เวลาใด ใช้เกณฑ์อะไรประเมิน

2.3 เทคนิค Know-Want-Learned ใช้เชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่
ผสมผสานกับการใช้ Mapping ความรู้เดิม เทคนิคการรายงานหน้าชั้นที่ให้ผู้เรียนไปศึกษา
ค้นคว้าด้วยตนเองมานำเสนอหน้าชั้นซึ่งอาจมีกิจกรรมทดสอบผู้ฟังด้วย

2.4 เทคนิคกระบวนการกลุ่ม (Group Process) เป็นการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนได้
ร่วมมือกัน แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดซึ่งกันและกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน เพื่อ
แก้ปัญหาให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

3) การเรียนรู้แบบสรคณนิยม (Constructivism)

การเรียนรู้แบบนี้มีพื้นฐานเชื่อว่า "ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้โดยการอาศัย
ประสบการณ์แห่งชีวิตที่ได้รับเพื่อค้นหาความจริง โดยมีรากฐานจากทฤษฎีจิตวิทยาและ
ปรัชญาการศึกษาที่หลากหลาย ซึ่งนักทฤษฎีสรรคณนิยมได้ประยุกต์ทฤษฎีจิตวิทยาและปรัชญา
การศึกษาดังกล่าวในรูปแบบและมุมมองใหม่ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ

3.1 กลุ่มที่เน้นกระบวนการรู้คิดในตัวบุคคล (radical constructivism or personal
constructivism or cognitive oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เน้นการเรียนรู้
ของมนุษย์เป็นรายบุคคล โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนรู้วิธีเรียนและรู้วิธีคิด เพื่อสร้าง
องค์ความรู้ด้วยตนเอง

3.2 กลุ่มที่เน้นการสร้างความรู้โดยอาศัยปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (social construc-
tivism or socially oriented constructivist theories) เป็นกลุ่มที่เห็นว่า ความรู้ คือ ผลผลิต
ทางสังคม โดยมีข้อตกลงเบื้องต้นสองประการ คือ 1) ความรู้ต้องสัมพันธ์กับชุมชน 2) ปัจจัย
ทางวัฒนธรรม สังคมและประวัติศาสตร์มีผลต่อการเรียนรู้ ดังนั้น ครูจึงมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก
ในการเรียนรู้

4) การเรียนรู้จากการสอนแบบเอส ไอ พี

การสอนแบบเอส ไอ พี เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้นเพื่อฝึกทักษะทางการสอน

ให้กับผู้เรียนระดับอุดมศึกษา สาขาวิชาการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ และความสามารถเกี่ยวกับทักษะการสอน โดยผลที่เกิดกับผู้เรียนมีผลทางตรง คือ การมีทักษะการสอน การมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะทางการสอนและผลทางอ้อม คือ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง ความร่วมมือในการเรียนรู้ และความพึงพอใจในการเรียนรู้

วิธีการที่ใช้ในการสอน คือ การทดลองฝึกปฏิบัติจริงอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง และเป็นระบบ โดยการสอนแบบจุลภาคมีที่ให้ผู้เรียนทุกคนมีบทบาทในการฝึกทดลองตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดการฝึก ขั้นตอนการสอน คือ ชั้นความรู้ความเข้าใจ ชั้นสำรวจ วิเคราะห์และออกแบบการฝึกทักษะ ชั้นฝึกทักษะ ชั้นประเมินผล โครงสร้างทางสังคมของรูปแบบการสอนอยู่ในระดับปานกลางถึงต่ำ ในขณะที่ผู้เรียนฝึกทดลองทักษะการสอนนั้น ผู้สอนต้องให้การช่วยเหลือสนับสนุนอย่างใกล้ชิด สิ่งที่จะทำให้การฝึกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คือ ความพร้อมของระบบสนับสนุน ได้แก่ ห้องปฏิบัติการสอน ห้องสื่อเอกสารหลักสูตรและการสอน และเครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการให้ผู้เรียนศึกษาและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง เช่น การจัดการเรียนการสอนแบบสืบค้น (Inquiry Instruction) การเรียนแบบค้นพบ (Discovery Learning) การเรียนแบบแก้ปัญหา (Problem Solving) การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) ซึ่งการจัดการเรียนการสอนแบบแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนี้ใช้ในการเรียนรู้ทั้งที่เป็นรายบุคคล และกระบวนการกลุ่ม

6) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)

การเรียนรู้แบบนี้เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดพัฒนาการทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเรียนรู้เนื้อหาสาระ การฝึกปฏิบัติจริง ฝึกฝนทักษะทางสังคม ทักษะชีวิต ทักษะวิชาชีพ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยสถาบันการศึกษามักร่วมมือกับแหล่งงานในชุมชน รับผิดชอบการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน ตั้งแต่การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเนื้อหากิจกรรม และวิธีการประเมิน

7) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning)

การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยถือได้ว่าเป็นหัวใจของบัณฑิตศึกษา เพราะเป็นการเรียนที่เน้นการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนโดยตรง เป็นการพัฒนาระบบการแสวงหาความรู้ และการทดสอบความสามารถทางการเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน โดยรูปแบบการเรียนการสอนอาจแบ่งได้เป็น 4 ลักษณะใหญ่ๆ ได้แก่ การสอนโดยใช้วิธีวิจัยเป็นวิธีสอน การสอนโดยผู้เรียนร่วมทำโครงการวิจัยกับอาจารย์หรือเป็นผู้ช่วยโครงการวิจัยของอาจารย์ การสอนโดยผู้เรียนศึกษางานวิจัยของอาจารย์และของนักวิจัยชั้นนำในศาสตร์ที่ศึกษา และการสอนโดยใช้ผลการวิจัยประกอบการสอน

8) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-based Approach)

การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างสรรค์ความรู้ ความคิดด้วยตนเองด้วยการรวบรวม ทำความเข้าใจ สรุป วิเคราะห์ และสังเคราะห์จาก การศึกษาด้วยตนเอง เหมาะสำหรับบัณฑิตศึกษา เพราะผู้เรียนที่เป็นผู้ใหญ่มีประสบการณ์ เกี่ยวกับศาสตร์ที่ศึกษามาในระดับหนึ่งแล้ว

วิธีการเรียนรู้เริ่มจากการทำความเข้าใจกับผู้เรียนให้เข้าใจวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ตามแนวนั้น จากนั้นทำความเข้าใจในเนื้อหาและประเด็นหลักๆ ของรายวิชา มอบหมาย ให้ผู้เรียนไปศึกษาวิเคราะห์เอกสาร แนวคิดตามประเด็นที่กำหนด แล้วให้ผู้เรียนพัฒนา แนวคิดในประเด็นต่างๆ แยกทีละประเด็นโดยให้ผู้เรียนเขียนประเด็นเหล่านั้นเป็นผลงาน ในลักษณะที่เป็นแนวคิดของตนเองที่ผ่านการกลั่นกรอง วิเคราะห์เจาะลึกจนตกผลึกทาง ความคิดเป็นของตนเอง จากนั้นจึงนำเสนอให้กลุ่มเพื่อนได้ช่วยวิเคราะห์ วิวิจารณ์อีกครั้ง

การให้บริการวิชาการ¹ หมายถึง การที่สถาบันการศึกษาและสถาบันอยู่ในฐานะที่เป็นที่พึ่งของ ชุมชนหรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใดๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาขึ้นของชุมชน ในด้านวิชาการหรือการพัฒนาความรู้ ตลอดจนความเข้มแข็งของชุมชน ประเทศชาติ และนานาชาติ รวมถึงการบริการวิชาการที่มีค่าตอบแทน และบริการวิชาการแบบให้เปล่า

โครงการบริการวิชาการที่มีผลต่อการพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน¹ หมายถึง โครงการบริการวิชาการที่สถาบันจัดขึ้นหรือดำเนินการขึ้นแล้วมีผลก่อให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นแก่ชุมชนในด้านต่างๆ และทำให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ตาม ศักยภาพของตน เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการตามพระราชดำริ การอบรมเพื่อพัฒนา ความสามารถของชุมชนในด้านการเกษตร ฯลฯ

ลักษณะการบริการวิชาการ มีดังนี้

- 1) บริการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบและตรวจซ่อม
- 2) บริการเครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ทางการศึกษา
- 3) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบเก็บค่าลงทะเบียน
- 4) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการแบบให้เปล่า
- 5) บริการจัดฝึกอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการในลักษณะการว่าจ้าง
- 6) บริการเกี่ยวกับสุขภาพที่นอกเหนือจากหน้าที่ความรับผิดชอบโดยตรงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ [http : // www. onesqa. or. th](http://www.onesqa.or.th)

- 7) บริการศึกษา วิจัย สํารวจ การวางแผน การจัดการ
- 8) บริการศึกษาความเหมาะสมของโครงการการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม
- 9) บริการวางระบบ ออกแบบ สร้าง ประดิษฐ์ และผลิต
- 10) บริการอื่นๆ ทั้งนี้ไม่นับรวมการเป็นวิทยากรที่ไม่ได้อยู่ในแผนของสถาบัน

โครงการ/กิจกรรมศิลปะและวัฒนธรรม¹ หมายถึง

1. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและความภาคภูมิใจในวิถีชีวิต และภูมิปัญญาไทย กิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวัฒนธรรมซึ่งจะนำไปสู่การเกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในวิถีชีวิต และภูมิปัญญาไทย ซึ่งเกี่ยวข้องกับปัจจัย 4 ในการดำรงชีวิต คือ อาหารพื้นบ้าน ยารักษาโรคและการรักษาโรคแบบพื้นบ้าน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มตลอดจนเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน บ้านเรือนหรือการตกแต่งอาคารสถานที่ โดยเน้นวัฒนธรรมไทยหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น อาจเป็นกิจกรรม/โครงการ ที่หน่วยงานจัดขึ้นเองโดยตรง เช่น การจัดงานหรือนิทรรศการทางวัฒนธรรม กิจกรรมการประกวดที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมหรือวิถีชีวิต เช่น การประกวดนกเขาชวา นกกรงหัวจุก การประกวดทำอาหารไทย เป็นต้น หรือ กิจกรรมที่หน่วยงานจัดสอดแทรกเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมหลักอื่นๆ เช่น การจัดเลี้ยงอาหารพื้นบ้าน ในงานสัมมนาในระดับต่างๆ หรือ การรณรงค์ให้บุคลากรและนักศึกษาแต่งกายชุดพื้นบ้าน การนำผ้าพื้นบ้านมาตัดเป็นเสื้อ 5 ส หรือแบบฟอร์มประจำหน่วยงาน เป็นต้น ตลอดจนการสนับสนุนให้มีกลุ่มหรือชมรมผู้สนใจกิจกรรมทางวัฒนธรรมด้านต่างๆ ขึ้นในหน่วยงาน เช่น กลุ่มดนตรีไทย กลุ่มวรรณกรรม เป็นต้น

2. โครงการกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณีไทยทั้งของท้องถิ่นและของชาติ

ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง แบบแผนการประพฤติปฏิบัติในโอกาสหรือเทศกาลต่างๆ ที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษของชุมชนท้องถิ่น ภายใต้ความเข้าใจที่ถูกต้องถึงศรัทธาความเชื่อและค่านิยม เพื่อให้สามารถนำมาปฏิบัติอย่างเหมาะสมกับยุคสมัย

ตัวอย่างกิจกรรมได้แก่ วันไหว้ครู วันลอยกระทง วันสงกรานต์ วันทำบุญเดือนสิบ การทำบุญวันว่าง เป็นต้น

3. โครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและศรัทธาในสถาบันทางศาสนา โดยให้นับได้ทุกศาสนาที่มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดสันติสุขในปัจจุบันบุคคลและสังคมโลก

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ [http : // www. onesqa. or. th](http://www.onesqa.or.th)

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมการสวดมนต์และการตักบาตร การปฏิบัติธรรม ในวันสำคัญทางศาสนาต่างๆ เช่น งานหล่อเทียนพรรษา การทอดกฐิน การทอดผ้าป่า วันคริสต์มาส วันฮารีรายอ การส่งเสริมการปฏิบัติศาสนกิจตลอดจนการสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจ เช่น ห้องละหมาด ห้องฝึกสมาธิ เป็นต้น

4. โครงการ/กิจกรรมที่ก่อให้เกิดระบบคุณค่าหรือค่านิยมที่นับถือความดีงามและคุณธรรม จริยธรรมในยุคปัจจุบัน ซึ่งต้องคำนึงถึงบริบทและเงื่อนไขต่างๆ ที่เรื่องนั้นตั้งอยู่ในยุคปัจจุบัน ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้มีการทำกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ ซึ่งอยู่นอกขอบเขต รูปแบบงานในเรื่องวิถีชีวิตของไทย หรือประเพณีไทย หรือที่เกี่ยวข้องกับสถาบันทางศาสนา ซึ่งนอกจากเป็นการส่งเสริมให้เกิดการสร้างสรรค์ ให้เกิดกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ แล้วยังช่วยสร้างกิจกรรมเพื่อการดึงดูดให้เยาวชนไทยเกิดความตระหนักในเรื่องระบบคุณค่าและคุณธรรม จริยธรรมมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างกิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมค่ายพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม ค่ายพัฒนาทักษะชีวิต การเข้าค่าย/กิจกรรมพัฒนาจิต เป็นต้น ซึ่งอาจจัดสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ เช่น นักเรียน นักศึกษา เยาวชน บุคลากร สมาชิกในชุมชน เป็นต้น

5. โครงการ/กิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรมไทย เช่น ดนตรีไทยและพื้นบ้าน ศิลปะการแสดงของไทยและพื้นบ้าน ประดิษฐ์ศิลป์ไทยและพื้นบ้าน งานหัตถกรรมกีฬาและการละเล่นพื้นบ้านต่างๆ อาจเป็นโครงการ/กิจกรรม ทั้งในส่วนที่จัดขึ้นเองโดยตรง หรือการให้บริการการแสดงแก่หน่วยงานต่างๆ หรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การแสดงนาฏศิลป์ ดนตรีไทย การแสดงโนรา การแสดงหนังตะลุง และการละเล่นพื้นบ้านต่างๆ เช่น ตะกร้อไทย สะบ้า หมากขุม เป็นต้น หรือการนำกลุ่มนักศึกษา/บุคลากร ไปร่วมกิจกรรมดังกล่าวที่หน่วยงานอื่นจัดขึ้น เพื่อสร้างโอกาสในการมีส่วนร่วมทางศิลปะและวัฒนธรรมขึ้นเป็นต้น

6. การแสดงศิลปวัฒนธรรมสากลและของชาติอื่นๆ อันเป็นการแสดงถึงความเข้าใจ วัฒนธรรมของชาติต่างๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ดังนั้นการจัดให้นักศึกษา เยาวชน ประชาชน มีประสบการณ์และการเรียนรู้วัฒนธรรมนานาชาติผ่านกิจกรรมรูปแบบต่างๆ นั้น มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่อย่างมีความเข้าใจที่ชัดเจนต่อวัฒนธรรมของตนเอง และวัฒนธรรมของชาติอื่นๆ อันเป็นวัฒนธรรมโดยรวมของโลก

ศิลปวัฒนธรรมสากลและชีวิตวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ ที่สื่อออกมาในรูปแบบต่างๆ เช่น ดนตรี ศิลปะการแสดง ประดิษฐ์ศิลป์ งานหัตถกรรม ศิลปกรรมต่างๆ ที่อาจจะสื่อสารออกมาในรูปแบบของการแสดงภาพยนตร์ ภาพถ่าย ภาพเขียน นิทรรศการวัฒนธรรมต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกิจกรรมที่หน่วยงานจัดขึ้นโดยตรง หรือการให้บริการแก่หน่วยงานอื่นๆ หรือการเข้าร่วมชมกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การแสดงดนตรีสากลและดนตรีประจำชนชาติต่างๆ การแสดงจินตลีลาประกอบเพลง การประกวดดนตรีสากล การจัดการแสดงผลงานสร้างสรรค์ทางด้านศิลปกรรมประเภทต่างๆ เช่น นิทรรศการศิลปกรรม ประติมากรรม เป็นต้น

งานวิจัย หมายถึง กระบวนการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

งานสร้างสรรค์¹ หมายถึง ผลงานวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษาค้นคว้าที่แสดงออกทางศิลปะหรือดนตรีอันเป็นที่ยอมรับ

นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student : FTES) หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน ดังนี้

- ระบบทวิภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี :
ลงทะเบียน 36 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา
(18 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)
- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
ทั้งโครงการปกติและโครงการภาคพิเศษ :
ลงทะเบียน 24 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา
(12 หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษาปกติ)
- ระบบไตรภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี :
ลงทะเบียน 39 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา
(13 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)
- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา :
ลงทะเบียน 27 หน่วยกิตต่อปีการศึกษา
(9 หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

ขั้นตอนการคำนวณค่า FTES มีดังนี้

1) คำนวณค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours : SCH) ซึ่งก็คือผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนทุกรายวิชาตลอดปีการศึกษา รวบรวมหลังจากนักศึกษาลงทะเบียนแล้วเสร็จ (หมดกำหนด

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ [http : // www. onesqa. or. th](http://www.onesqa.or.th)

เวลาการเพิ่ม-ถอน) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$SCH = \sum n_i C_i$$

เมื่อ n_i = จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในวิชาที่ i

C_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i

2) คำนวณค่า FTES โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$FTES = \frac{SCH}{\text{จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการลงทะเบียนในระดับปริญญาชั้นๆ}}$$

นักศึกษาภาคปกติ¹ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการ โดยสถาบันได้มีการคำนวณเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และไม่มีการจ่ายค่าตอบแทนเป็นการพิเศษ

นักศึกษาภาคพิเศษ¹ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการ โดยสถาบันมิได้นับว่าการสอนดังกล่าวเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และหรือได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับการสอนของอาจารย์เป็นการพิเศษ

นักวิจัย หมายถึง ข้าราชการที่เป็นเจ้าหน้าที่วิจัยและนักวิจัย หรือเป็นพนักงานหรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน โดยมีภาระหน้าที่ในการวิจัย ในกรณีที่นักวิจัยมีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.5 คน

ระบบและกลไก⁴ หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานต่างๆ ที่มีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยบุคลากร ทรัพยากร กฎเกณฑ์ มาตรการ แนวปฏิบัติ และปัจจัยต่างๆ เป็นกลไกให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย

รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณยกย่องระดับชาติหรือนานาชาติ¹ หมายถึง รางวัลหรือประกาศเกียรติคุณของต่างหน่วยงาน เช่น หน่วยงานของรัฐในระดับกระทรวง ทบวง กรม หรือจังหวัด หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เป็นองค์กรทางวิชาการ หรือวิชาชีพ หรือเป็นองค์กรที่

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

⁴ ดูเพิ่มเติม “นโยบาย แนวทาง และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา” สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา ทบวงมหาวิทยาลัย 2544 .

มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับประเภทของรางวัลที่มอบที่ได้รับการยอมรับในระดับชาติและหรือนานาชาติ

วารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล¹ หมายถึง วารสารที่ปรากฏในฐานข้อมูลวารสารที่เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ เช่น ฐานข้อมูล Science Citation Index (SCI) ฐานข้อมูล Ei Compendex ฐานข้อมูล INSPEC ฐานข้อมูล ScienceDirect ฐานข้อมูล PUBMED ฐานข้อมูล AGRICOLA (AGRICultural Online Access) ฐานข้อมูล ERIC (Education Database) หรือ ฐานข้อมูล PUBSCIENCE เป็นต้น

ตัวอย่างแหล่งสืบค้นฐานข้อมูลมาตรฐานสากล

- 1) ISI = <http://portal.isiknowledge.com/>
- 2) MathSciNet = <http://www.ams.org/mathscinet>
- 3) ScienceDirect = <http://www.sciencedirect.com/>
- 4) Agricola = <http://agricola.nal.usda.gov/>
- 5) Biosis = <http://www.biosis.org/>
- 6) Scopus = <http://www.info.scopus.com/>
- 7) Pubmed = <http://www.pubmed.gov/>
- 8) Academic Search Premium = <http://www.ebsco.com/home/> (select ebscohost and then academic search premium)
- 9) Infotrieve = <http://www.infotrieve.com>
- 10) Wilsom = <http://www.nova.edu/library/dils/lessons/wilsonweb/>

วารสารระดับนานาชาติที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลสากล¹ หมายถึง วารสารที่คณะกรรมการต้องเป็นชาวต่างประเทศ อย่างน้อย 1 คน และวารสารต้องมีบทความวิจัยจากต่างประเทศลงตีพิมพ์ด้วย

วารสารระดับชาติ¹ หมายถึง วารสารที่ตีพิมพ์บทความจากนักวิชาการกลุ่มต่างๆ จากสถาบันต่างๆ และคณะกรรมการจะต้องเป็นผู้ที่มีชื่อเสียงในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับวารสาร และกองบรรณาธิการจะต้องมาจากสถาบันอื่นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ <http://www.onesqa.or.th>

หลักธรรมาภิบาล⁵ มาจากคำว่า ธรรมะ + อภิบาล หมายความว่าหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (Good Governance) ประกอบด้วยหลักพื้นฐาน 6 ประการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม ได้แก่ การตรากฎหมาย กฎข้อบังคับต่างๆ ให้ทันสมัยและเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับทั้งผู้ออกกฎและผู้ปฏิบัติตาม ตลอดจนทุกคนในสังคมยินยอมพร้อมใจปฏิบัติตาม
2. หลักคุณธรรม ได้แก่ การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบ ตลอดจนมีความชอบธรรมในการใช้อำนาจ
3. หลักความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก เปิดเผยข้อมูลที่ต้องการ รวดเร็ว ไม่บิดเบือนหรือปิดบังบางส่วน
4. หลักความมีส่วนร่วม ได้แก่ การเปิดโอกาสให้ทุกคนในสังคมมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เราทำ ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขและร่วมรับผิดชอบ
5. หลักความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ นอกจากจะต้องมีความรับผิดชอบต่อแล้ว ยังต้องสร้างกระบวนการให้หน่วยงานต่างๆ มาตรวจสอบได้ว่าการดำเนินงานของเราโปร่งใสจริง
6. หลักความคุ้มค่า ได้แก่ การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด คัดเงิน คัดเวลา คัดแรงงาน

องค์การนักศึกษา หมายถึง องค์การและหรือสภาและหรือสโมสรและหรือชมรมของนักศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นโดยความเห็นชอบและภายใต้การดูแลของสถาบันเพื่อดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตร

อาจารย์ประจำ¹ หมายถึง อาจารย์ข้าราชการ อาจารย์พนักงาน รวมทั้งอาจารย์ที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันหรือสถานศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีระยะเวลาทำงานไม่ต่ำกว่า 9 เดือน ในกรณีที่อาจารย์มีระยะเวลาทำงาน 6 เดือน ให้นับเป็น 0.5 คน รวบรวมสิ้นสุดปีการศึกษา

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). หรือ [http : // www. onesqa. or. th](http://www.onesqa.or.th)

⁵ ดูเพิ่มเติม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2542 และ <http://leadership.50g.com/ggovern.html>

ภาคผนวก 2
แนวทางการจัดทำรายงานประจำปี
ที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

แนวทางการจัดทำรายงานประจำปี ที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

ความหมายของรายงาน

รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน หมายถึง รายงานการประเมินตนเองที่สถาบันอุดมศึกษาเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแล และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินการตามมาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปี เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก”

2. เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาทราบสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานของตนเอง ทราบจุดแข็งจุดที่ควรปรับปรุง สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

3. เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษามีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

รูปแบบรายงาน

รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน ประกอบด้วย

- 1) คำนำ สารบัญ สารบัญเรื่อง สารบัญตารางหรือสารบัญภาพ (ถ้ามี)
- 2) ข้อมูลเบื้องต้นของมหาวิทยาลัย

ประกอบด้วย ประวัติ ปรัชญา ปณิธาน โครงสร้างการบริหารจัดการ ระบบและกลไกประกันคุณภาพของสถาบัน สรุปผลการปรับปรุงตามผลการประเมินในรอบปีที่ผ่านมา และเป้าหมายสำคัญในปีปัจจุบัน (ควรสรุปเป็นตาราง)

3) ผลการดำเนินงานและผลการประเมินคุณภาพเทียบกับเกณฑ์และเทียบกับเป้าหมายในรอบปีปัจจุบันตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ ได้แก่

1. องค์ประกอบที่ 1 ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ
2. องค์ประกอบที่ 2 การเรียนการสอน
3. องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการพัฒนานิสิต/นักศึกษา
4. องค์ประกอบที่ 4 การวิจัย
5. องค์ประกอบที่ 5 การบริการวิชาการแก่สังคม
6. องค์ประกอบที่ 6 การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
7. องค์ประกอบที่ 7 การบริหารและการจัดการ
8. องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ
9. องค์ประกอบที่ 9 ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

4) สรุปผลการประเมินและทิศทางการพัฒนา โดยแยกเป็นผลการประเมินในภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบคุณภาพและแต่ละมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนจุดเด่นและจุดที่ควรปรับปรุง แผนและเป้าหมายการพัฒนาในปีต่อไป

การเขียนรายงาน

ข้อมูลเบื้องต้นของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยรายละเอียดที่เป็นสาระสำคัญของสถาบัน การศึกษา โดยมีสาระประกอบด้วย ประวัติ ปรัชญา ปณิธาน จุดเน้น (วิจัย หรือพัฒนา สังคม หรือพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรม หรือเน้นเฉพาะการผลิตบัณฑิต) โครงสร้างการบริหารจัดการ ระบบและกลไกประกันคุณภาพของสถาบัน สรุปผลการปรับปรุงตามผลการประเมินในรอบปีที่ผ่านมา ตลอดจนเป้าหมายที่สำคัญในปัจจุบัน ลักษณะการเขียนแบบบรรยาย สำหรับผลการปรับปรุงตามผลการประเมินในรอบปีที่ผ่านมาและเป้าหมายปัจจุบัน ควรสรุปเป็นตารางเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน

ผลการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนที่เขียนถึงการดำเนินงานจริง เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกตามแผนที่กำหนดไว้ โดยมีรูปแบบการนำเสนอตามตัวบ่งชี้ในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและที่เพิ่มเติมของสถาบัน ทั้งนี้ควรเขียนให้สั้น กระชับ โดยยึดการอ้างอิงจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ประกอบ

ลักษณะการเขียนรายงาน เป็นการบรรยาย สังเคราะห์ และการประเมินประสิทธิผลตามเกณฑ์ที่ชี้ให้เห็นถึงการประกันคุณภาพของสถาบันการศึกษา ประกอบด้วยสิ่งที่ต้องรายงานต่อไปนี้

1. กิจกรรมที่สถาบันดำเนินการในแต่ละตัวบ่งชี้
2. การประเมินผลตามเกณฑ์
3. การประเมินผลเทียบกับเป้าหมายในตัวบ่งชี้ต่างๆ
4. จุดแข็ง จุดอ่อนและแนวทางการพัฒนาปรับปรุง

สรุปผลการประเมินและทิศทางการพัฒนา เป็นสรุปผลการประเมินในภาพรวมของแต่ละองค์ประกอบและมาตรฐานการอุดมศึกษา รวมถึงวิธีการเสริมจุดแข็ง การปรับปรุงแก้ไข หรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดียิ่งขึ้น การเขียนรายงานในบทนี้ จะเป็นการสังเคราะห์ และการประเมินเพื่อรายงานสรุปผลสำเร็จของการดำเนินงานการประกันคุณภาพของสถานศึกษาตามองค์ประกอบคุณภาพและตามมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนแผนและเป้าหมายการดำเนินงานระยะสั้น ระยะยาวในอนาคต รายงานบทนี้ประกอบด้วย

1. รายงานตัวเลขในตารางที่ ส 1 ส 2 และ ส 3 ซึ่งเป็นผลการประเมินเฉพาะตามตัวบ่งชี้ของ สกอ. ในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ แต่ละมาตรฐานการอุดมศึกษา และแต่ละมุมมองด้านการบริหารจัดการ ทั้งนี้ สถาบันอาจเพิ่มเติมตัวบ่งชี้ย่อยของสถาบันลงในตารางดังกล่าว เช่น ตัวบ่งชี้ 2.1 ของ สกอ.อาจมีตัวบ่งชี้ 2.1.1, 2.1.2 และ 2.1.3 แทรกลงไป เป็นต้น ในกรณีเช่นนี้ขอให้แยกคะแนนการประเมินเป็นสองช่องคือ ตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของ สกอ. และตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ของสถาบัน

2. สรุปผลการประเมินรวมทั้งจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนาในภาพรวมของสถาบัน แยกตามแต่ละองค์ประกอบคุณภาพและแต่ละมาตรฐานการอุดมศึกษาและแนวทางการปรับปรุงพัฒนา

3. เป้าหมายการดำเนินงานระยะสั้น ระยะยาวในอนาคต

4. แผนการพัฒนาสถานศึกษาในอนาคตให้สอดคล้องกับเป้าหมาย

ตารางที่ ส 1. ตารางสรุปการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพเฉพาะตัวของ สกอ.

ประเภทสถาบัน เน้นวิจัย เน้นพัฒนาสังคม เน้นพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม
 เน้นเฉพาะผลิตบัณฑิต

องค์ประกอบ คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
องค์ประกอบที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 1			
องค์ประกอบที่ 2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 ตัวบ่งชี้ที่ 2.12 ตัวบ่งชี้ที่ 2.13 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นวิจัย)			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 2			
องค์ประกอบที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 3.2			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 3			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้น ๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 1. ตารางสรุปการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ. (ต่อ)

องค์ประกอบ คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
องค์ประกอบที่ 4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นวิจัย)			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 4			
องค์ประกอบที่ 5 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นการ พัฒนาสังคม)			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 5			
องค์ประกอบที่ 6 ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม) ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นพัฒนา ศิลปวัฒนธรรม)			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้นๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 1. ตารางสรุปการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ. (ต่อ)

องค์ประกอบ คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 6			
องค์ประกอบที่ 7 ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 ตัวบ่งชี้ที่ 7.9			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 7			
องค์ประกอบที่ 8 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ตัวบ่งชี้ที่ 8.2			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 8			
องค์ประกอบที่ 9 ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 ตัวบ่งชี้ที่ 9.3			
เฉลี่ยคะแนน องค์ประกอบที่ 9			
เฉลี่ยคะแนนรวม ทุกตัวบ่งชี้ของ ทุกองค์ประกอบ			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้น ๆ เช่น ระบุเป็นค่าร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 2. ตารางสรุปการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ.

ประเภทสถาบัน เน้นวิจัย เน้นพัฒนาสังคม เน้นพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม
 เน้นเฉพาะผลิตบัณฑิต

มาตรฐานการ อุดมศึกษา	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
มาตรฐานที่ 1 ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 ตัวบ่งชี้ที่ 2.12			
เฉลี่ยคะแนน มาตรฐานที่ 1			
มาตรฐานที่ 2 ก ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 ตัวบ่งชี้ที่ 7.7 ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 ตัวบ่งชี้ที่ 7.9 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ตัวบ่งชี้ที่ 8.2 ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 ตัวบ่งชี้ที่ 9.2 ตัวบ่งชี้ที่ 9.3			
เฉลี่ยคะแนน มาตรฐานที่ 2 ก			
มาตรฐานที่ 2 ข ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 2.2			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้นๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 2. ตารางสรุปการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ. (ต่อ)

มาตรฐานการ อุดมศึกษา	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
ตัวบ่งชี้ที่ 2.3			
ตัวบ่งชี้ที่ 2.4			
ตัวบ่งชี้ที่ 2.5			
ตัวบ่งชี้ที่ 2.6			
ตัวบ่งชี้ที่ 2.8			
ตัวบ่งชี้ที่ 2.13			
(ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นวิจัย)			
ตัวบ่งชี้ที่ 3.1			
ตัวบ่งชี้ที่ 3.2			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.1			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.3			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.4			
ตัวบ่งชี้ที่ 4.5			
(ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นวิจัย)			
ตัวบ่งชี้ที่ 5.1			
ตัวบ่งชี้ที่ 5.2			
ตัวบ่งชี้ที่ 5.3			
ตัวบ่งชี้ที่ 5.4			
ตัวบ่งชี้ที่ 5.5			
(ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้น การพัฒนาสังคม)			
ตัวบ่งชี้ที่ 6.1			
ตัวบ่งชี้ที่ 6.2			
(ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรม)			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้นๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 2. ตารางสรุปการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษาเฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ. (ต่อ)

มาตรฐานการ อุดมศึกษา	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรม)			
เฉลี่ยคะแนน มาตรฐานที่ 2 ข			
มาตรฐานที่ 3 ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ตัวบ่งชี้ที่ 7.3			
เฉลี่ยคะแนน มาตรฐานที่ 3			
เฉลี่ยคะแนนรวม ทุกตัวบ่งชี้ของ ทุกมาตรฐาน			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ต่างๆ เช่น ระบุเป็นค่าร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 3. ตารางสรุปการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ เฉพาะตัวบ่งชี้ของ สกอ.

ประเภทสถาบัน เน้นวิจัย เน้นพัฒนาสังคม เน้นพัฒนาศิลปะและวัฒนธรรม
 เน้นเฉพาะผลิตบัณฑิต

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
1. ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ตัวบ่งชี้ที่ 2.9 ตัวบ่งชี้ที่ 2.10 ตัวบ่งชี้ที่ 2.11 ตัวบ่งชี้ที่ 2.12 ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ตัวบ่งชี้ที่ 5.1 ตัวบ่งชี้ที่ 5.2 ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 ตัวบ่งชี้ที่ 5.4 ตัวบ่งชี้ที่ 5.5 (ตัวบ่งชี้เฉพาะสถาบันที่ เน้นการพัฒนาสังคม) ตัวบ่งชี้ที่ 7.6 ตัวบ่งชี้ที่ 9.2			
เฉลี่ยคะแนนด้าน นักศึกษาและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย			
2. ด้านกระบวนการ ภายใน ตัวบ่งชี้ที่ 1.1			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้นๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

**ตารางที่ ส 3. ตารางสรุปการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ เฉพาะตัวบ่งชี้
ของ สกอ. (ต่อ)**

มุมมองด้าน การบริหารจัดการ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ตัวบ่งชี้ที่ 2.13 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นวิจัย) ตัวบ่งชี้ที่ 6.1 ตัวบ่งชี้ที่ 7.1 ตัวบ่งชี้ที่ 7.2 ตัวบ่งชี้ที่ 7.8 ตัวบ่งชี้ที่ 7.9 ตัวบ่งชี้ที่ 9.1 ตัวบ่งชี้ที่ 9.3			
เฉลี่ยคะแนนด้าน กระบวนการภายใน			
3. ด้านการเงิน ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ตัวบ่งชี้ที่ 8.1 ตัวบ่งชี้ที่ 8.2			
เฉลี่ยคะแนน ด้านการเงิน			
4. ด้านบุคลากร การเรียนรู้และ นวัตกรรม ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 ตัวบ่งชี้ที่ 2.7 ตัวบ่งชี้ที่ 2.8 ตัวบ่งชี้ที่ 4.1			

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้นๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือ
ระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ส 3. ตารางสรุปการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ เฉพาะตัวบ่งชี้ ของ สกอ. (ต่อ)

มุมมองด้าน การบริหารจัดการ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹	คะแนนการประเมิน (ตามเกณฑ์ สกอ.)
ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นวิจัย) ตัวบ่งชี้ที่ 6.2 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรม) ตัวบ่งชี้ที่ 6.3 (ตัวบ่งชี้เฉพาะ สถาบันที่เน้นพัฒนา ศิลปะและวัฒนธรรม) ตัวบ่งชี้ที่ 7.3 ตัวบ่งชี้ที่ 7.4 ตัวบ่งชี้ที่ 7.5 ตัวบ่งชี้ที่ 7.7			
เฉลี่ยคะแนน ด้านบุคลากรการเรียนรู้อ และนวัตกรรม			

ภาคผนวก ประกอบด้วยเอกสารเพิ่มเติมที่มีความสมบูรณ์ในตัวเอง และเป็นหลักฐาน
ในการตรวจสอบคุณภาพ โดยจัดไว้ในส่วนสุดท้ายของรายงาน เช่น

1. รายชื่อคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในของสถาบัน
2. รายการเอกสารอ้างอิงในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ
3. สรุปผลการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอกที่ผ่านมา
4. เอกสารเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลต่างๆ ของสถาบันอุดมศึกษา เช่น
แบบสำรวจเรื่องบัณฑิต แบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ฯลฯ
5. ข้อมูลพื้นฐานของสถาบันอุดมศึกษา (Common Data Set) ดังนี้

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ นั้นๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละหรือระบุเป็นจำนวนหรือ
ระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ข้อมูลพื้นฐาน ประจำปีการศึกษา.....(การรายงานข้อมูลให้รายงานในรอบปีการศึกษา ยกเว้นเฉพาะที่ระบุให้ในรอบปีงบประมาณ
โดยแยกรายงานระดับกลุ่มสาขาตามนิยามของ สมศ.¹ และภาพรวมของสถาบัน

รายการ	หน่วย	ข้อมูล อ้างอิง สำหรับPI	กลุ่ม สาขา 1	กลุ่ม สาขา 2	กลุ่ม สาขา 3	กลุ่ม สาขา 4	กลุ่ม สาขา 5	กลุ่ม สาขา 6	กลุ่ม สาขา 7	กลุ่ม สาขา 8	กลุ่ม สาขา 9	กลุ่ม สาขา 10	ภาพรวม ของ สถาบัน
องค์ประกอบที่ 1 (ใช้รอบปีงบประมาณ) <ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณทั้งหมด ● จำนวนตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณที่บรรลุเป้าหมาย 	(ตัวบ่งชี้) (ตัวบ่งชี้)	สกอ.1.2 สกอ.1.2											
องค์ประกอบที่ 2 <ul style="list-style-type: none"> ● จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งหมด - ระดับอนุปริญญา - ระดับปริญญาตรี - ระดับปริญญาโท - ระดับปริญญาโท (แผน ก) - ระดับปริญญาโท (แผน ข) - ระดับปริญญาเอก 	(หลักสูตร) (หลักสูตร) (หลักสูตร) (หลักสูตร) (หลักสูตร) (หลักสูตร) (หลักสูตร)	สกอ.2.1 สกอ.2.1 สกอ.2.1 สกอ.2.1 สกอ.2.1 สกอ.2.1 สกอ.2.1											

¹ ดูเพิ่มเติม “คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา (ฉบับปรับปรุง : ธันวาคม 2549)” สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ <http://www.onesqa.or.th>

นิยามศัพท์ข้อมูลพื้นฐาน (common data set) องค์ประกอบที่ 8 การเงินและงบประมาณ

รายรับทั้งหมดของสถาบัน (ปีงบประมาณ) หมายถึง รายได้ที่สถาบันได้รับไม่ว่าจะเป็นจากงบประมาณแผ่นดิน และหรือรายได้ที่เป็นเงินนอกงบประมาณ

รายได้จากงบประมาณแผ่นดิน หมายถึง รายได้ที่ได้รับจากรัฐบาลตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมหรือที่กำหนดขึ้นใหม่ในระหว่างปีงบประมาณ

รายได้ที่เป็นเงินนอกงบประมาณ หมายถึง

1. เงินกู้ เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ (เงินที่รัฐบาลและหรือองค์กรสถาบันระหว่างประเทศมอบให้ส่วนราชการ เพื่อการดำเนินงานตามโครงการต่างๆ)
2. เงินรายได้ของส่วนราชการ (เงินที่ส่วนราชการได้รับโดยไม่ต้องนำส่งคลังตามมาตรา 24 ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ) เช่น ค่าหน่วยกิต ค่าธรรมเนียมการศึกษา ค่าบำรุงการศึกษา ค่าธรรมเนียมและหรือค่าบำรุงที่มีชื่อเรียกเป็นอย่างอื่นที่เกิดจากโครงการปกติและโครงการพิเศษ
3. เงินและทรัพย์สินช่วยราชการ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่บุคคล บริษัท ห้างร้าน หรือสถาบัน บริจาคช่วยเหลือแก่ส่วนราชการตามวัตถุประสงค์ต่างๆ

สำหรับสถาบันเอกชน รายรับทั้งหมดของสถาบัน หมายถึง รายได้ที่สถาบันได้รับการดำเนินงานของสถาบัน รวมทั้งเงินบริจาค

รายรับจากการบริการวิชาการและวิชาชีพ หมายถึง รายได้ที่หน่วยงานได้รับจากการให้บริการ วิชาการ วิชาชีพ เช่น ค่าธรรมเนียมการฝึกอบรม ค่าธรรมเนียมในการให้บริการต่างๆ เช่น ค่าเช่าห้องประชุม ค่าตอบแทนที่ปรึกษา ค่าตอบแทนในการให้บริการต่างๆ

ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของสถาบันโดยไม่รวมครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และที่ดิน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สถาบันกำหนดไว้สำหรับใช้จ่ายในการดำเนินงานของสถาบันจากทุกแหล่งรายรับประกอบไปด้วย ค่าใช้จ่ายบุคลากร ได้แก่ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ ค่าจ้างชั่วคราว ค่าตอบแทนพนักงาน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ได้แก่ ค่าตอบแทนลักษณะอื่นๆ นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายบุคลากร ค่าใช้สอย วัสดุ สาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายจากงบอุดหนุน ให้แสดงค่าใช้จ่ายในรูปของงบประมาณที่กำหนดไว้เพื่อใช้จ่าย และค่าใช้จ่ายจริง

ค่าใช้จ่ายด้านครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และที่ดิน (ปีงบประมาณ) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สถาบันกำหนดไว้สำหรับใช้จ่ายเป็นค่าครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และที่ดินจากทุกแหล่งรายรับให้แสดงค่าใช้จ่ายในรูปของงบประมาณที่กำหนดไว้เพื่อใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายจริง

ค่าใช้จ่ายและมูลค่าในการบริการวิชาการและวิชาชีพ หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของตัวเงิน (In cash) ที่สถาบันใช้ในการบริการวิชาการและวิชาชีพ และมูลค่าที่คำนวณเป็นจำนวนเงินเทียบเคียงจากการบริการที่สถาบันจัดให้ เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าใช้สถานที่ อุปกรณ์ (In kind) ที่สถาบันกำหนดไว้สำหรับใช้จ่าย ให้แสดงค่าใช้จ่ายในรูปของงบประมาณที่กำหนดไว้เพื่อใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายจริงของโครงการที่จัดบริการทั้งที่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ค่าใช้จ่ายและมูลค่าในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดในรูปของตัวเงิน (In cash) ที่สถาบันใช้ในการอนุรักษ์ พัฒนา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และมูลค่าที่คำนวณเป็นจำนวนเงินเทียบเคียงจากการดำเนินกิจกรรมในการอนุรักษ์ พัฒนา ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่สถาบันจัดให้ เช่น ค่าตอบแทนวิทยากร ค่าใช้สถานที่ อุปกรณ์ (In kind) ที่สถาบันกำหนดไว้สำหรับใช้จ่ายให้แสดงค่าใช้จ่ายในรูปของงบประมาณที่กำหนดไว้เพื่อใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายจริง

ค่าใช้จ่ายเพื่อพัฒนาอาจารย์ หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาความรู้และทักษะในวิชาชีพ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาต่อ ค่าใช้จ่ายในการอบรม สัมมนา ดูงาน นำเสนอบทความในที่ประชุมทางวิชาการในต่างประเทศ

ค่าใช้จ่ายในระบบห้องสมุด คอมพิวเตอร์ และศูนย์สารสนเทศ (ปีงบประมาณ) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่สถาบันใช้เพื่อการพัฒนาาระบบห้องสมุด ศูนย์คอมพิวเตอร์ และหรือศูนย์สารสนเทศ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนทั้งหมด นับรวมทั้งงบดำเนินการและค่าเสื่อมราคาจากงบลงทุน

งบดำเนินการ หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายไปในการจัดซื้อหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่อมัลติมีเดีย ค่าใช้บริการ Internet Service Provider (ISP) ค่าเช่าเครื่องคอมพิวเตอร์ ค่าใช้บริการฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงห้องสมุด ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ค่าจ้างบุคลากร ค่าตอบแทนใช้สอย วัสดุ สาธารณูปโภค

งบลงทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการจัดซื้อระบบ อุปกรณ์ ชุดคำสั่งงานประยุกต์ คอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่าย

เงินเหลือจ่ายสุทธิ หมายถึง ผลต่างในระหว่างงบประมาณและค่าใช้จ่ายจริงที่เกิดขึ้น นับรวมทั้งงบดำเนินการและงบลงทุน เป็นการเปรียบเทียบในระหว่างงบประมาณที่กำหนดไว้ในการดำเนินงานตามกิจการของสถาบันกับค่าใช้จ่ายจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละรายการเพื่อวัดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานงบประมาณและการบริหารงบประมาณ

สินทรัพย์ถาวร หมายถึง สินทรัพย์ของสถาบันในฐานนิติบุคคล ประกอบไปด้วย ครุภัณฑ์ อาคาร ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

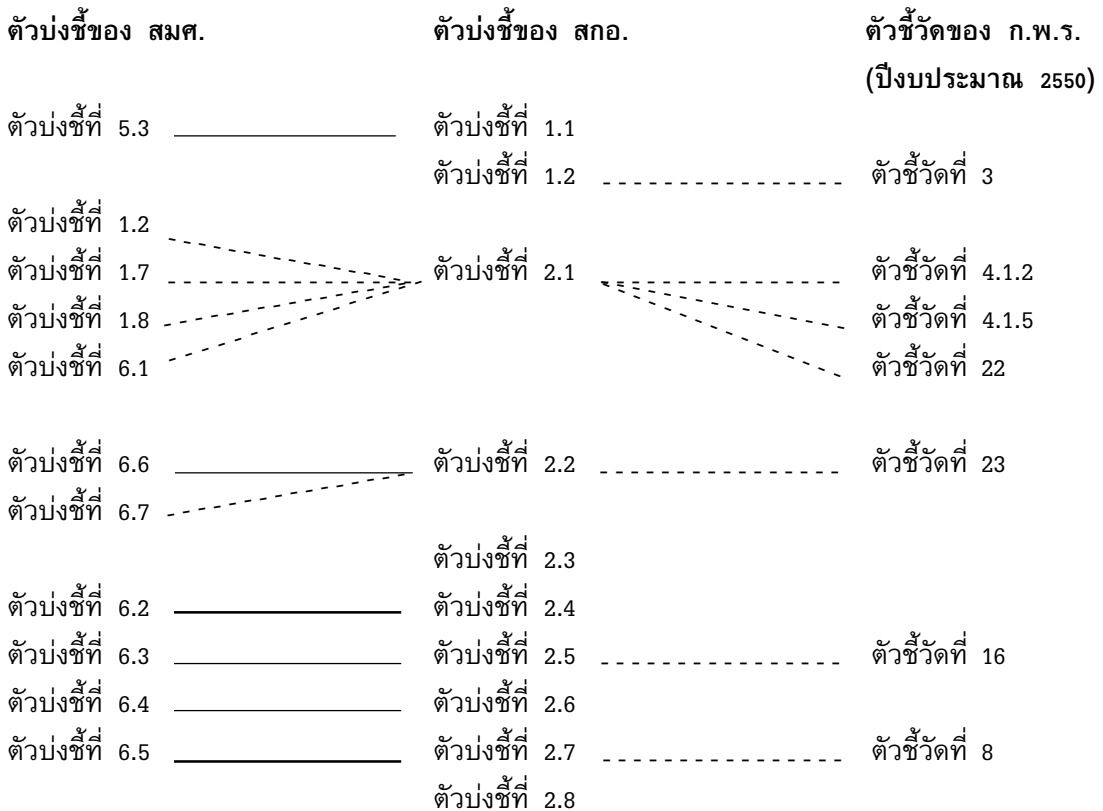
ภาคผนวก 3

ตารางเปรียบเทียบตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการ
การอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงานรับรองมาตรฐานและ
ประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)(ส.ม.ศ.)
และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)

**ตารางเปรียบเทียบตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) สำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.) และ สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)**

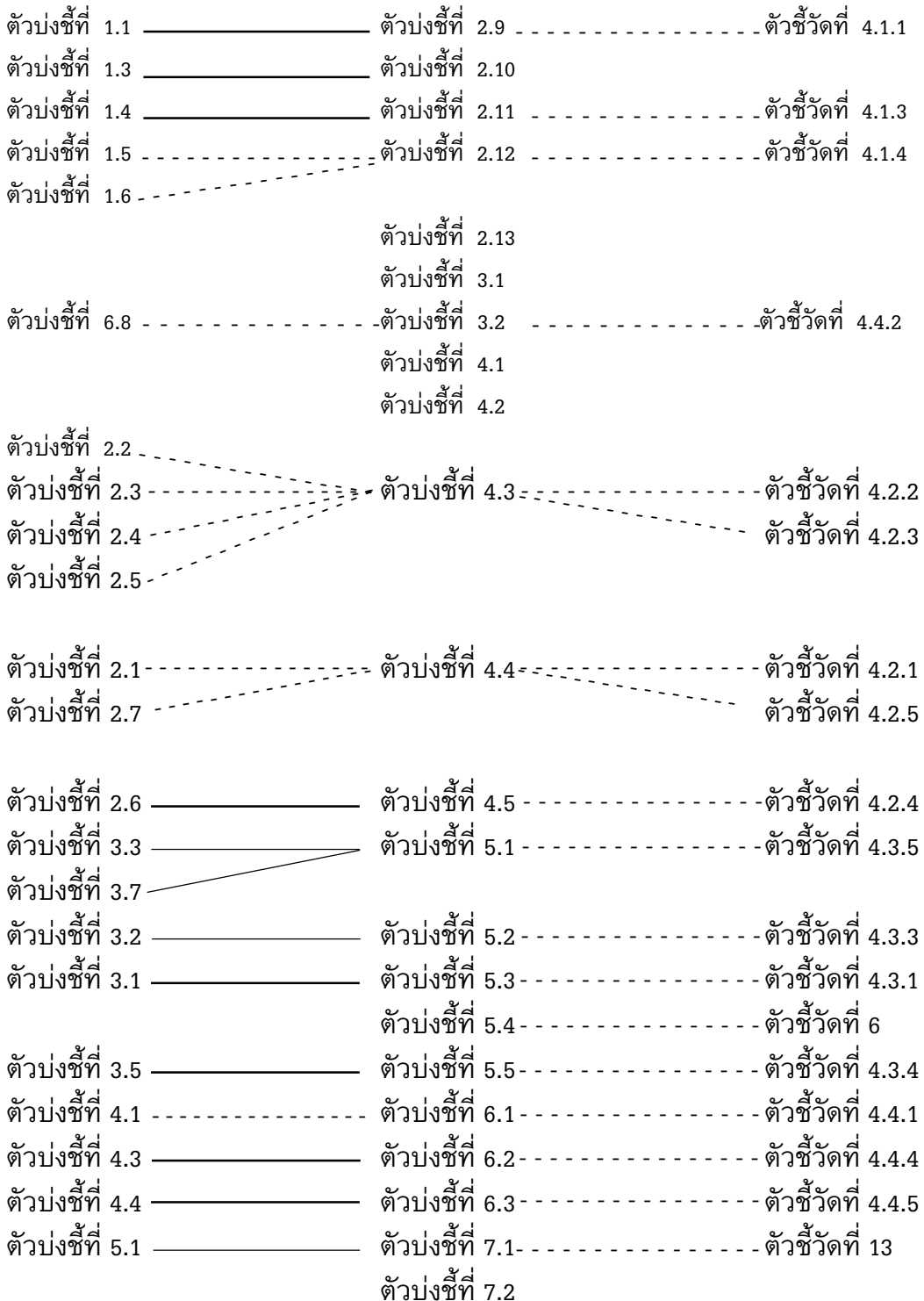
- _____ หมายถึง ตัวบ่งชี้ตัวเดียวกันและเกณฑ์เดียวกัน
- _____ หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่คล้ายกันสามารถใช้ข้อมูลของสถาบันประเมินได้ ทั้งตัวบ่งชี้
ของ สกอ. และ สมศ.
- หมายถึง ตัวบ่งชี้ที่สามารถใช้ข้อมูลพื้นฐานร่วมกัน (แต่รอบปีที่ใช้อาจต่างกัน
ในกรณีของ ก.พ.ร.) ดังนั้น ภายใต้ตัวบ่งชี้ของ สกอ. เหล่านี้ สถาบัน
จึงควรเพิ่มตัวบ่งชี้ของ สมศ. เข้าไปเป็นตัวบ่งชี้ภายในของสถาบัน
ทั้งสิ้น เพื่อสามารถใช้ SAR ฉบับเดียว สำหรับการประเมินตาม
ตัวบ่งชี้ของ สกอ. และ สมศ. เช่น อาจเพิ่มตัวบ่งชี้ที่ 1.2, 1.7 และ 1.8
ของ สมศ. เป็นตัวบ่งชี้ที่ 2.1.1, 2.1.2 และ 2.1.3 ตามลำดับ

ตัวบ่งชี้ของ สมศ.

ตัวบ่งชี้ของ สกอ.

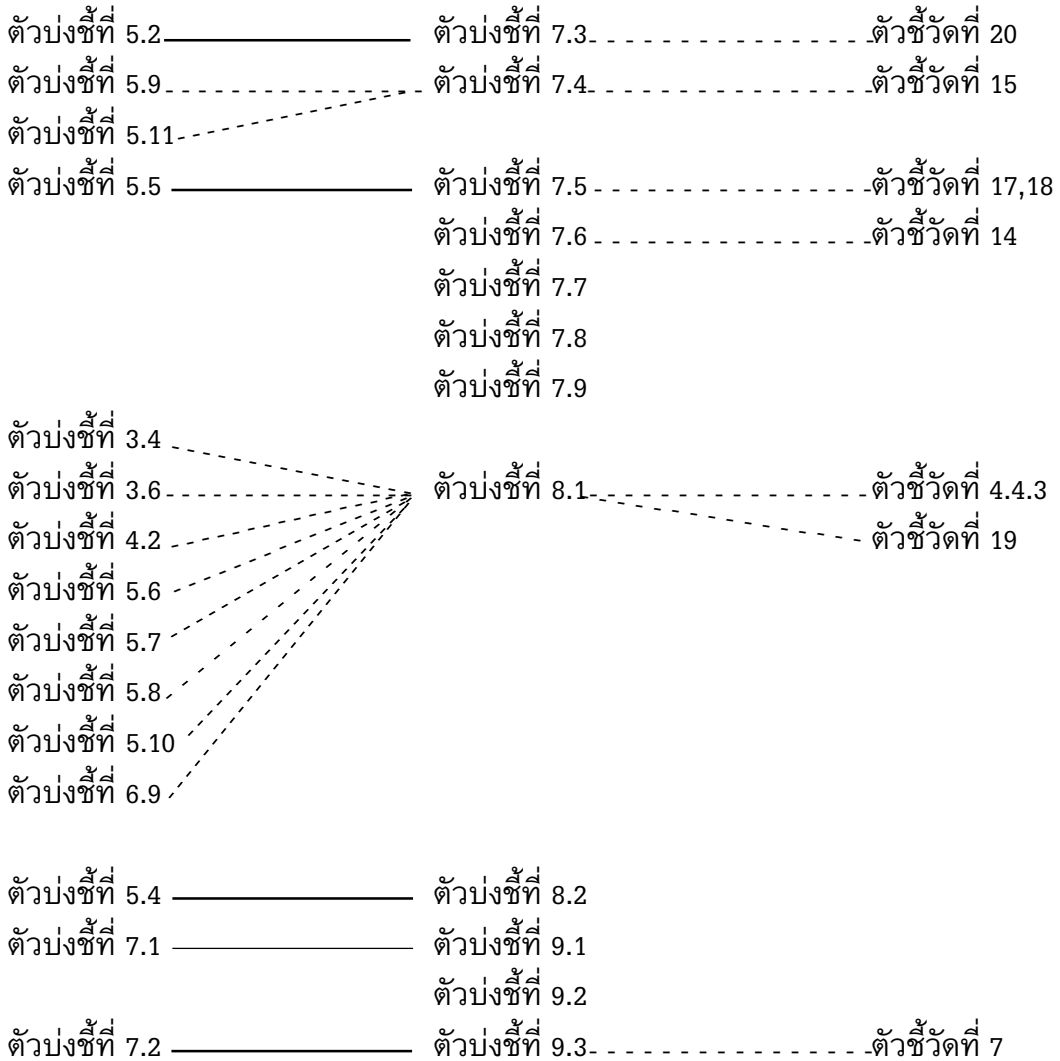
ตัวชี้วัดของ ก.พ.ร.
(ปีงบประมาณ 2550)

ตัวบ่งชี้ของ สมศ.

ตัวบ่งชี้ของ สกอ.

ตัวชี้วัดของ ก.พ.ร.
(ปีงบประมาณ 2550)

ภาคผนวก 4
แบบรายงานผลการประเมิน

แบบรายงานผลการประเมิน

1. รายนามคณะผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน (พร้อมลายเซ็น)
2. บทนำ
 - สรุปข้อมูลพื้นฐานของสถาบัน (จุดเน้น, สันนิษฐานโดยย่อ)
3. วิธีประเมิน
 - 3.1 การวางแผนและการประเมิน
 - การเตรียมการและวางแผนก่อนตรวจเยี่ยม
 - การดำเนินการระหว่างตรวจเยี่ยม (ศึกษาเอกสาร/เยี่ยมชมสภาพจริง/สัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
 - การดำเนินการหลังตรวจเยี่ยม
 - 3.2 วิธีการตรวจสอบความถูกต้องน่าเชื่อถือของข้อมูล
4. ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ (รายงานตามตารางที่ ป.1)
5. ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐานการอุดมศึกษาและมุมมองด้านการบริหารจัดการ
 - 5.1 สรุปผลการประเมิน (รายงานตามตารางที่ ป.2 ตารางที่ ป.3 และตารางที่ ป.4)
 - 5.2 จุดแข็ง จุดอ่อน และข้อเสนอแนะของแต่ละองค์ประกอบและมาตรฐาน (ระบุจุดเด่น วิธีปฏิบัติและผลการดำเนินงานที่เป็นแบบอย่างที่ดี หรือ นวัตกรรมที่สร้างขึ้น ตลอดจนเงื่อนไขของความสำเร็จ ระบุจุดที่ควรพัฒนาพร้อมทั้งสาเหตุของปัญหาและข้อเสนอแนะ)
6. ภาคผนวก
 - ตารางการตรวจเยี่ยม
 - บันทึกภาคสนาม

ตารางที่ ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹		บรรลุเป้าหมาย ✓ = บรรลุ X = ไม่บรรลุ	คะแนนประเมิน (เกณฑ์ สกอ.)	หมายเหตุ (เช่น เหตุผลของการประเมิน ที่ต่างจากที่ระบุใน SAR)
		ตัวตั้ง ตัวหาร	ผลลัพธ์ (% หรือ สัดส่วน)			
ตัวบ่งชี้ 1.1						
ตัวบ่งชี้ 1.2						
ตัวบ่งชี้ 2.1						
ตัวบ่งชี้ 2.2						
ตัวบ่งชี้ 2.3						
ตัวบ่งชี้ 2.4						
ตัวบ่งชี้ 2.5						
ตัวบ่งชี้ 2.6						
ตัวบ่งชี้ 2.7						
ตัวบ่งชี้ 2.8						

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขวที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้หนึ่ง ๆ เช่น ระบุเป็นค่าร้อยละ หรือระบุเป็นสัดส่วน หรือระบุเป็นคะแนน หรือระบุเป็นจำนวน หรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹		บรรลุเป้าหมาย ✓ = บรรลุ X = ไม่บรรลุ	คะแนนประเมิน (เกณฑ์ สกอ.)	หมายเหตุ (เช่น เหตุผลของการประเมิน ที่ต่างจากที่ระบุใน SAR)
		ตัวตั้ง ตัวหาร	ผลลัพธ์ (% หรือสัดส่วน)			
ตัวบ่งชี้ 2.9						
ตัวบ่งชี้ 2.10						
ตัวบ่งชี้ 2.11						
ตัวบ่งชี้ 2.12						
ตัวบ่งชี้ 2.13						
ตัวบ่งชี้ 3.1						
ตัวบ่งชี้ 3.2						
ตัวบ่งชี้ 4.1						
ตัวบ่งชี้ 4.2						
ตัวบ่งชี้ 4.3						

¹ ให้ระบุเป็นตัวตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เช่น ระบุเป็นคำร้อยละ หรือระบุเป็นสัดส่วน หรือระบุเป็นคะแนน หรือระบุเป็นจำนวนหรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹		บรรลุเป้าหมาย ✓ = บรรลุ X = ไม่บรรลุ	คะแนนประเมิน (เกณฑ์ สกอ.)	หมายเหตุ (เช่น เหตุผลของการประเมิน ที่ต่างจากที่ระบุใน SAR)
		ตัวตั้ง ตัวหาร	ผลลัพธ์ (% หรือ สัดส่วน)			
ตัวบ่งชี้ 4.4						
ตัวบ่งชี้ 4.5						
ตัวบ่งชี้ 5.1						
ตัวบ่งชี้ 5.2						
ตัวบ่งชี้ 5.3						
ตัวบ่งชี้ 5.4						
ตัวบ่งชี้ 5.5						
ตัวบ่งชี้ 6.1						
ตัวบ่งชี้ 6.2						
ตัวบ่งชี้ 6.3						
ตัวบ่งชี้ 7.1						
ตัวบ่งชี้ 7.2						

¹ ให้ระบุเป็นตัวเลขวที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้¹ เช่น ระบุเป็นค่าร้อยละ หรือระบุเป็นสัดส่วน หรือระบุเป็นคะแนน หรือระบุเป็นจำนวน หรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ป.1 ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ต่อ)

ตัวบ่งชี้คุณภาพ	เป้าหมาย ¹	ผลการดำเนินงาน ¹		บรรลุเป้าหมาย ✓ = บรรลุ X = ไม่บรรลุ	คะแนนประเมิน (เกณฑ์ สกอ.)	หมายเหตุ (เช่น เหตุผลของการประเมิน ที่ต่างจากที่ระบุใน SAR)
		ตัวตั้ง ตัวหาร	ผลลัพธ์ (% หรือสัดส่วน)			
ตัวบ่งชี้ 7.3						
ตัวบ่งชี้ 7.4						
ตัวบ่งชี้ 7.5						
ตัวบ่งชี้ 7.6						
ตัวบ่งชี้ 7.7						
ตัวบ่งชี้ 7.8						
ตัวบ่งชี้ 7.9						
ตัวบ่งชี้ 8.1						
ตัวบ่งชี้ 8.2						
ตัวบ่งชี้ 9.1						
ตัวบ่งชี้ 9.2						
ตัวบ่งชี้ 9.3						

¹ ให้ระบุเป็นตัวตัวเลขที่สอดคล้องกับเกณฑ์ที่ใช้ประเมินสำหรับตัวบ่งชี้^{นี้} เช่น ระบุเป็นคำร้อยละ หรือระบุเป็นสัดส่วน หรือระบุเป็นคะแนน หรือระบุเป็นจำนวน หรือระบุเป็นข้อ หรือระบุเป็นระดับ

ตารางที่ ป.2 ผลการประเมินตามองค์ประกอบคุณภาพ

องค์ประกอบคุณภาพ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน ≤ 1.50 การดำเนินงานของสถาบันยังไม่ได้คุณภาพ 1.51 – 2.00 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับพอใช้ 2.01 – 2.50 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับดี 2.51 – 3.00 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับดีมาก	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
องค์ประกอบที่ 1						
องค์ประกอบที่ 2						
องค์ประกอบที่ 3						
องค์ประกอบที่ 4						
องค์ประกอบที่ 5						
องค์ประกอบที่ 6						
องค์ประกอบที่ 7						
องค์ประกอบที่ 8						
องค์ประกอบที่ 9						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ ของทุกองค์ประกอบ						
ผลการประเมิน						

ตารางที่ ป.3 ผลการประเมินตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

มาตรฐานอุดมศึกษา	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
มาตรฐานที่ 1					<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> ผลการประเมิน ≤ 1.50 การดำเนินงานของสถาบันยังไม่ได้คุณภาพ 1.51 – 2.00 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับพอใช้ 2.01 – 2.50 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับดี 2.51 – 3.00 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับดีมาก </div>	
มาตรฐานที่ 2 มาตรฐานที่ 2 ก มาตรฐานที่ 2 ข						
มาตรฐานที่ 3						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ของทุกมาตรฐาน						
ผลการประเมิน						

ตารางที่ ป.4 ผลการประเมินตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

มุมมองด้านการบริหารจัดการ	คะแนนการประเมินเฉลี่ย				ผลการประเมิน ≤ 1.50 การดำเนินงานของสถาบันยังไม่ได้คุณภาพ 1.51 – 2.00 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับพอใช้ 2.01 – 2.50 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับดี 2.51 – 3.00 การดำเนินงานของสถาบันได้คุณภาพในระดับดีมาก	หมายเหตุ
	I	P	O	รวม		
ค่านักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย						
ด้านกระบวนการภายใน						
ด้านการเงิน						
ด้านบุคลากรเรียนรู้และนวัตกรรม						
เฉลี่ยรวมทุกตัวบ่งชี้ของทุกมุมมอง						
ผลการประเมิน						

หมายเหตุ : รายงานควรมีความยาว 15-20 หน้ากระดาษ A4 ไม่รวมภาคผนวก

คณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา (ค.ป.ภ.)

ประธานกรรมการ

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

รองประธานกรรมการ

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(นางสาวจิรณี ตันติรัตน์วงศ์)

กรรมการ

ศาสตราจารย์กิตติชัย วัฒนานิก

ศาสตราจารย์เทียนฉาย กีระนันทน์

ศาสตราจารย์สมหวัง พิธิยานุวัฒน์

ศาสตราจารย์อดุลย์ วิริยเวชกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิมมวล ศรีจาด

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปัญญา การพานิช

นายประสิทธิ์ ตันสุวรรณ

นางสาวปรานี พรรณวิเชียร

กรรมการและเลขานุการ

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและ

ประเมินผลอุดมศึกษา

(นางวารภรณ์ สีหนาท)

ผู้ช่วยเลขานุการ

เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(นางอรสา ภาววิมล)

เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย)

คณะอนุกรรมการพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา

อนุกรรมการที่ปรึกษา

รองเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

(นางสาวจิรณี ตันติรัตน์วงศ์)

ประธานอนุกรรมการ

ศาสตราจารย์กิตติชัย วัฒนานิก

อนุกรรมการ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์วุฒิชัย ธนาพงศธร

ศาสตราจารย์สุวิมล ว่องวาณิช

รองศาสตราจารย์สมบูรณ์วัลย์ สัตยารักษ์วิทย์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ อัครประถมพงศ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดา งามสุทธิ

นางสาวปรานี พรรณวิเชียร

ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

(นางวารภรณ์ สีหนาท)

อนุกรรมการและเลขานุการ

เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

(นางอรสา ภาววิมล)

ผู้ช่วยเลขานุการ

เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

(นางสาวนุชนภา รื่นอบเชย)

เจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา

(นางสาวนพรัตน์ ประสาทเขตการณ์)

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา
ภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา